

TfS

www.schack.se

Tidskrift för Schack
nummer 7/2005

Ur innehållet:

Itai Panas:
När Karjakin
blev servitör

Ingemar Johansson
skriver om "det odödliga
dragtvångspartiet".

Vi besöker Kristoffer
Nilssons schackvärld.

Matchen:
Säffle SK–Örgryte SK

NILS GRANDELIUS

FULL POTT I SKOL-SM ÄN EN GÅNG

Sveriges Schackförbund

Slottsgatan 155
602 20 Norrköping
telefon 011/10 74 20

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund och utkommer under 2005 med åtta nummer.

Ägare: Sveriges Schackförbund. Samtliga prenumeranter är medlemmar i Tidskrift för Schacks Kamratförbund.

Prenumerationsavgiften för 2005 är 400 kr,
stödprenumeration 500 kr.
PlusGiro 60 46 34-6.

Annonser

helsida 2000 kr
halvsida 1200 kr
kvartssida 700 kr
Sista sidan 3000 kr

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50% rabatt.

Manusstopp för annonser

Nummer 8 20 november

2006

Nummer 1 11 januari
Nummer 2 22 februari
Nummer 3 5 april

TfS når läsarna ungefär fyra veckor efter manusstopp.

TfS

Årgång III

Tidskrift för Schack

Lars Grahn
Döbelngatan 3 B
212 13 Malmö
lars.grahn@schack.se

Redaktör och ansvarig utgivare

Lars Grahn

Prenumerationer och ekonomi

Ingemar Eriksson
011/10 74 20
ingemar.eriksson@schack.se

Marknadsansvarig

Robert Ericsson
robert.ericsson@schack.se

Bildhantering och layout

Lars Grahn

Korrekturläsare

Stellan Brynell

Ordförande i Informationskommittén

Jonas Eriksson
jonas@penquake.com

Utländska konton

Prenumeranter i Danmark, Finland och Norge kan betala prenumerationsavgiften till TfS-konton i respektive land.

Danmark: Nordea 2040 5496 831 669

Finland: Nordea 182030-7443

Norge: Nordea 6021.07.19256

Tryckeri: Wallin & Dalholm Boktryckeri AB, Lund
ISSN 0040-6848

Copyright, texts & illustrations © TfS, Malmö, Sweden.
All rights reserved. No part of this magazine may be reproduced, in any form or by any means, without permission in writing from TfS.

innehåll

544 När Karjakin blev servitör

Itai Panas var med som funktionär under Lag-EM, men han var också en uppmärksam åskådare. Här berättar han bland annat om när Kortchnois hustru Petra förvandlade unge stormästaren Sergej Karjakin till servitör och när Tejmur Radjabov avspisade Boris Gelfand på ett okultiverat sätt. Schack är så mycket mer än att transportera träbitar från ett fält till ett annat.

592 Bekräftar undantaget regeln?

Hur var det egentligen med "det odödliga dragtvångspartiet"? Missade Aron Nimzowitsch att han kunde ha vunnit det på ett mycket enklare sätt, eller förteg han det för att det skulle störa hans systembygge. Ingemar Johansson spekulerar kring ett klassiskt parti.

594 Nilssons pjäser

Välkommen till Kristoffer Nilssons schackvärld. Vi publicerar hans teckningar med schackmotiv under rubriken "Nilssons pjäser" med anspelning på en stripserie som han gjorde för Dagens Nyheter, "Nilssons bror". Han har också haft en egen version av världshistorien i DN. Kristoffer Nilsson har ägnat sig åt konststudier på bland annat Forum Grafik i Malmö. Han är verksam som illustratör åt bokförlag, tidningar och tidskrifter.

595 Matchen: Säffle SK–Örgryte SK

Säffle SK kvicknade till efter tjugo års törnrosasöm och är i dag Värmlands mest livaktiga schackklubb. I allsvenska premiären tog man emot Örgryte SK, som är storfavorit att vinna division II, grupp 4. Vi har specialbevakat denna match och berättar något om klubbarnas historia.

Polska glädjetårar	547
Efterskörd från Dortmund	551
Utlandsnytt	557
Elo-listan	566
Europacupen i Saint Vincent	569
Ungdomssidorna	
Skol-SM i Borlänge	572
Ungdoms-EM i Herceg Novi	579
Skollag-NM i Århus	581
Flicklandslaget i Hockenheim	582
Schackhistoriska strövtåg	584
Höstpremiär i elitserien	587
Dålig uppslutning i Skellefteå	599
Tävlingskalender	601

Medarbetare i det här numret:

Björn Ahlander, Stellan Brynell, Aage Christensen, Jonas Eriksson, Calle Erlandsson, Ingemar Johansson, Susanne Karlsson, Kristoffer Nilsson, Itai Panas, Cathy Rogers, Ian Rogers, Björn Wiklund, Ola Winfridsson.

Omslagsfoto:

Calle Erlandsson

När Karjakin blev servitör och andra berättelser

Av Itai Panas

SM-cirkusen hade just monterats ner och avsked tagits med önskan om snart återseende. Men för organisationskommittén för Lag-EM väntade ett par veckor av hårt arbete och spända nerver. Trots att huvudmännen för SM och Lag-EM var olika, så var funktionärerna desamma och pressen var stor på var och en att efter bästa förmåga bidra till att skjuta och flå björnen samtidigt som en båt skulle ros i hamn.

Arrangemang som Lag-EM har både framsidor och baksidor. Att få bespisningen att fungera med allt vad det vill säga av kafeterior, leverans av matvaror, beredning, försäljning och diskning är bara det ett projekt i sig. Arbetet kring spellokalen med golvmattor, bord, stolar, ljussättning, bräden, pjäser samt installation av IT-teknologi, uppkoppling av sensorbräden och demonstrations-terminaler, detta är osynligt när allt fungerar men om något fallerar vet snart bokstavligt talat hela världen om det, kommer med synpunkter och sätter sig till doms. Hewlett-Packard sponsrade med all datorhårdvara och ytterst kompetent manskap såg till att live-sändningarna blev en succé.

Logi och närhet till spelokal var ytterligare en möjlig stötesten. Sveriges SF som var ekono-

misk garant för evenemanget låg ett tag ute med sex miljoner kronor och man kunde befara att somliga skulle "glömma" att betala sina anmälningsavgifter, varav just kost och logi utgjorde lejonparten.

Komplexiteten i detta projekt kunde man som närsynt funktionärsbonde bara ana. Själv ingick jag i transportgruppen, som hade till uppgift att föra lagen från flygplatsen till hotellet dagarna före turneringsstart samt att återföra dessa till Landvetter efter turneringens slut. Vi chaufförer hade äran att hälsa våra gäster välkomna till Sverige och Göteborg. Lagledarnas första fråga vid terminalen var oftast "Hur tar vi oss till hotellet?" eller "Var står bussen?", och det kändes härligt för oss i välkomstkommittén att kunna överraska landslagen från väst såväl som öst med transport i lyxigt utrustade S60, S80, V70 och XC90, bilar som vi så generöst lånat av Volvo. Tro mig, vi såg många tappade hakor och glädjestrålade normalt sammanbitna män under dessa bråda dagar.

Många av spelarna hade aldrig varit i landet tidigare, än mindre i vår kära västsvenska metropol, vida omjunget i Halland, Västergötland och Bohuslän med omnejd. Trots att vädret var

vackert och spelarna positivt förväntansfulla inför turneringen lättade stämningen i bilarna märkbart när vi nämnde att de skulle bo i ett av de bästa hotellen i staden, Gothia Towers, och att spellokalen Svenska Mässan låg vägg-i-vägg med hotellet. Efter denna information blev passagerarna ofta uppsluppna till den grad att de blev nyfikna på den plats de besökte. Sveriges omtalade välfärdssystem, arbetsgivare som Volvo, AstraZeneca, Eka Chemicals i Bohus, stadens 380-åriga historia med varven, hamnen, Ostindiska kompaniet, Amerikafararna avverkades under de tjugo minuterna som resan varade.

Mästerskapets sportsliga aspekter kunde följas på internet, men kan man hävda att man verkligen har upplevt Lag-EM om man inte har sett den armeniske lagledaren vanka fram och tillbaka med tårar i ögonen vid spelarnas servering? På personalens fråga hur det var fatt kom förklaringen: "My team is losing ...", varpå följde ett försök att trösta "... but it's only a game ..." och repliken: "How old are you, fifteen? Well, you are too young to understand. My team is losing!". Andra sociala lekar utgjorde språkkurserna som serveringspersonalen påtvingade deltagarna. Exempelvis utsattes

Boris Gelfand i en avspänd efteranalys – och det var inte Tejmur Radjabov som satt mittemot.

en något magerlagd spansk spelare för: "In order to get your cinamon bun you have to say: kanelbulle!" varpå denne lyder efter bästa förmåga och får sin belöning. Mot betalning, naturligtvis. Men för att vårda kundkretsen fick han som plåster på såren ett hastigt till engelska översatt recept ur Annas kokbok.

När människor trängs ihop på begränsade utrymmen sker saker. Lite av den patina som Hem och Skola med gemensamma krafter byggt tenderar då att krackelera. En av oss ulvar i fårakläder var GM Tejmur Radjabov. Han kom med sin far, som assisterande tränare: "Min son är en känslig skapande människa som behöver en inspirerande utsikt från hotellet och inte den mot en bakgata, som erbjudits honom." Jag vet inte om han fick sin vilja igenom men hans förfining lyste

garanterat med sin frånvaro efter förlusten mot Gelfand. På den senares förfrågan om de skulle analysera partiet kom svaret som innehöll syftningar på det manliga könsorganet med klar anspelning mot Gelfand.

Det raraste paret på planen var herr och fru Kortchnoi. Inga hinder kunde stoppa den senare från att leverera den nödvändiga muggen te som hennes hårt kämpande Viktor behövde för att uppnå sitt mål. En dag utspelade sig följande scen: Viktor sitter och koncentrerar sig på sitt drag. Trots att han sitter på första bord och därmed närmast det tygband som definierar gränsen mellan spelarområde och allmänning, kan fru Kortchnoi inte nå att ställa muggen på hans bord. Hon stoppar en ung spelare och ber honom om hjälp. Visst kan Karjakin vara behjälplig med detta.

Han ställer ner muggen på bordskanten varpå följer ett vilt gesticulerande från fru Kortchnoi. GM Karjakin är oförstående ända tills det går upp för honom att hon tycker att muggen hamnat för nära kanten. Visst kan han flytta den något, fast det finns inte mycket plats mellan bordskanten och Viktors protokoll. Viktor rör inte en min trots att han måste ana vad som pågår några decimeter från honom. Slutligen hittar Karjakin lite utrymme vid digitalklockan som tillfredsställer den gamla damen. Precis som muggen hamnar på sin slutdestination lyfter Viktor på huvudet, sträcker ut handen och lyfter muggen till sin mun och tar sig en klunk. Ridå. Att gammal är äldst och att Kortchnoi "is the man", om detta kan inget tvivel råda.

I Lag-EM såg svensk schack det största antalet kvinnliga schack-

spelare tävla vid ett och samma tillfälle i vårt land. Och denna händelse passerade inte obemärkt om någon kunde tro det. Ena sidan spelsalen var brungrönt-sägande. Andra sidan sprakade av grönt, rött, hattar, kepsar och en och annan i lädertopp med bara axlar. Medan herrarna psykade varandra mer diskret testade man varandras modemedvetenhet och kreativitet i klädstilar vid damernas bord. Min personliga favorit bland damerna var Maja Tjiburdanidze, den "gamla" världsmästarinnan, som jag följde igenom hela turneringen. Dag efter dag satt hon i sin prickiga hatt och presterade ett superresultat på första bord för sitt Georgien. Lugn och stilla som en klippa. Hennes lugna yta lurar ingen som spelat igenom hennes fantastiskt väl-tajmade kontringsparti mot Kostenjuk. Det partiet är en av mitt Lag-EM:s höjdpunkter.

Lag-EM slutade för oss chaufförer som det börjat, med skytteltrafik Landvetter tur och retur. Vid en middagspaus råkade vi sätta oss två bord från det georgiska damlandslaget, som pratade lågmält men med intensitet. Gunnar Johansson och Johan Granholm satt mitt emot mig och jag satt med ryggen mot nämnda kvinnor. Jag ska just till att hugga in på maten då jag ser Gunnars ögon vidgas. Jag vänder mig om lite långsamt och ser Zurab Azmajparasjvili nedstänkt av någon flytande vätska. "Hon tömde sitt ögläs på honom", sa Johan och man kunde höra på rösten att han var imponerad. Maja och Zurab utbytte tystlåtet några ord med varandra. Hon var lite tagen men Zurab var alldeles lugn. Så gick han sin väg och vi åt upp vår mat. När jag skulle gå kunde jag inte låta bli att i förbifarten gratulera Maja till den fina vinsten mot Kostenjuk och det

var som när molnen skingrades och solen kommer fram... Ändå ska Zurab få sista ordet i denna EM-kavalkad av minnesblixtar. Johan hade träffat Zurab efter uppträdandet och frågat vad som var problemet. Zurab svarade: "Just a small misunderstanding". Georgier är stolta människor.

Caro-Kann (B 19)

Alexandra Kostenjuk, Ryssland
Maja Tjiburdanidze, Georgien
Bord 1, rond 8

1.e4 c6 2.d4 d5 3.Sd2 dxe4 4.Sxe4 Lf5 5.Sg3 Lg6 6.h4 h6 7.Sf3 Sd7 8.h5 Lh7 9.Ld3 Lxd3 10.Dxd3 e6 11.Lf4 Lb4+ 12.c3 Le7 13.0-0-0 Sgf6 14.Kb1

Några veckor tidigare hade Tjiburdanidze haft samma ställning på brädet som svart mot Galliamova, och eftersom Tjiburdanidze förlorade det partiet så var frågan i vilket läge hon skulle avvika från förlagan. Nu var den stunden kommen.

14...Da5

I ovan nämnda parti spelades 14...0-0.

15.Se5 Sxe5

En nyhet. 15...0-0 och 15...Td8 har tidigare prövats.

16.dxe5 Td8 17.De2 Sd5 18.Lc1 Db5 19.Dc2 Sb6 20.f4

Det är förstas upplagt för angrepp på ömse flyglar.

20...0-0 21.b3 a5

Tjiburdanidze hade spelat blixtsnabbt så här långt. Hon hade fortfarande 90 minuter kvar liksom vid partiets start. I denna laddade ställning bjöd hon remi. Kostenjuk hade 40 minuter sämre tid och funderade länge på anbudet innan hon avslög det.

22.c4 Da6

Det kom också snabbt. 22...Dc5 ser väl aktivare ut vid första anblicken, men det är inte mycket bevänt med damens aktivitet efter 23.Se4 Db4 24.a3. Det var bara att backa med damen, men

från sin nya position kan den hur som helst understödja framstötten a5-a4.

23.f5!

Möjligt eftersom svarts dam inte längre kastar lystna blickar mot e5. Mot den bakgrunden är det förstäligt att Kostenjuk nobbade remianbudet.

23...a4 24.f6! axb3

Efter 24...gxf6 25.Lxh6 Tfe8 26.De4 Kh8 27.exf6 Lxf6 28.Df4 saknar kvart verkligen damen i försvaret, t.ex. 28...Lc3 29.Se4 (29.Dxf7?? axb3 och det är svart som vinner.) 29...Da5 30.Txd8 Txd8 31.Lg5 axb3 32.Lf6+ Lxf6 33.Dh6+ Kg8 34.Sxf6 matt.

25.axb3??

Ett till synes naturligt drag, men ändå ett grovt fel. Kostenjuk blottar sig på a-linjen. Korrekt är det småfula 25.Dxb3 Txd1 26.Txd1, t.ex. 26...gxf6 27.Lxh6 Te8 28.Se4 med avgörande angrepp, eller 26...Ld8 27.Td4 med idén 28.Tg4.

25...Ta8 26.Db2

Vits angrepp är hämmat även efter 26.Lb2 Da2+ 27.Kc1 La3.

26...La3 27.Da2 Lxc1

Tjiburdanidze har lyckats framtinga ett dambyte och kan efter avveckling glädjas åt en klar fördel i slutspelet.

28.Dxa6 Txa6 29.Kxc1 gxf6 30.exf6 Ta3

Vit förlorar bonde. Om vit försöker försvara b3-bonden så spelar svart bara 31...Sxc4.

31.Th4 Txb3 32.Tg4+ Kh8 33.Kc2 Tb4 34.Kc3 c5

Nu hotar Sb6-d5xf6 och om vit försöker förekomma det så uppstår bara nya problem, t.ex. 35.Te4 Tg8 eller ännu bättre 35...Ta8. Kostenjuk är med andra ord förlorad.

35.Td3 Sd5+ 36.Kd2 Sxf6 37.Tf4 Sd5 38.Tg4 b5 39.Tf3 bxc4 40.Tg6 c3+ 41.Kc1 Ta8 42.uppg.

(Kommentarer av Lars Grahn)

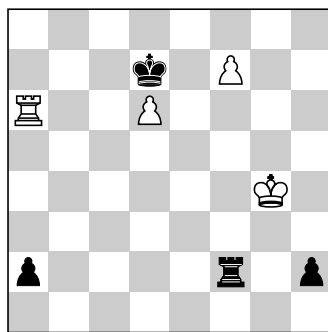
Polska glädjetårar

Av Lars Grahn

Det var tårar och kramar när det polska damlaget hade säkrat guldmedaljerna i Lag-EM. En underbar scen. I laget spelade Iweta Radziewicz, Monika Socko, Jolanta Zawadzka, Joanna Dworakowska och Marta Zielinska. Det gick upp för mig att det var länge sedan jag senast såg glädjetårar i schacksammanhang.

Vägen dit var ingalunda spikrak. Om man ska peka på ett speciellt parti som grundlade triumfen så får det bli ett från matchen mot topprankade Ryssland i sjätte rondan. Ryssland ledde med 2-1 och det lutade åt 3-1, för vid förstabordet var Radziewicz illa ute. I en fördelaktig ställning hade hon spelat alldeles för hårt på vinst.

Nadezjda Kosintseva

Iweta Radziewicz

Spelarna var inne i den eviga

Foto: Lars Grahn

Polen mot Bulgarien och en snabb remi på förstabordet mellan Iweta Radziewicz (till vänster) och världsmästarinnan Antoaneta Stefanova.

tidsnöden.

57.Txa2!? h1D?

Efter 57...Txa2! 58.f8D Tg2+ 59.Kf3 h1D har vit inte remischackar. Vid lämpligt tillfälle går tornet emellan. Här gäller det sålunda inte om att promovera först utan att göra det som god tvåa.

58.Txf2 Dg1+ 59.Kf3 Dg7 60.Ke2 Df8 61.Tf6

Vi har kommit till ett läge där ingen av parterna kan komma

vidare – såvida inte motståndaren står till tjänst med en hjälpande hand. Med tanke på att Polen låg under med 1-2 var Radziewicz tvungen att kämpa på. En aktivering av kungen kan inte skada.

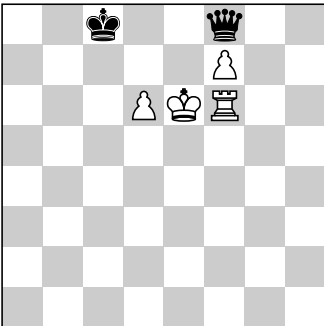
61...Kc6 62.Kf3 Kd7 63.Kf4 Kc6 64.Kf5 Kd7 65.Kg6 Kc6 66.Kf5 Kd7 67.Ke5 Kc8

Det är lätt för svart att trampa fel i den här ställningen. Efter 67...Kc6 68.Ke6 faller 68...Dc8+??

Polska guldlaget – från vänster: Iweta Radziewicz, Jolanta Zawadzka, Marta Zielinska, Joanna Dworakowska, Monika Socko och lagkaptenen Marek Matlak.

på 69.d7! Dxd7 70.Ke5+.
68.Ke6

68...Kd8??

Spelat med omkring två minuter kvar. De andra kungsdragen för

vid korrekt spel till remi, till exempel 68...Kb8 69.Tg6 Kb7 70.Tg8 Dh6+ 71.Ke7 Dh4+ med remischackar.

Efter partidraget hade nog Radziewicz svårt att trosina ögon. När hon skulle göra sitt avgörande drag kom hon plötsligt på att hon först måste notera motståndarens drag i protokollet. Det gjorde hon varpå Radziewicz tog ytterligare några sekunder på sig för att försäkra sig om att allt stämde. Så greppade hon tornet.

69.Tg6 uppg.

Vem kunde ana en sådan scenförändring efter första diagramställningen?

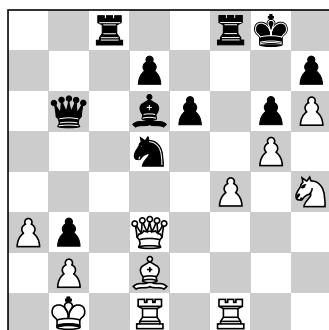
När Radziewicz skulle signera protokollen råkade hon skriva $\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ på ett av dem. Matchdomaren Hans Olav Lahlum fick korrigeras och påpeka för henne att hon faktiskt hade vunnit partiet.

Nästa dag kom ett nytt tecken på att det här var Polens turnering. Det var match mot Bulgarien. Världsmästarinnan Antoaneta bjöd remi redan efter fjorton drag och Iweta Radziewicz såg ingen anledning att avböja. Polen vann vid övriga tre bord.

Det kom upp en laddad ställning med ömsesidig tidsnöd mellan Jolanta Zawadzka och Emilia

Djingarova, som slog till först.

Emilia Djingarova

Jolanta Zawadzka

33...Lxa3!?

Hon kunde ha förberett det med 33...Da7!. Då hade det blivit riktigt farligt.

34.Sxg6?

Man kan undra vad Djingarova hade planerat på 34.bxa3. Svaret 34...Dc5 ser rimligt ut vid första anblicken med tanke på hoten Dxa3 och Dc2+, men efter 35.Kb2! tycks vit hålla ihop sitt försvar.

Efter partidraget är det uppenbart att svart inte kan slå tillbaka på g6, men efter 34...Da7! hotar svart slag på b2 med matt. Vit kan inte slingra sig ur den knipan, t.ex. 35.Dxb3 Tb8 36.Da2 Txb2+ 37.Dxb2 Lxb2 38.Sxf8 Da3 39.Sxd7 Ld4 med matt. Men det var som sagt tidsnöd.

34...Tf5? 35.bxa3 hxg6

Eftersom tornet på c8 har lämnats utan skydd faller 35...Dc5?? på 36.Tc1.

36.Tc1 Tc2 37.Txc2 bxc2+ 38.Kxc2 Dc6+ 39.Kd1 Da4+ 40.Ke2 Kh7 41.Tf3 Da7 42.Kf1 Da4 43.Kg2 Dd1

Det hotar 44...Txf4, men det är lätt avvärjt. Vi har nått ett läge där man kan fråga sig vad vits merbonde egentligen är värd.

44.Kh2

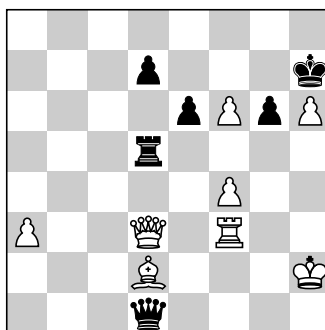
Nu kunde Djingarova ha dragit

tillbaka damen till a4 och fortsatt med den stillsamma pressen mot f4. I stället såg hon syner.

44...Sf6? 45.gxf6

45.Lb4! är också bra eftersom det framtvingar dambyte varefter a-bonden avgör.

45...Td5

46.f7!!

Det hade Djingarova missat i hastigheten. Lätt hänt när digitaluret distraherar. Den bonden såg ju rätt oskyldig ut på g5 när kombinationen inleddes. Det otäcka är att genast efter promovningsfestligheterna på f8 hotar matt på g7. Svart får inte mycket till andrum.

46...Txd3 47.Txd3 De2+ 48.Kg1 Dg4+

Eller 48...Dxd3 49.f8D Dg3+ 50.Kf1 Df3+ 51.Ke1 De4+ 52.Kf2 Dd4+ 53.Le3 Db2+ 54.Kg3 Dc3 55.Dg7+ Dxg7 56.hxg7 Kxg7 57.a4 och vit får en tredje dam. Svart är förlorad.

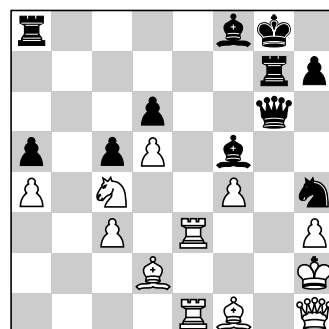
49.Kf2 Dh4+ 50.Kg2 De7 51.Txd7! Dxd7 52.f8S+! uppg.

En stilenlig avslutning.

Med sådant flyt kunde inget hindra Polen från att komma i topp. Laget har en snittålder på 24, så det lär bli fortsatta framgångar framöver. Monika Socko, gravid i femte månaden, hade damklassens näst bästa prestationsrating med 2606. Tjiburdanidze var ett strå vassare med 2610.

Sveriges båda lag slutade ungefär där de var seedade. Det spelades väl inga hjältematcher, man fick glädjas åt enskilda partier. Som när Viktoria Johansson besegrade betydligt högre rankade Inna Gaponenko, Ukraina i första rondan:

Viktoria Johansson

Inna Gaponenko

34...Le4!

Det försätter vit i en ohållbar situation. Det går inte att slå löparen, för tornet måste bevaka g3 och damen g1. Det följde 35.Ld3 Lxd3 och med pjäs över körde Johansson hem partiet utan större problem.

Juniorerna Inna Agrest och Ellinor Frisk fick chansen att vara med i andralaget och båda spelade betydligt bättre än vad deras elotal gav anledning att tro.

Preussiskt (C 56)

Inna Agrest, Sverige B

Sonja Sommer, Österrike

Rond 6, bord 3

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.d4 exd4 4.Lc4 Sf6 5.e5 Se4 6.O-O d5 7.Lb5 Ld7 8.Lxc6 bxc6 9.Sxd4

RÄTTELSE

I förra numret recenserades romanen "Offret". Författarens namn är Kristian Fredén.

Svenska EM-lagen i Göteborg, damklassen

Sverige A

		Ukraina	Sverige B	Spanien	Holland	Ungern	Slovenien	Frankrike	Tyskland	Island			
1. Pia Cramling	2494	½	1	1	½	½	0	•	½	1	5 av	8	2429
2. Svetlana Agrest	2270	0	½	1	•	0	½	0	•	1	3	7	2243
3. Viktoria Johansson	2218	1	•	½	½	0	½	½	0	1	4	8	2306
4. Evgenia Pavlovskaja	2174	•	1	½	0	•	½	1	0	1	4	7	2221
Christin Andersson	2168	0	0	•	1	0	•	1	½	•	2½	6	2181

Sverige B

		Bulgarien	Sverige A	Island	Tjeckien	Slovenien	Österrike	Turkiet	England	Kroatien			
1. Eva Jiretorn	2134	0	0	½	•	½	1	0	0	1	3 av	8	2189
2. Emilia Horn	2041	0	½	•	0	½	½	0	•	0	1½	7	2001
3. Susanne Hansson	2110	0	•	½	0	0	•	0	0	•	½	6	1822
4. Inna Agrest	1984	½	0	1	0	•	1	½	0	0	3	8	2047
Ellinor Frisk	1991	•	1	½	0	0	½	•	1	0	3	7	2056

Lc5 10.f3 Sg5 11.f4 Se4 12.Le3 De7 13.Sd2 Sxd2 14.Dxd2 0-0 15.Tae1 Lb6 16.c3 c5 17.Sb3 Tad8

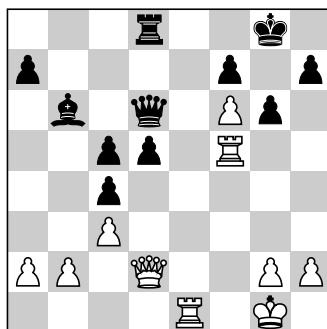
En indirekt gardering av d5-bonden (18.Dxd5? Lb5). Men det här är bara lugnet före stormen. Med facit i hand: svart borde ha spelat aktivt med 17...c4!?

18.f5!

Temat för dagen tycks vara indirekt gardering. Bonden på e5 är smågiftig.

Det hotar både 19.Lg5 och 19.f6. Försöket 18...h6 besvaras enklast med 19.Lxh6! gxh6 20.Dxh6 med avgörande angrepp. I brist på bra försvarsdrag beslutar sig Sommer för att offra kvaliteten och sätta sitt hopp till löparparet. **18...Dxe5 19.Lg5 Dd6 20.Lxd8 Txd8 21.f6! c4+**

Efter 21...gxf6 22.Dh6 sitter svarts kung fast i skruvstället. **22.Sd4 c5 23.Sf5 Lxf5 24.Txf5 g6**

25.Te7 uppg.

Ett charmerande slutdrag som bäddar för Dh6 utan att svarts dam får chansen att inta en försvarsposition på f8. Det finns lik-

heter med Bellons avslutning mot Ziegler i elitserien – se elitseriereferatet på annan plats. På 25...Lc7 spelar vit helt enkelt 26.Txc7 – och inte 26.Dh6?? Dxh2+ 27.Dxh2 Lxh2+ 28.Kxh2 gxf5.

I Hans Olav Lahlums utmärkta turneringsbulletin på internet spekulerar norrmannen i framtiden för nordiskt damschack. Om man utgår från Lag-EM i Göteborg ser det onekligen dystert ut. Sverige A kom på 17:e plats. Sverige B och Island kom på 24:e respektive 25:e plats bland 26 deltagande lag. Danmark, Finland och Norge ställde inte upp i Göteborg. Ljuset kommer från vårt södra grannland Polen.

Sluttabell i TfS nr 6/05, sidan 455.

Efterskörd från Dortmund

När världseliten samlas brukar vår reporter Ian Rogers också vara på plats. I förra numret rapporterade han från Dortmund. Här fyller vi på med ett partiurval från denna turnering.

I nästa nummer återkommer Ian Rogers med ett reportage från VM-turneringen i San Luis, där Veselin Topalov erövrade världsmästartiteln.

Av Ian Rogers Foto Cathy Rogers Översättning Ola Winfridsson

Spanskt (C 66)

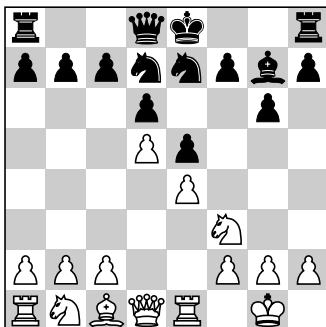
Emil Sutovsky

Vladimir Kramnik

**1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 Sf6
4.d3 d6 5.O-O g6 6.d4**

Först spelat av Iljin Zjenezskij år 1921. Under de senaste två åren har denna metod för att undvika huvudvarianterna i Berlinförsvaret vuxit i popularitet.

**6...Ld7 7.Te1 Lg7 8.d5 Se7
9.Lxd7+ Sxd7**

10.Le3

Sutovskys nya idé, preparerad särskilt för det här partiet. 10.a4 är normaldraget, men Sutovsky

fruktade att 10...a5! (som sällan eller aldrig har förekommit i praktiskt spel) skulle leda in vits damflygelangrepp i en återvändsgränd.

10...f5?

Alltför riskabelt. Det hade varit förständigare att förbereda denna framryckning med 10...0-0 11.c4 h6, men efter 25 minuters betänkande kom Kramnik fram till att han inte behövde vänta.

**11.Sg5! Sf8 12.exf5 gxf5 13.f4!
Dd7 14.c4**

Sutovsky funderade länge på om han skulle byta av på e5 före uppmarschen c2-c4, vilket skulle ställa vits rörliga damflygel mot svarts centrumbönder. Till slut kom han dock fram till att det inte var någon större fara i att tillåta svart att skaffa sig en garderad fribonde.

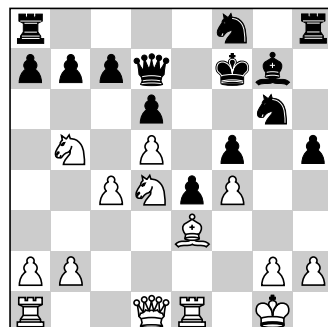
14...Seg6

14...exf4 15.Ld4 öppnar ställningen till vits fördel.

**15.Sc3 h6 16.Sf3 e4 17.Sd4 h5
17...0-0-0? trampar rakt in i
18.Sc5 a6 19.Sa7+! Kb8 20.**

**Sac6+ bxc6 21.Sxc6+ Kc8 22.
Da4** med avgörande angrepp för vit.

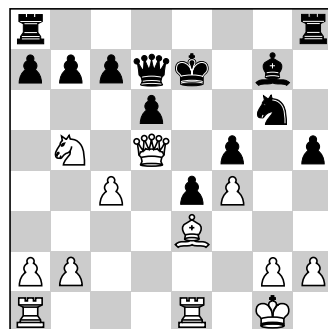
18.Sc5! Kf7

19.Se6!

Inledningen på ett inspirerat angrepp. Efteråt hade Sutovsky sina dubier och beskrev huvudalternativet 19.Db3 som "strategiskt helt avgörande", men faktum är att textdraget är ännu bättre.

**19...Sxe6 20.dxe6+ Kxe6 21.
Dd5+ Ke7**

22.c5!?

Sutovsky fördjupade sig så i komplikationerna efter detta bondedrag att han helt glömde bort 22.Sxc7!! Dxc7 23.Dxf5 som Kramnik med rätta fruktade skulle ha strandsatt den hjälplösa svarta kungen i centrum.

22...c6 23.cxd6+!

Efter 23.Dxd6+? Dxd6 24.Sxd6 Ke6 skulle svart inte ha några bekymmer och Sutovsky väljer därför att offra pjäs för att vidmakthålla angreppet.

Emil Sutovsky med hustrun Viktoria.

23...Kf8

Kramnik var redan i tidsnöd, men väljer rätt flank för kungen. Efter 23...Kd8 24.Db3 cxb5 25.Tac1 avgör hotet 26.Tc7, t.ex. 25...Tc8 26.Txc8+ Kxc8 27.Tc1+ Kb8 28.Da3 och inför dubbelhotet 29.Dxa7 matt och 29.Tc7 tvingas svart sträcka vapen.

24.Db3 cxb5 25.Tac1 Df7 26.Dxb5 a6 27.Db6 Kg8 28.Ted1 Kh7?!

Svart går in i en spik längs sjunde raden som visar sig vara dödlig. Det enda som kunde ha bjudits fortsatt motstånd var 28...Dd7! 29.Tc7 Db5 även om det är vit som har alla vinstchanser i det slutspel som uppkommer.

29.Tc7 Df8 30.Ld4! Tg8 31.Dxb7 e3 32.Tf7! Tb8 33.Dd7 Td8 34.Dxf5 Dxf7 35.Dxf7 Txd6 36.Kf1 Sxf4 37.Df5+ Tg6 38.Dxf4!

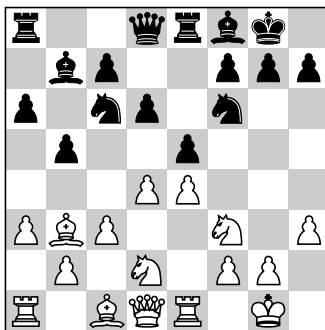
Det enklaste. Vit byter omedelbart ner till ett lätt vunnet slutspel.

38...Tf8 39.Dxf8 Lxf8 40.Lxe3 Te6 41.Kf2 Kg6 42.Td5 Le7 43.Lc5 Lf6 44.b3 Le5 45.g3 h4 46.gxh4 Lxh2 47.h5+ Kh7 48.Kf3 Le5 49.Td7+ Kh6 50.Kg4 Lg7 51.Td6 upp.

Spanskt (C 93)

Emil Sutovsky
Etienne Bacrot

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 a6 4.La4 Sf6 5.O-O Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 O-O 9.h3 Lb7 10.d4 Te8 11.Sg5 Tf8 12.Sf3 Te8 13.Sbd2 Lf8 14.a3

14...h6!?

Modern spelöppningsteori rekommenderar att svart avhåller sig från detta drag och istället spelar 14...g6. Bacrot vill emellertid pröva en Breyerliknande plan med Sb8, en plan som inte fungerar i diagramställningen på grund av 14...Sb8?! 15.Sg5! Te7 16.Sdf3 Sbd7 17.Sxf7! Txf7 18.Sg5 d5 19.exd5 och vit har

stor fördel.

15.La2

Även om 15.Lc2 inte riktigt rimmar med 14.a3 så anses också det ge vit goda utsikter till fördel.

15...Sb8 16.d5

“Jag ville formera en typisk falang med d5, c4 och b4, men verkade hela tiden vara ett halvt tempo från en bra ställning“, berättade Sutovsky efter partiet. Huvudvarianten lyder 16.Db3!? Dd7 17.Dc2 där vit uppenbarligen är nöjd med att ha berövat den svarta springaren fältet d7.

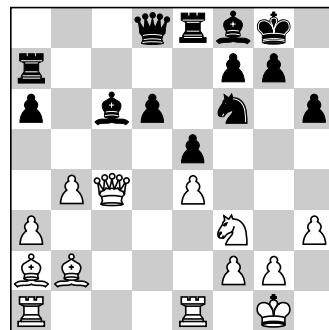
16...c6 17.c4 Sbd7 18.b4 Sb6! 19.dxc6 Lxc6 20.Db3 Ta7!

Ett drag som Sutovsky underskattat. Israelen trodde sig i det här läget vara på vippen att ta obestridd kontroll över d5.

Vit tänkte nu i tio minuter och bestämde sig för att ge sig in på en lång offersekvens – ett överoptimistiskt beslut vilket Sutovsky medgav efteråt.

21.Lb2?! Sxc4 22.Sxc4 bxc4 23.Dxc4?!

Allt enligt planen. Ångerveckan var dock inte slut ännu: 23.Dc2!. Sutovsky var rädd för 23...Da8 (Bacrot hade planerat 23...Tc7, men då kan vit hålla i partiet med 24.Sd2 d5 25.exd5 Dxd5 26.Sf3) 24.Sd2 d5, men hade missat att vit efter 25.exd5 Lxd5 kan spela 26.Lxc4! Lxg2 27.Df5! med tillräcklig aktivitet för bonden.

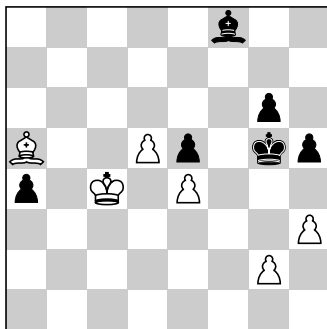
23...Lxe4! 24.Txe4 d5 25.Db3 Sxe4 26.Sxe5?

Vid det här laget hade Sutovsky bara några få minuter kvar på klockan och började tvivla på planens förnuftighet. Det var ännu inte för sent att dra i nödbromsen med 26.Dxd5! Dxd5 27.Lxd5. Sutovsky trodde att svarts seger endast var en fråga om teknik efter 27...Sf6 28.Lc6 Te6 29.Sxe5 Ld6 30.Sd3 Lh2+ 31.Kxh2 Txc6, men faktum är att det inte alls är så klart. Vit har hyggliga remischanser. Genom att förkasta denna likvideringsmöjlighet störtar vit vidare mot avgrunden.

26...Db6! 27.Sg4 Tae7! 28.Tf1 Ett sista förbiseende, men inte heller 28.Dxd5 hade kunnat förhindra nederlaget efter 28...Sxf2! 29.Sf6+ (29.Ld4 Sxg4! var själva poängen) 29...gxf6 30.Ld4. Här hade Bacrot tänkt sig 30...Db5, men 30...Sxh3+! 31.gxh3 Dc7 är än mer förkrossande. Vits löpare ser starka ut, men det är svart som har det avgörande angreppet.

28...Sd2 29.Dxd5 Sxf1 30.Se5 Df6 31.Sd3 Te1! 32.uppg.

Veselin Topalov

Etienne Bacrot

Topalov har blivit positionellt utspelad och det bästa han kunde göra av situationen var att byta ner till ett deprimerande löparslutspel. När vi kommer in i partiet har Bacrot chansen att

sätta kronan på verket. Men med två drag kvar före tidskontrollen ställer han en bonde på en svart ruta, något som kommer att visa sig kritiskt.

39.g3?

39.Lb4! a3 (39...Lg7 40.Le7+ Kf4 41.d6 och det är slut) 40.d6! a2 (det är för sent för 40...Kf6 41.Lxa3 Ke6 42.d7!) 41.d7 a1D 42.d8D+ Kf4 och nu kan vit plocka löparen eller framtvinga matt med 43.Dh4+! Ke3 44.Dg3+ Ke2 45.Df3 matt.

39...Kf6 40.Lc7 a3 41.Kb3 Lc5 42.Ld8+ Kf7 43.Lg5 Lf2! 44.g4 hxg4 45.hxg4 Ke8 46.Lf6 Ld4 47.Kxa3 Kd7

Bacrot spelade vidare i nästan femtio drag, men kunde inte bryta in med kungen och var till sist tvungen att gå med på remi. Observera att om vit kunnat behålla ytterligare ett bondepar på brädet hade det varit möjligt att ställa kungen på f3 och spela g4 i ett läge där kungen kan slå tillbaka på g4 för att på så sätt göra en inbrytning via f5-fältet.

Sicilianskt (B 42)

Arkady Naiditsch

Loek van Wely

1.e4 c5 2.Sf3 e6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 a6 5.Ld3 Lc5 6.Sb3 Le7 7.Dg4 g6 8.De2 d6 9.0-0 Sd7 10.Sa3 Dc7 11.Kh1 h5?!

Början på en plan som Vadim Milov framgångsrikt använde sig av i en liknande ställning vid årets EM i Warszawa. Naiditsch visar emellertid snabbt att svart slösar dyrbar tid. 11...b6 är att föredra. **12.Sc4 Sgf6 13.a4 b6 14.a5! b5 15.Sb6 Tb8 16.Le3 Sg4 17.Ld4?!**

Efter partiet hävdade Naiditsch att vit kunde ha fått en väldig fördel med 17.Sxc8! Txc8 18.Lb6! eftersom löparen är tabu på grund av 18...Sxb6 19.axb6 Dxb6 20.Txa6!.

17...Lf6 18.Sxd7 Lxd7 19.f3

Lxd4 20.Sxd4 Sf6 21.f4 h4 22.e5!

22.f5 gxf5 23.exf5 e5 24.Se6 Dc6! ger ingenting för vit. Svarts kung står säkert i centrum.

22...Sh5 23.Dg4!

23.c3 Sxf4! 24.Txf4 dxe5 25.Txf7! Kxf7 26.Dg4 leder bara till remi efter 26...exd4 27.Dxg6+ Ke7 28.Dg7+ Kd6 29.Dxd4+ Ke7.

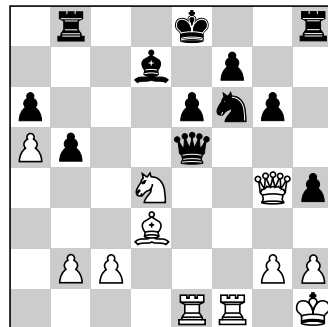
23...dxe5?!

23...h3! var nödvändigt. van Wely trodde att textdraget forcerat skulle leda till ett säkert slutspel, men han (och Naiditsch) hade missat en taktisk nyckelpoäng.

24.fxe5 Dxe5

Vid det här laget har svart inte mycket val med tanke på att ett offer på f7 hänger i luften.

25.Tae1 Sf6

Spelat snabbt och med säker hand. Naiditsch föll nu i djupa tankar i valet mellan de två spektakulära desperadodragen 26.Dxe6+ och 26.Dxg6. Till slut valde han ...

26.Dxg6?!

Saken är bara den att han helt förbiset ett tredje alternativ, nämligen 26.Df3!! Dxd4 27.c3! och nu kan svart endast hålla näsan över vattenytan med 27...Lc6!! (det håller inte att flytta damen på grund av 27...Dd5 28.Dxf6 0-0 29.Tf4!! h3 [29...Dxd3 30.Txh4] 30.Le4 Dd2 31.Tef1 och matten är oundviklig) 28.Dxc6+ Dd7 29.Dxa6

0-0! (såväl 29...Dxd3 30.Txe6+! som 29...Sd5 30.Lxg6! fvg6 31.Txe6+ Se7 32.Txe7+! leder till en dödlig utgång för svart) även om vit bibehåller trycket med 30.Txf6 Dxd3 31.h3 (31.Tef1 h3) eftersom bonderovet 31...Dd2 32.Tef1 Dxb2?! lämnar f7 åt sitt öde. Efter 33.Da7! och exempelvis 33...Ta8 34.De7! Tae8 35.Db7 har vit lyckats driva bort tornet från a-linjen och det slutspel som uppkommer efter 35...De2 (35...Tb8 36.Df3) 36.Txf7 Dxf1+ 37.Txf1 Txf1+ 38.Kh2 torde vara vunnit för vit.

26...Dxd4 27.Dxf6 Dxf6 28.Txf6 Ke7 29.Tef1 Le8 30.Kg1 Td8 31.b4 Th5 32.T1f4 Tdd5 33.Kf2 Kd6 34.Le4 Td2+ 35.Ke1 Td4 36.c3 Tc4 37.Kd2?

Därmed trasslar vit in sina torn riktigt ordentligt. Naiditsch trodde att han rentav skulle kunna göra anspråk på en fördel efter 37.Lf3 Txf4 38.Txf4 med tanke på hotet 39.Lb7. Efter 38...Th6! ser dock remin oundviklig ut eftersom 39.Lb7 Kc7 40.Lxa6? faller på 40...e5.

37...Ke5! 38.Lf3 Th7 39.g3 hxg3 40.hxg3 Tc7?!

Sista draget före tidskontrollen och ett misstag. Efter 40...Tg7! 41.Txc4 bxc4 42.Tf4 Txc3 43.Te4+ Kf5 vinner svart enkelt. **41.Le2 Lc6 42.Tf2 Le4 43.g4 Th8?!**

43...Th3 44.Txf7 Txc3 ser ut att vara ett betydligt enklare sätt att byta f- mot c-bonden samtidigt som vits kung alltjämt svävar i allvarlig fara.

44.Txf7 Td8+ 45.Ke1 Txc3 46.Th2! Tb3 47.Th5+ Kd4 48.Tf6 Td6?!

Först nu kastar svart bort hela fördelen. 48...Ld5 49.g5 Tg8 bibehåller vissa vinstchanser.

49.g5! Tg3 50.Th4! Ke3 51.Tg4 En manöver som van Wely hade missat.

51...Tgx4 52.Lxg4 Td5 53.Txe6 Tgx5 54.Le2 Tg1+ 55.Lf1 Tg6 56.Txg6 Lxg6 57.Lh3 Kd3 58.Lc8 Kc3 59.Lxa6 Kxb4 60.Lxb5 Kxb5 remi

Katalanskt (E 05)

Peter Heine Nielsen

Peter Leko

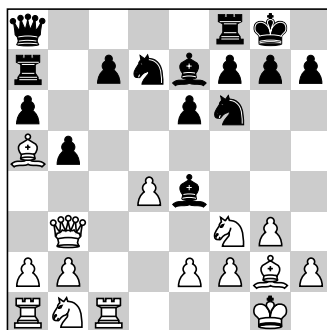
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 Le7 5.Sf3 0-0 6.0-0 dxc4 7.Dc2 a6 8.Dxc4 b5 9.Dc2 Lb7 10.Ld2 Ta7 11.Tc1

Nielsens favoritvariant och en förstärkning jämfört med 11.Td1 Sbd7 12.La5 Da8! som indirekt garderar c-bonden. Efter 13.Sbd2 c5 och massavbyten höll Anand enkelt remi i Bundesliga 2004.

11...Le4 12.Db3 Sbd7

En av poängerna med Nielsens drag visade sig nyligen i Bundesliga-partiet Nielsen-Landa. Efter 12...Ld5 13.De3 Sc6? 14.Txc6! Lxc6 15.d5! tog det hela en katastrofal vändning för svart.

13.La5 Da8!

Det drag som Nielsens uppställning var tänkt att förhindra. "Mot Anand ställde jag tornet på d1 och upptäckte att jag inte kunde ta c-bonden. Nu ställde jag tornet på c1 bara för att upptäcka att jag ändå inte kan slå bonden!" förklarade en frustrerad Nielsen efter partiet.

14.Sc3

Både 14.Txc7 Txc7 15.Lxc7 Tc8 16.Lf4 Sd5 17.Dd1 Lc2 18.Dd2 Lb4 19.Sc3 Le4 20.Tc1 S7b6 och

14.Lxc7 Tc8 15.Lf4 Txc1+ 16.Lxc1 Lxb1 17.Txb1 De4 faller väl ut för svart.

14...Lc6! 15.a3 Ld6 16.Lb4

16.Te1, med idén 16...e5 17.e4, besvaras bäst med 16...Lb7!.

16...Db7!

Lekos första riktiga lutare. På 16...Db8 var Leko orolig för bondeoffret 17.Lxd6 cxd6 18.d5!? även om svart borde klara sig helskinnad efter 18...Lxd5 19.Sxd5 Sxd5 20.Sd4 Se7 21.Sxe6 (Leko trodde också att vit skulle ha viss kompensation för bonden efter 21.Sc6 Sxc6 22.Lxc6, men det verkar väl optimistiskt) 21...fxe6 22.Dxe6+ Tf7.

17.Tc2

Ett klumpigt drag varefter svart kan rycka till sig ett litet initiativ. "Ställningen är naturligtvis fortfarande mer eller mindre lika, sa Leko, men det uppstår oväntade problem."

17...a5! 18.Lxd6 cxd6 19.Se1 Lxg2 20.Sxg2 b4! 21.Sa4

21.axb4 axb4 22.Txa7 Dxa7 23.Dxb4 Da1+ är den taktiska poängen bakom svarts senaste drag.

21...De4 22.Td1?!

22.Td2 var mer exakt.

22...Tb7 23.Se3 bxa3 24.Dxa3 Sg4!

Nielsen hade endast förväntat sig 24...Sd5 som vit tillfredsställande kan besvara med 25.Sc3.

25.Dd3 Dxd3 26.Txd3 Sxe3 27.Txe3

Ett val mellan onda ting. Textdraget förlorar bonde, men 27.fxe3 Sf6 28.Sc3 d5 är inte heller vackert för vit.

27...Tb4 28.Ta3 Txd4 29.Sc3 Ta8 30.Sb5 Td5 31.Sc7 Tc8 32.Sxd5 Txc2 33.Sc3 Txb2 34.Txa5 g6

De flesta slutspel med fem bönder mot fyra på samma flygel är nära förlustgränsen för den försvarande sidan. Leko uppvisar perfekt teknik och omsätter för-

delen till seger.

35.Ta8+ Tb8 36.Ta7 Sf6 37.f3 d5 38.Kf2 g5 39.Sa4

39.g4!? är möjligen bättre.

39...g4! 40.Sc5 gxf3 41.Kxf3 Tb1 42.Ta8+ Kg7 43.Ta7 Tb6 44.Sd3 Se4 45.Se5 Sd6 46.Kf2 Tb7 47.Ta2 Kf6 48.Sd3 Se4+ 49.Kg2 Sc3 50.Tc2 d4 51.Kf3 Tb3 52.Sc5 Ta3 53.Kg2 Ke7 54.Td2 Kd6 55.Sb7+ Kd5 56.Sd8 f5 57.e3 e5 58.exd4 exd4 59.Tf2 d3 60.Txf5+ Kc4 61.uppg.

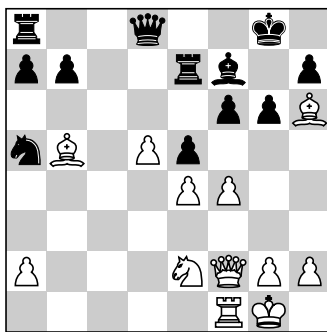
Grünfeldindiskt (D 89)

Loek van Wely

Emil Sutovsky

1.d4 Sf6 2.c4 g6 3.Sc3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.e4 Sxc3 6.bxc3 Lg7 7.Lc4 c5 8.Se2 Sc6 9.Le3 0-0 10.0-0 Lg4 11.f3 Sa5 12.Ld3 cxd4 13.cxd4 Le6 14.d5 Lxa1 15.Dxa1 f6 16.Dd4 Lf7 17.Lh6 e5 18.Df2 Te8 19.Lb5 Te7 20.f4!

van Welys förstärkning av det berömda partiet Gligoric–Portisch från OS i Nice 1974 som svart vann efter 20.Le3 Tc8 21.Lxa7 Sc4. Ett parti som då tycktes ha gett denna variant sista smörjelsen.

20...Tc8!

van Welys sekundant Vladimir Tjutjelov blev mycket glad när han fick se textdraget eftersom han inte var säker på om 20...Db6 21.Dxb6 axb6 ger vit en tillräckligt stor fördel för att vinna. Det

Peter Heine Nielsen och Peter Leko efter partiet. Av bilden framgår vem som vann partiet.

kan dock hända att han är överdrivet pessimistisk: efter 22.fxe5! fxe5 (22...Txe5 23.Sg3 f5 24.Lf4 ger klar fördel) 23.Sc1! är e-bonden fruktansvärt svag och springaren står helt offside på a5.

21.fxe5 Txe5 22.Sg3 Sc4 23.Dxf6 Dxf6 24.Txf6 a6 25.La4 b5 26.Ld1 a5

Sutovsky (redan i tidsnöd) kämpar väl. Han hoppas hinna generera motspel på damflygeln innan vits pjäser är tillbaka från kungsflygeln.

27.Lg4 Td8 28.Tc6 Tee8 29.Tc7 Se5 30.Le2 Tc8 31.Tb7 b4 32.Lf4 g5?

Panik. Sutovsky såg 32...Tc3! 33.Lb5 b3!, men hade inte tid att räkna igenom det ordentligt. Faktum är att vit inte har något bättre än 34.a4 Sd3 35.Lxe8 Lxe8 36.Se2 Tc2 37.Txb3 Txe2 38.Txd3 Txe4 med remi.

33.Lxg5 Tb8?!

Det sista felet. 33...Tc2 var svarts sista chans även om vit behåller övertaget med 34.d6 Le6 35.Ld1 Txa2 36.Sh5!.

34.Txb8 Txb8 35.Lf4 Te8 36.Lb5

Sg6 37.Lxe8 Lxe8 38.Lc7 a4 39.Se2 Lb5 40.Kf2 a3 41.Sc1 Lc4 42.Ld6 Lxa2 43.Sxa2 b3 44.Lxa3 bxa2 45.Lb2

Svart kunde ha gett upp här, men Sutovsky är ovillig att acceptera att hans fina bemötande av van Welys nyhet gått ett så bedrövligt öde till mötes.

45...Sf4 46.Lc3 Kf7 47.g3 Sd3+ 48.Ke3 Sb4 49.Kd4 Sc2+ 50.Kd3 Se1+ 51.Ke2 Sc2 52.Kd2 Sb4 53.La1 Sa6 54.Kc3 Sc5 55.e5 56.Ke7 56.Kc4 Sd7 57.Kb5 h5 58.Kc6 Sb8+ 59.Kb5 Sd7 60.h3 Sf8 61.Kc6 Sd7 62.g4 hxg4 63.hxg4 Sb8+ 64.Kb5 Sd7 65.g5 Sf8 66.Kc6 Sg6 67.e6 Sf4 68.Lf6+ Ke8 69.g6 Sxg6 70.d6 Se7+ 71.dxe7! uppg.

Sicilianskt (B 31)

Peter Svidler

Peter Leko

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Lb5 g6 4.Lxc6 dxc6 5.d3 Lg7 6.h3 Sf6 7.Sc3 Sd7 8.Le3 e5 9.Dd2 h6 10.0-0 De7 11.Sh2 Sf8 12.f4 exf4 13.Txf4

Svidler avviker från 13.Lxf4 Se6 14.Lg3 Dg5 15.De1 Sd4?! 16.Df2! som Leko slog van Wely med i första rondan.

13...Se6

Efter att Gristjuk gått på pumpan efter 13...Le6 mot Svidler i årets Wijk aan Zee har textdraget tagit över rollen som huvudvariant.

14.Tf2 Sd4 15.Taf1 Le6

En ställning som förekommit flitigt de senaste två åren.

16.Sg4

Leko spelade 16.Se2 mot van Wely i Monaco tidigare i år, men fick inte ut mer än remi.

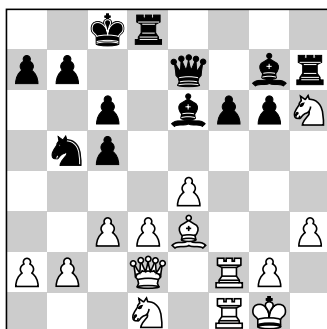
16...0-0-0

Svart offerar h-bonden helt enligt rekommendationerna. Om man får tro teoretikerna kan vit inte acceptera detta offer utan obehag. Det fula 16...Lxg4 17.hxg4 f6 är ännu oprövat, men är eventuellt också spelbart.

17.Sxh6?! f6! 18.Sd1

Vit måste spela mycket omsorgsfullt eftersom springaren hamnar utanför spelet efter 18.e5?! f5! 19.Lg5 Dc7 medan ett omedelbart försök att rädda springaren i form av 18.Sg4 ger svart ett kraftigt angrepp längs h-linjen efter 18...Lxg4 19.hxg4 Th7.

18...Th7 19.c3 Sb5

20.Tf3!?

Det första nya draget, men inte någon vidare förstärkning jämfört med 20.Sg4 Lxg4 21.hxg4 Sd6 22.Tf3 c4 23.Sf2 cxd3

Peter Svidler i samspråk med vår reporter Ian Rogers.

24.Dxd3 Sf5 där vit kände sig tvungen att offera damen i Turov–Maletin, Moskva 2005.

20...c4!?

20...Sd6! är än mer irriterande för vit.

21.Sg4

21.d4 strandar på 21...Tdh8 22.Sg4 Lxg4 23.hxg4 Th1+ 24.Kf2 Sd6! och e-bonden faller.

21...Txd3

Ytterst frestande, men svart kan också gå över till Turov–Maletin genom 21...Lxg4!? 22.hxg4 Sd6.

22.De2 Lxg4 23.hxg4 De5?!

På väg åt fel håll. Det enkla 23...De6!? 24.Sf2 Td8 ger svart kontrollen.

24.Lf4 Dc5+ 25.Sf2 Lh6?

Rätt och slätt en bondebortsättning. 25...Txf3 26.gxf3 är nog något bättre för vit, men 25...Td8 är ett säkert drag.

26.Lxh6 Txh6 27.Txd3 cxd3 28.Dxd3 Th8 29.Td1 De7 30.e5! fxe5 31.Dxg6

Återstoden orsakar inte Svidler några besvär. Han har inte bara en merbonde, utan också total kontroll över hela brädet.

31...Kb8 32.g5 Sc7 33.Df6 De8 34.Td7! Kc8 35.Te7 Dd8

36.Df5+ Kb8 37.Dxe5 Tg8 38.Se4 Dd1+ 39.Kh2 Dh5+ 40.Kg3 Tc8 41.Sf6 upp.

Katalanskt (E 04)

Peter Heine Nielsen
Loek van Wely

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sf3 Sf6 4.g3 dxc4 5.Lg2 a6 6.0-0 Sc6 7.Sc3 Tb8 8.e4 b5 9.d5 Sb4 10.b3 cxb3 11.Dxb3 c5 12.dxc6 Sxc6 13.Lf4 Tb7 14.e5 Sd7

van Welys nya idé. 14...Sa5 visade sig vara dåligt för svart efter 15.Dc2 Sd5 16.Sxd5 exd5 17.e6 Lxe6 18.Sd4 i partiet Gretarsson–Kornejev, Reykjavik 2002.

15.Se4 Sa5 16.Dc3 Dc7 17.Dd4 Db6 18.Tfc1 Tb8 19.Tab1!?

Ett mystiskt drag. Sjipovs förslag 19.Dd1 Lb7 20.Sfg5! ser ut att vara en effektivare angreppsmetod.

19...Lb7 20.Sd6+ Lxd6 21.Dxb6 Sxb6 22.exd6 Tc8?

Nu får vit ett starkt angrepp. I stället borde svart ha spelat 22...Sac4! 23.d7+ Kxd7 24.Lxb8 Txb8 med riklig kompensation för kvaliteten.

23.Se5! Txc1+

23...0-0 24.Le3! ser också bra ut

för vit.

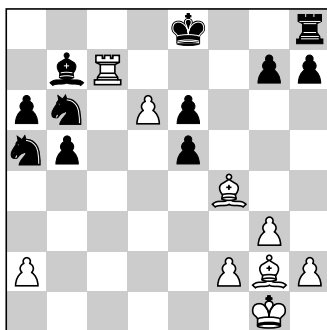
24.Txc1 f6?!

24...Lxg2 besvaras bäst med 25.Tc7! och nu tillåter 25...Ld5 (25...0-0! 26.Kxg2 Sd5 är svarts bästa försvar) 26.Te7+ Kf8 27.Txf7+ Kg8 28.Tc7! h6 29.Sg6! Th7 30.Tc8+! Sxc8 (30...Kf7 31.Se5+ Kf6 32.Tf8 matt) 31.d7. **25.Tc7**

25.Le3! fxe5 (25...Sbc4 26.d7+ och vit vinner) 26.Lxb6 Lxg2 27.Lxa5 avgör omedelbart.

25...fxe5

Ett svårt beslut. På 25...Lxg2 26.Le3! Sac4 27.Lxb6 Sxb6 28.Te7+ Kf8 29.Kxg2 fxe5 30.Tb7! blir svart sittande med ett deprime- rande tornslutspel. Textdraget ger vit fler möjligheter att gå vilse.

26.Te7+?

Närliggande och fel. Efter 26.Ld2! Sbc4 27.Lxa5 Sxa5 28.Lxb7 Sxb7 29.Te7+! Kd8 30.Txb7 behåller vit fördelen.

26...Kd8!

26...Kf8? 27.Lxe5 är bra för vit. **27.Ld2 Sac4! 28.Txb7 Sxd2 29.Txb6 Kd7 30.Txa6**

Nu tvingas vit kämpa för remin, även om Nielsen klarar den upp- giften relativt enkelt.

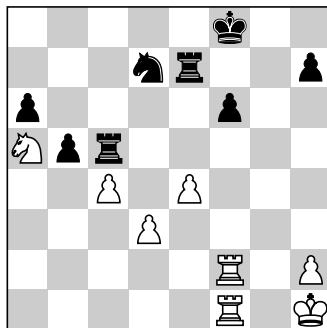
30...Tc8 31.h4 Tc1+ 32.Kh2 Tc2 33.Ta7+ Kxd6 34.Txg7 h6

34...Txa2 35.Txh7 b4 36.Tb7 b3 37.h5 är en kapplöpning som svart nog inte gärna vill delta i med tanke på varianten 37...b2 38.h6 b1D 39.Txb1 Sxb1 40.h7 och svart kan inte stoppa bonden.

34...h5 35.g4 hxg4 36.h5 Sf3+ 37.Lxf3 gxf3 38.Kg3 är också okej för vit.

35.g4 Txa2 36.g5 hxg5 37.hxg5 e4 38.g6 Ta8 39.Tb7 Tg8 40. Tb6+ Ke7 41.Txb5 Txg6 42.Tb2! Sf3+ 43.Lxf3 exf3 44.Tb3! Tg2+ 45.Kh3 Txf2 46.Kg3 Tf1 47.Txf3 Txf3+ 48.Kxf3 Kd6 49.Ke4 remi

Michael Adams

Emil Sutovsky

Sutovsky har en fördel i slutspelet, men det är svårt att omvandla den till något mer konkret. Israelen hittar dock en möjlighet att sätta centrumbönderna i rullning genom ett fint temporärt bondeoffer.

32.d4! Tc7 33.c5! Txe4 34.c6 Sb6 35.Txf6+ Kg7 36.Td6 Te2 37.Sb7 Sc8 38.Td7+?!

Än en gång pressad av tidsnöd missar Sutovsky 38.Tg1+! Kf7 (38...Kf8 39.Td8+ Kf7 [39...Te8 40.Tf1+ Tf7 41.Txf7+ Kxf7 42.c7! b4 43.Sa5 med avgörande fördel] 40.Txc8 Txc8 41.Sd6+ Ke6 42.Sxc8 och vit vinner) 39.Th6 Kf8 40.d5 och vits fribönder tar hem spelet.

38...Te7 39.Txc7 Txc7 40.d5 Sb6 41.Sd6 Kg8 42.Se8?

Den här missen är dock mindre ursäktlig. Med gott om tid på klockan trodde Sutovsky att partifortsättningen var tillräcklig och förkastade därför det korrek-

ta 42.Ta1 Sxd5 43.Txa6 och c- bonden blir svart övermäktigt. Det kan t.ex. följa 43...Kf8 (43...b4 faller på 44.Ta8+) 44.Sxb5 Tc8 45.c7! Ke7 46.Tc6 Sb4 47.Th6 och vit vinner ytterligare en bonde och partiet.

42...Tc8 43.Sf6+ Kg7 44.d6 Txc6! 45.d7 Sxd7 46.Sxd7 a5 Nu är svarts fribönder tillräckligt starka för att svart ska hålla balansen.

47.Tg1+ Kh6 48.Se5 Tc5 49. Sf7+ Kh5 50.Sd6 b4 51.Tb1 remi

■ **DANMARK.** Politiken Cup startade dagen efter SM i Göteborg, så det kunde bli lite väl mastigt att ställa upp i båda evenemangen. Av de 215 deltagarna i Høje Taastrup kom i alla fall sexton från Sverige.

Politiken Cup har flyttat från bastuvärmen i Nørrebrohallen till luftigare lokaler på ett hotell i Høje Taastrup. Det är bara tjuo minuters tågavstånd till underbara Köpenhamn, så visst går det fortfarande att kombinera schackspelandet med nöjeslivet i storstaden. Och turneringen har blivit allt populärare.

Något som måste framhållas är den föredömliga hemsidan. Här finns live-sändning av ett antal partier men också fortlöpande resultatredovisning. För det mesta dröjer det inte mer än en halvtimme efter en rond förrän samtliga partier finns för genomspelning och därutöver lottning för nästa rond. Det hela kompletteras med rondkommentarer. Bravo!

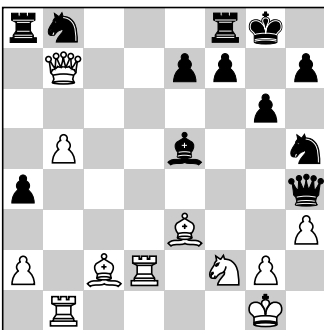
Arrangören, Københavns Skak Union med dess driftige ordförande Lars Bech Hansen i spetsen, har redan meddelat vem som blir nästa års affischnamn. Det handlar om den färgstarke

engelsmannen Nigel Short.

I sommarens turnering var det Viktor Kortchnoi som tilldrog sig störst intresse. Han låg på andra plats inför sista rondan en halv poäng efter topprankade ryssen Konstantin Sakajev. Den ordningen bibehölls över mållinjen.

Kortchnoi var obesegrad med fem vinster och fem remier. Han var i förlustfara i åtminstone ett av partierna, mot Jonny Hector i sjätte rondan:

Viktor Kortchnoi

Jonny Hector

Kortchnoi har stora problem med tornet i hörnet. Om han försöker rädda det kan i stället damen råka illa ut. Efter 25...Ta5 26.Se4! hotar damfångst med Lg5 och det finns inget bra svar, till exempel 26...Sf6 27.Lg5 Dh5 28.Ld1 eller 26...Sf4 27.Lf2 Dh5 28.Lb6. Kortchnoi försöker rädda sig med ett finurligt skenoffer.

25...Lh2+!? 26.Kxh2

I efteranalysen menade Kortchnoi att 26.Kh1! hade ställt svart i ett mycket svårt läge. Tornet är fortfarande utsatt, och svart tycks hänvisad till spel mot e3, t.ex. 26...Lf4 27.Tb4 eller 26...Dg3 27.Lh6. Vit står i båda fallen på vinst. Partidraget tillåter en smula motspel.

26...Dg3+ 27.Kg1 Dxe3 28.Tbd1

Efter 28.Td3 Da7 29.Dxa7 Txa7 30.b6 är b-bonden inte att leka

Foto: Aage Christensen

Viktor Kortchnoi och Konstantin Sakajev – det blev remi.

med.

28...Ta7 29.De4 Db6 30.Lxa4 Sf6 31.Dd4 Sbd7 32.Dxb6 Sxb6 33.Lb3 Ta5 34.a4 Kg7

34...Sxa4? faller på 35.Ta2 Tfa8 36.Tda1. Det är ändå förbluffande svårt för vit att få fart på de förbundna fribönderna. Kortchnoi lyckas blockera dem på ett effektivt sätt, och Hector får söka sin lycka på kungsflygeln.

35.Te2 e6 36.Sd3 Sfd5 37.Tc1 Tfa8 38.Sb2 T5a7 39.Tc6 Tb8 40.Td2 g5 41.Td4 Se7 42.Tc5 h6 43.Kf2 Kf6 44.Ke2 Sf5 45.Td1 Sd7 46.Tc3 h5 47.Lc2 h4 48.Tf1 Se5 49.Sd1 Sg6 50.Lxf5 exf5 51.Tc6+ Kg7 52.Txf5 Txa4 53.Tc7 Sf4+ 54.Kf3 Se6 55.Tcxf7+ Kg8 56.Td7 Sd4+ 57.Txd4 Txd4 58.Txg5+ Kf7 59.Sf2 Ta8 60.Se4 Ta2 61.Tg4 Td3+ remi

Efter exempelvis 62.Kf4 Tb2 63.Txh4 Txb5 64.Th6 Tb4 är det svårt för vit att säkra springaren och samtidigt avancera med bönderna. Remi är ett rimligt resultat.

Av de tolv spelare som kom en halv poäng efter Sakajev hade

Kortchnoi bäst särskiljningspoäng. I den gruppen på 7½ poäng fanns också den sextio år yngre Helgi Dam Ziska från Färöarna (IM-inteckning) och Jonny Hector. Niclas Hjelm och Conny Holst kom på 24:e respektive 35:e plats med 6½ poäng.

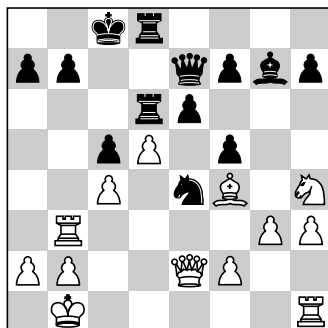
Kortchnoi har en ställning i schackvärlden som gör att han kan tillåta sig en del. Slutfasen i partiet mot den unge ryssen Anton Sjomojev i näst sista rondan såg lite otrevligt ut.

När Sjomojev gjorde en andra dragupprepning undrade Kortchnoi högljutt: "Bjuder du remi?" Den malplacerade frågan kom på engelska. När han inte fick något svar – något sådant var inte heller nödvändigt – gjorde Kortchnoi sitt drag med en ljudlig smäll i sensorbrädet.

Sjomojev tänkte i några minuter, gjorde ett drag och bjöd själv remi på ett korrekt sätt. Kortchnoi accepterade anbudet och visade genast en variant från slutställningen som såg ut att vinna för Sjomojev. Sedan blev det en avslappnad efteranalys i ett litet analysrum på ren ryska.

Spellokalen ligger på pendlingsavstånd från Malmö och en av dem som åkte bil över bron varje dag var Limhamns Lars Månsson. Efter tredje rondens parti mot Anders Bering kom han hem rätt tidigt.

Lars Månsson

Anders Bering

21...exd5!

Vit tvingas ta hänsyn till hotet 22...Sc3+.

22.Dh5?

Det kan vara frestande att sätta ännu mer press på f5, men det fungerar inte. Det hade varit mycket bättre att spela 22.Dc2!, fortfarande med hot mot d6 och f5.

22...Sd2+!

Här finns även 22...Sxg3! med samma idé: en damschack på e4.

23.Lxd2 De4+ 24.uppg.

Slutresultat:

1. Konstantin Sakajev 8; 2. Viktor Kortchnoi 7½; 3. Anton Sjomojev 7½; 4. Igor Kurnosov 7½; 5. Henrik Danielsen 7½; 6. Curt Hansen 7½; 7. Jonny Hector 7½; 8. Sune Berg Hansen 7½; 9. Lars Schandorff 7½; 10. Murray Chandler 7½ poäng. (10 ronder, 215 spelare)

■ **SCHWEIZ.** Under Sigemanturneringen i Malmö fick Hikaru Nakamura en inbjudan till som-

marens stormästarturnering i Biel. Han accepterade invitationen till den dubbelrondiga sexmannaturneringen med glädje.

Det såg länge bra ut för Nakamura i Biel. Han ledde turneringen när smällarna kom en efter en. Den unge amerikanen förlorade de tre sista partierna och kom näst sist. Efter sig hade han bara Magnus Carlsen.

Slutresultat: Andrej Volokitin, Ukraina och Boris Gelfand, Israel 6 (av 10); Yannick Pelletier, Schweiz 5; Hikaru Nakamura, USA och Christian Bauer, Frankrike 4½; Magnus Carlsen, Norge 4 poäng.

Carlsen lär ha provat på backhoppning. Det vittnar om mod. Det gör det också när man spelar en knappt utprovad gambit, som han gjorde mot Pelletier i sjunde rondan. Det slutade med ett våldsam fall i backen. Carlsen kunde ha gett upp redan efter tolv drag.

Nimzoindiskt (E 34)

Yannick Pelletier

Magnus Carlsen

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 d5 5.cxd5 c5!?

Den nya gambiten. Den lär få svårt att få fotfäste i teoriböckerna efter det här partiet. Draget spelades första gången i ett snabbschackparti i Monte Carlo i våras mellan Jevgenij Barejev och Veselin Topalov. Barejev svarade med 6.Lg5 och förlorade så småningom. Några veckor senare provade Carlsen 5...c5 för första gången. Det var i ett snabbschackparti och han fick 6.dxc6 emot sig. Det gav uppenbarligen mersmak för Carlsen upprepade experimentet i sommarens Norgemästerskap. Leif Erlend Johannessen svarade då med 6.Lg5 och man följde stampartiet ytterligare några drag. Det var första gången gambiten provades i ett riktigt långparti och det slutade

remi. Gambiten hade bestått det första egentliga testet.

6.dxc5

Pelletiers nyhet. Han hade naturligtvis funnit de ovan nämnda partierna i en databas och förbättrigt sig grundligt. Den typen av kartläggning hör till dagens toppschack.

6...Sxd5 7.Ld2 Lxc5 8.Sxd5 Dxd5

Svarts löparpar är utsatt på c-linjen. Kan vit utnyttja det på något sätt? Allt hade varit gott och väl för svart om han hade fått skjuta in kort rockad, men Pelletier är på honom som en terrier.

9.e4 Dd4

Efter 9...Dd6 10.Tc1 (10.b4? vinner inte pjäs. Svart har mellandraget 10...Dd4! med hot mot a1 och f2.) 10...Sd7 11.Sf3 0-0 12.e5 Db6 13.Lc3 följt av Ld3 och kort rockad har vit klar fördel.

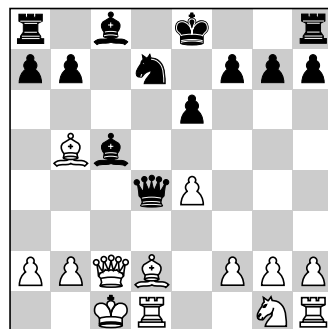
10.0-0!?

10.Lc3 ser bra ut vid första anblicken, men det kan besvaras med 10...Lb4! och svart rider ut stormen. Efter partidraget hotar Lg5 med damvinst eller matt på d8.

10...Sd7

Efter 10...Dxf2? 11.Sh3 tvingas damen tillbaka till d4 med kända svängar.

11.Lb5

Varje terrierdrag från vits sida skapar nya bekymmer för svart. Nu är det hotet Le3 följt av slag på c5 som måste avvärjas.

11...0-0?

Förlorar direkt. Men alternativen är inte heller särskilt uppflytande, t.ex. 11...Dxf2 13.Sh3 Dd4 13.Lc3 De3+ 14.Kb1 Dh6 15.Da4 med pjäsvinst, eller 11...Lb6 12.Sf3 Dc5 (12...Dxf2 13.Se5!) 13.Dxc5 Lxc5 14.Se5 a6 15.Lxd7+ Lxd7 16.Sxd7 Kxd7 17.Lb4+ Ke8 18.Lxc5 Tc8 19.b4 b6 20.Td4 bxc5 21.Tc4 och vit får ett tornslutspel med bonde över.

12.Lc3!

Det blir ju pjäsvinst på d7. Det är bara att kasta in skidorna. Kan det verkligen vara så att Carlsen bara räknade med 12.Le3? Db4 13.Lxd7 Lxe3+ 14.fxe3 Lxd7 och svart har klar fördel, t.ex. 15.Txd7? Tac8 16.Tc7 De1+ 17.Dd1 Txc7+ 18.Kb1 Dxd1 matt. **12...Dxf2 13.Dxf2 Lxf2 14.Lxd7 Le3+ 15.Kc2 Tb8** och Carlsen gav upp utan att invänta Pelletiers drag.

■ **TYSKLAND.** Efter Lag-EM i Göteborg fortsatte många av spelarna till den stora schackfestivalen i Mainz.

Ulf Andersson och Evgenij Agrest fanns bland dem som drog söderut. De deltog båda i Ordix Open, en snabb-schackturnering över elva ronder med 544 spelare. De hamnade ett bra stycke utanför prislistan på 52:a respektive 69:e plats. Andersson var en halv poäng bättre än Agrest, 7½ respektive 7 poäng.

Artonårige Tejmur Radjabov från Azerbajdzjan segrade på 9½ poäng, närmast följd av armeniern Levon Aronian på 9 poäng. Det slog gnistor om partiet dem emellan.

Damgambit (D 39)

Tejmur Radjabov

Levon Aronian

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 d5 4.Sc3 dxc4 5.e4 Lb4 6.Lg5 c5 7.Lxc4

Foto: Calle Erlandsson

Tejmur Radjabov segrade i Mainz.

cx d4 8.Sxd4 Da5 9.Ld2 Dc5 10.Lb5+ Ld7 11.Sb3 De7 12.Ld3 Sc6

Pia Cramling har erfarenheter av den här ställningen. I Shenyang spelade hon 13.0-0 mot Zhu Chen och efter 13...0-0 utvecklades partiet i något lugnare banor än den här duellen.

13.De2 e5 14.0-0 Le6 15.Lg5 Lxc3 16.bxc3 h6 17.Lxf6 gxf6

Aronian tar hellre en ful bondestruktur än släpper in springaren på c5. För all del, han kan ju hoppas på spel på den halvöppna g-linjen.

18.Tfd1 0-0-0 19.De3 h6

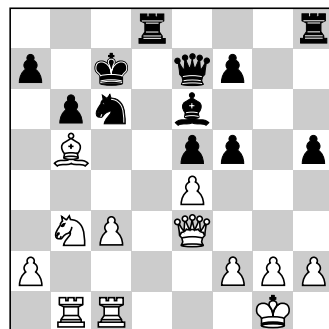
En försvagning av de vita fälten, men annars kunde vit ha bullat upp på b-linjen eventuellt följt av Sc5. Bondedraget verkar hur som helst nödvändigt.

20.Lb5 Kc7 21.Tdc1

Tanken bakom detta tornflytt

avslöjas snart.

21...h5 22.Tab1 f5

23.Sd4!?

Det är tänkt som ett skenoffer, för avslag på d4 betyder öppen c-linje och återbetalning på c6 eller däromkring. Inkassobolaget är inkopplat.

23...exd4 24.cxd4 Ld7 25.d5 Dxe4 26.Da3

Dambyte var inte aktuellt. Rad-

jabov har god användning för sin dam i kungsangreppet.

26...Thg8

Matthotet försvagar i alla fall vits kungsställning. Det visar sig värdefullt längre fram.

27.g3 Dxd5

I förstone ser det kanske ut som om svart behåller pjäsen, men Radjabovs torpeder är på gång.

28.Dxa7+ Kd6

Bättre fly än illa fåkta; 28...Kc8?? 29.La6 matt.

29.Lxc6 Lxc6 30.Td1

Dags att betala tillbaka. Men Aronian kämpar vidare i materiellt underläge.

30...Ke6 31.Txd5 Lxd5 32. Dxb6+ Ke7 33.Dc5+ Kf6 34.a4

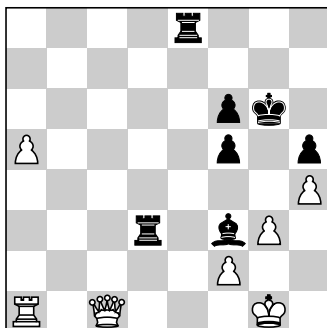
Den bonden liknar ett segervapen. Ett direkt angrepp mot svarts kung har små chanser att lyckas, men om svart tvingas avdela styrkor till att stoppa fribonden så kan det uppstå blottor i försvaret av kungen.

34...Tge8 35.h4 Le4 36.Dc3+ Kg6 37.Ta1 Td3 38.Dc1 f6

Damen hindras från att komma till g5 och sidoangrepp mot kungen försvåras.

39.a5 Lf3

Svarts sista chans är att dubblera på d-linjen och spela Td1+. I den vackraste av drömmar sätter ett torn matt på h1. I mardrömmen promoveras en bonde på a8.

40.Dc4?

Radjabov vill inte ta farväl av damen, men räddningsaktionen

spiller värdefull tid. Efter 40.a6 Td1+ 41.Dxd1 Lxd1 42.Txd1 Ta8 43.Ta1 vinner vit därför att han har tornet bakom fribonden. Svarts kung kan då inte hindra vits kung från att nå b7 eller att ta för sig på kungsflygeln.

40...Ted8 41.Kh2 Td2

Efter 41...Td1 42.Txd1 Txd1 kan vit ordna ett lufthål för kungen med g3-g4, före eller efter damschackar.

42.Ta2?

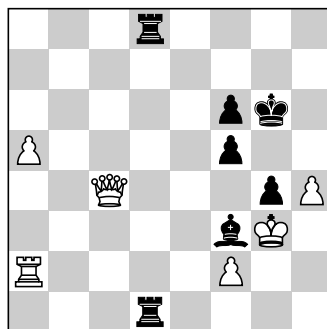
Det börjar bli riktigt besvärligt för vit. Han måste förmodligen tillåta slaget på f2 och spela 42.Db3, vilket naturligtvis är lättare sagt än gjort när sekunderna rasslar i väg. Det är ohälsosamt att överlämna första raden.

42...Td1 43.g4

Så var det tänkt, men är lufthålet tillräckligt stort? Partiet håller på att vända.

43...hgx4 44.Kg3?

Ett misslyckat flyktförsök. Vits enda chans var att sitta stilla med 44.Ta3.

44...f4+!

Efter kungsreträtt infrias svarts önskedröm, och efter 45.Dxf4 Tg1+ 46.Kh2 Th1+ blir det matt på h3 i stället för på h1.

45.Kxf4 T8d4+ 46.Dxd4 Txd4+ 47.Kg3

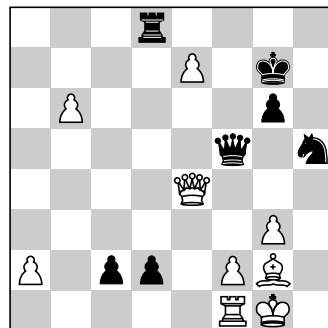
Han går frivilligt in i den bur han just har lämnat. Aronian hade fått jobba lite mer för vinsten efter 47.Ke3.

47...f5 48.Ta1 f4+ 49.Kh2 Td2

50.uppg.

Efter 50.Kg1 g3 51.fgx3 fxg3 52.a6 Th2 är det bäddat för matt på h1.

Ivan Sokolov

Jörg Hickl

Här bjöds på en originell avslutning med massor av damer.

52...d1D 53.exd8D Dxd8 54.Db4 Dd1?

54...Sxg3! vinner, t.ex. 55.fgx3 Dxf1+ 56.Lxf1 c1D 57.b7 Df6 58.Dcx4 Db6+ och Dxb7, eller 53.Dc3+ Dff6 56.Dxg3 Ddxb6.

55.b7 c1D 56.b8D

Machomannen Ivan Sokolov sitter med tre damer men är hjälplöst förlorad.

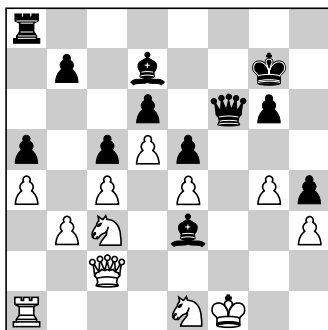
56...Dxf1+ 57.Lxf1 Sf6

Nu blir det matt, men efter 57...Df7 58.De5+ Sf6 59.a4 ordnar vits merbönder vinsten.

58.D4f8+ uppg.

■ **SPANIEN.** Ralph Halleröd vann veteran-SM i somras. Efter det blev det en öppen turnering i **Barcelona** med åtskilliga stormästare bland de 318 deltagarna. Europamästaren Liviu-Dieter Nisipeanu segrade på 8½ (av 10). Halleröd samlade ihop 6 poäng och kom på 76:e plats. Han var tredje bäst av turneringens alla veteraner.

Det blev ibland mycket tuft motstånd. Som i tredje ronden då han mötte en colombiansk IM:

Halleröd-Escobar

Ställningen efter 28...Dd8-f6+

Svarts kontroll över f-linjen är förstås mycket besvärande. Vits kung har valet mellan jämmer och elände. Jämmervarianten är 29.Ke2 Ld4 30.Tc1 Tf8 31.Dd3 och svart lär få chansen att offra löparen på g4 vid lämpligt tillfälle och pressa ned h-bonden. Det direkta eländet väntar om hörnet om kungen i stället drar åt höger. **29.Kg2 Lxg4! 30.hxg4 h3+! 31.Kxh3**

Efter 31.Kh2 blir det tal om tvångsmatning med 31...Df4+.

31...Df1+ 32.Sg2

På 32.Kg3 följer 32...Lf4+.

32...Th8+ 33.Kg3 Lf4+ 34.Sxf4 exf4 matt

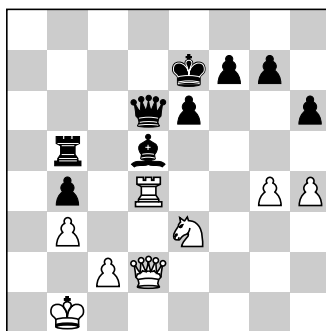
■ **FÄRÖARNA.** Det är inte lätt för en svensk IM att få en personlig inbjudan till en internationell turnering. Men Johan Eriksson har lyckats med den saken. Nyligen spelade han sin tredje turnering på Färöarna. Han var högst rankad i en dubbelrundig sexmannaturnering i Klaksvik, som med 5000 invånare är Färöarnas näst största ort efter Torshavn.

Schack är stort på denna lilla ö i Atlanten mellan Skottland och Island. Färöisk tv sände från både invigningen och avslutningen. Det kom femminutersrapporter varje speldag på radion. Det låter som rena rama Island, för att göra

en nordisk jämförelse.

Det handlade mycket om Johan Eriksson i radiosändningarna, han ledde från start till mål. Eftersom han var högst rankad kan väl hans framfart betraktas som rätt normal. Efter en kanonstart hade han 5½ poäng på sju ronder, 1½ poäng före närmaste konkurrent. Men avslutningen var inte lika imponerande. Det blev bara en halva på de tre sista ronderna. Erikssons kommentar till den nedturen: "Jag är bäst när det krävs."

I tredje ronden satt Eriksson ett tag med hjärtat i halsgropen i följande ställning:

Ziska-Eriksson

Ställningen efter 43...Lc6-d5

Ungefär två sekunder efter att Eriksson hade satt ner löparen på d5 såg han 44.Sf5+ följt av 45.De2+ med kvalitetsvinst för vit. Hans första tanke var att det var kört, sedan började han leta efter någon möjlighet att förlänga partiet. Plötsligt blev det en sinnesförändring.

44.Sf5+

Självfallet med kvalitetsvinsten i tankarna. Vit kunde ha försökt att skapa svagheter hos svart på kungsflygeln med 44.g5!?

44...exf5 45.De2+ De6 46.Dxb5 Jaha, och nu?

46...De1+ 47.Ka2

På 47.Kb2 följer förstas 47...Dc3+.

47...Lxb3+!!

Orsaken till sinnesförändringen. Efter detta kan svart schacka till sig tornet.

48.cxb3

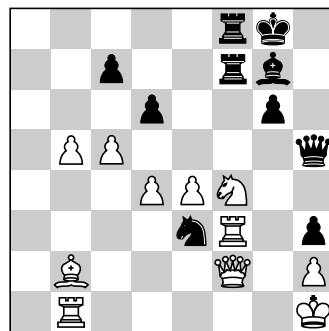
Eller 48.Kxb3 Dc3+ 49.Ka2 Dxc2+ 50.Ka1 Dc3+ och slag på d4.

48...Df2+ 49.Kb1 Dxd4 50.Dxf5 g6 51.Df3 Kf8

I den här ställningen har svart hyfsade vinstchanser. Ziska gav upp 63 drag senare.

Eriksson tror att femtonårige Helgi Dam Ziska så småningom kommer att bli Färöarnas förste stormästare.

Erikssons poängskörd de sju första ronderna är ju imponerande, men det fanns faktiskt mer att hämta under den perioden. Det kunde ha blivit en halv poäng till i femte ronden:

Olsen-Eriksson

Ställningen efter 36.Sd5xf4

36...Txf4! 37.Txf4 Txf4 38.Dxf4 De2

Matthotet på g2 är inte så oskyldigt som det i förstone ser ut att vara.

39.Dg3 Sf1?

Tanken är god nog: man skymtar en damschack på e4 och ett nedslag på b1. Försöket 40.Txf1 Dxf1+ 41.Dg1 Df3+ leder till matt.

Det är bara det att springardraget ger vit chansen att smita ut

				1	2	3	4	5	6	p	
1. Johan Eriksson	IM	SWE	2423	■ ■	½ ½	½ 0	½	0		6	2386
2. Heini Olsen		FAI	2325	½ ½	■ ■	½	0	½ ½	0	5½	2369
3. Eirik Gullaksen	IM	NOR	2382	½	0 ½	■ ■	0 ½	½	½	5½	2358
4. Hans Kristian Simonsen		FAI	2305	½ 0	0	½	■ ■	½ ½	½ 0	4½	2301
5. Jens Ove Fries-Nielsen	IM	DEN	2381	0	½ ½	½ 0	½ ½	■ ■	½ ½	4½	2286
6. Helgi Dam Ziska		FAI	2177	0 0	0	0 ½	½	½ ½	■ ■	4	2291

Remiprocent: 50 **Röd markering:** parti eller partiställning återfinns i artikeln.

genom nödutgången. Den möjligheten hade varit spärrad efter 39...Sg4!. Vit kan då försöka avvärja en förödande schack på e4 genom att flytta på kungen eller tornet, men det tjänar ingenting till, t.ex. 40.Kg1 Lh6 41.Te1 Le3+ 42.Kh1 Sf2+ med matt, eller 40.Ta1 (40.Te1 Sf2+) 40...Dxe4+ 41.Kg1 Lxd4+ 42.Kf1 Se3+ 43.Kf2 Sf5+ med damvinst.

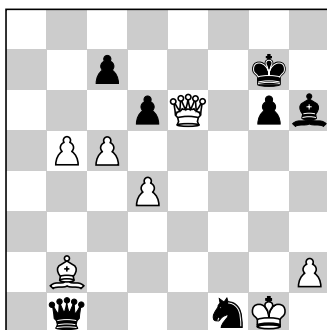
40.Dxh3 Dxe4+ 41.Kg1 Dxb1 42.De6+

Det går inte att komma undan remischackarna – om vit spelar rätt.

42...Kh7 43.Dh3+ Lh6 44.Dd7+ Kg8 45.De6+

Vit får inte lämna den smala remivägen. 45.Dc8+? Lf8 46.De6+ Kg7 47.Dd7+ Kf6 och svarts kung lämnar remiburen.

45...Kg7

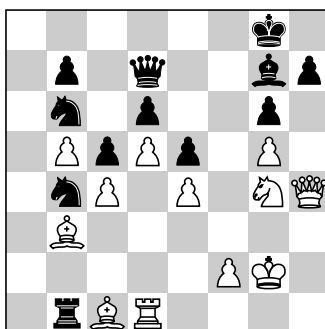

46.Dd7+?

Kungen ges chansen att smita ut

via f6, men Eriksson tar inte tillfället i akt. 46.De7+ är det rätta. **46...Kh8? 47.De8+ Kh7 48.Dd7+ Kg8 49.De6+ Kh7 remi**

Eriksson är mest nöjd med sitt parti mot Ziska i sjätte rondan. Det var en brutal slutforcering.

Eriksson–Ziska

Ställningen efter 36...Lf8-g7

Löparen på b3 saknar flyktfält och den går inte att gardera på ett förnuftigt sätt. Vits enda chans är att lämna löparen i sticket och gå till angrepp.

37.Th1! Txb3?

Ziska faller för frestelsen. Han såg att 38.Dxh7+ Kf8 39.Sh6 var möjligt men underskattade konsekvenserna.

Det hade varit mycket bättre att undvika en schack på h7 med ett kungsdrag. Det hade gett andrum. Nu får vit den tid som

krävs för att knäcka svart.

38.Dxh7+ Kf8

Eller 38...Kf7 39.Sf6 Dd8 40.Th6! Df8 41.Dxg6+ Ke7 42.Th7 och vit vinner.

39.Sh6! Sd3

Det tjänar ingenting till att försöka fly: 39...Ke8 40.Dxg6+ Kd8 41.Sf5 Kc7 42.Th7. Lika illa är 39...Lxh6 40.Dh8+ Ke7 41.Df6+ Ke8 42.Txh6 Dg4+ 43.Kh2.

40.Dg8+ Ke7 41.Sf5+!

41.Dxg7+ Kd8 42.Dxg6 är helt okej, men partidraget är ännu starkare. Det leder forcerat till matt.

41...gxf5 42.Th7 De8 43.Dxg7+ uppg.

Johan Eriksson har lämnat Sollentuna SK, som han representerade under tre säsonger, och återvänt till Västerås SK. Delvis av praktiska skäl, han bor i Västerås, men också för att VSK satsar på att nå elitserien. Där var man uppe och vände 2000/2001 och nu längtar man tillbaka. Det kan bli mer spel för Eriksson på Färöarna och i elitserien.

■ **ITALIEN.** Veteran-VM har med åren fått en allt högre status och numera brukar startfältet rymma flera välkända stormästare. För att locka spelare som turnerat omkring under ett antal decennier och sett det mesta i

fråga om spellokaler och hotell krävs något alldeles extra, som till exempel ett bekvämt boende och natursköna omgivningar. Det kunde italienska Lignano erbjuda de 139 deltagarna i årets veteran-VM.

Bulgarien framstår plötsligt som en stor schacknation. Veselin Topalov vann ju VM-turneringen i San Luis och Antoaneta Stefanova är den obestriddliga världsmästarinnan. I Lignano var det bulgaren Luben Spassov som erövrade titeln veteranvärldsmästare. En magnifik bulgarisk trippel.

Topalovs barska segerresa skiljer sig starkt från Spassovs sätt att smyga fram till förstaplatsen. I slutändan blev det till att räkna särskiljningspoäng mellan Spassov och Jansa.

Nils-Åke Malmudin avslutade med två vinster och det brukar vara en förutsättning för att nå en framskjuten placering i en schweizerturnering. Efter att ha besegrat exvärldsmästarinnan Nona Gaprindasjvili i sista rondan slutade Malmudin på en strålande åttonde plats.

Moderna försvaret (B 00)

Nils-Åke Malmudin

Nona Gaprindasjvili

1.e4 b6 2.d4 Lb7 3.Sc3 e6 4.Sf3 d6 5.Lf4 Sd7 6.Dd2 h6 7.h4 g6 8.0-0-0 a6 9.Ld3 Lg7 10.Th3 Se7

Förmodligen känner en del läsare igen svarts uppställning, den så kallade Flodhästen. Det var så Victor Nithander ställde upp sig mot Gawain Jones i ungdoms-EM, ett parti som vi publicerade i förra numret.

11.Kb1

Vits vanligaste strategi mot Flodhästen är att rockera kort och att hämma svarts expansion på damflygeln med a2-a4. Malmudin prövar en annan plan.

11...b5 12.Te1 Sb6 13.d5 e5

Gaprindasjvili beslutar sig för att blockera centrum och låta flodhästen dåsa under vattenytan. 13...b4 14.Sd1 exd5 var ett intressant alternativ.

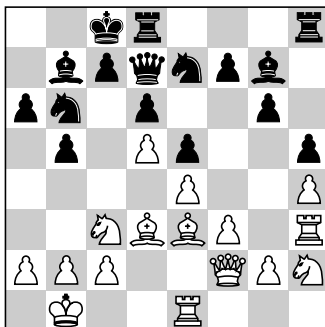
14.Le3 Dd7

Det förbereder lång rockad och sedan kan f7-f5 bli aktuellt.

15.Sh2 h5

Möjligen tröttnade hon på att ha h6-bonden som måltavla. Malmudin siktar i stället in sig på b6.

16.f3 0-0-0 17.Df2

Det visar sig att springaren på b6 inte har några bra fält till sitt förfogande, men i den blockerade ställningen är det problemet hanterbart.

17...Sa8 18.Dd2 Kb8

Här kunde väl 18...Sb6 se ut som ett remianbud. Det här var i sista rondan och Gaprindasjvili ville säkert ha en plats i solen, det vill säga mer än en halv poäng.

19.g4 Sb6

19...c6 är ett tuffare försök, men springardraget blir en lyckad provokation.

20.Lxb6

Det är inte ofarligt att öppna c-linjen.

20...cxb6 21.Lf1

Vit vill skjuta fram g4-bonden men då måste tornet vara garderat.

21...Dc7 22.g5 f5 23.Tg3 Lc8

24.Ld3 Thf8 25.Se2 fxe4

Inledningen på en överoptimistisk plan.

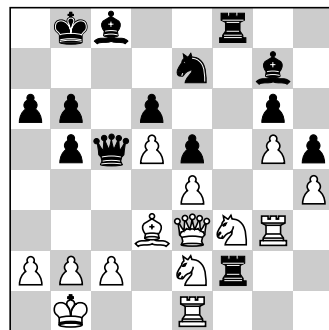
26.fxe4 Tf2? 27.Sf3

Ooops. Tornet blev plötsligt isolerat på f2.

27...Tf8?!

Det fanns ett annat räddningsförsök: efter 27...Lg4 28.De3 Txf3 29.Txf3 Lxf3 30.Dxf3 Tf8 31.Dg2 följt av 32.Tf1 och eventuellt tornbyte har vit mer terräng och färre svaga bönder. Efter partidraget blir det ännu värre för svart.

28.De3 Dc5

29.Sed4!

Så blev det plötsligt allvarliga kommunikationsproblem med f2.

29...Dxd4?

Desperation och förmodligen tidsnöd. Efter 29...exd4 30.Dxf2 Le5 ser löparparet till att svart vinner tillbaka kvaliteten, men vit får ändå klar fördel, t.ex. 31.Dg1 Lxg3 32.Dxg3 med idén Sf3-d2-b3 och d4-bonden faller. Efter partidraget är svart förlo-rad.

30.Sxd4 exd4 31.Dc1 Le5

32.Tgg1 Lf4 33.Dd1 Ld2 34.Te2

Lg4 35.Dxd2 Lxe2 36.Lxe2 Th2

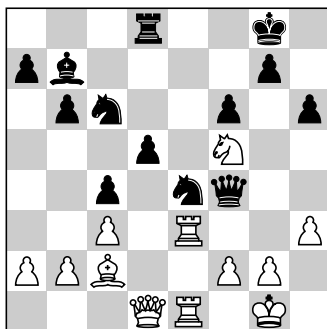
37.De1 Tff2 38.Ld3 Tf3 39.a3

Txh4

Uppenbarligen tidsnöd. Gaprindasjvili gav upp innan Malmudin hunnit slå tornet på h4. Det blev en skön hemresa till Sundsvall för Malmudin.

Malmudin var ändå inte bäste nordbo. Dansken Ole Jakobsen slutade på sjätte plats.

Vad kommer kroaten Ante Jadrijevic att minnas från Lignano förutom det vackra alplandskapet? Förmodligen ett par för honom olustiga partislut:

Jansa-Jadrijevic

Ställningen efter 23...Dc7-f4

Vlastimil Jansa skrev boken "The best move". Hans drag mot Jadrijevic i den här ställningen skulle kunna platsa i en bok av det slaget.

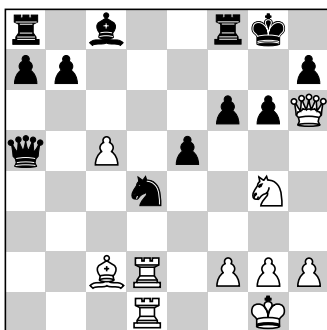
24.Se7+! Kf7

På 24...Sxe7 avgör ju 25.Txe4.

25.Sxc6 Dxf2+

En ofarlig schack, men efter 25...Lxc6 26.Lxe4 är vit tom över.

26.Kh1 Lxc6 27.Lxe4 uppg.

Archangelskij-Jadrijevic

Ställningen efter 24...Sc6-d4

Här finns ett utsökt vinstdrag, nämligen 25.Lb3+!! Svart kan slå löparen eller gå emellan, men det räddar honom inte:

a) 25...Sxb3 26.Sxf6+! Txf6

(26...Kf7 27.Dxh7+ Kxf6 28.Td6+ Le6 29.Txe6+! Kxe6 30.Td6+ Kf5 31.Dxg6+ Kf4 32.g3+ Kf3 33.Td3+ Ke2 34.De4 matt) 27.Td8+ Dxd8 28.Txd8+ Kf7 29.Df8+ Ke6 30.Td6+ Kf5 31.Dxf6+ Kg4 32.h4 h6 33.Dxg6+ Kxh4 34.g3+ Kh3 35.Dh5 matt.

b) 25...Le6 26.Lxe6+ Kh8 (Bästa chansen. Sämre är 26...Sxe6 27.Td7 eller 26...Tf7 27.Sxf6+.) 27.Ld5 och svart har inte tillräcklig kompensation för pjäsen.

Det var naturligtvis inte lätt att upptäcka de vackra detaljerna i dessa varianter. Boris Archangelskij beslöt sig för att förbereda löparschacken på b3. Det verkar väl rimligt? Och resultatet blev alldeles utmärkt.

25.Txd4 exd4 26.Lb3+ uppg.

Det verkar ju enkelt, eller hur? Det duger inte att placera kungen i hörnet, för då hänger det ju på f8. Och 26...Tf7 27.Sxf6+ leder också till matt.

Protokollen signerades. Så småningom fick nog Jadrijevic veta att han hade missat en försvarsmöjlighet i slutställningen: vi talar om 26...Le6! 27.Lxe6+ Kh8. Tornet på f8 är hastigt och lustigt garderat och det råder materiell jämvikt med oklart spel.

■ **NORGE.** Efter omväxlande turneringsresultat fick Magnus Carlsen verkligen till det i en öppen turnering, Eikrem Memorial, i Gausdal. Han inkasserade förstapriset på det ratingmässigt bästa resultat han har presterat i sitt fjortonåriga liv. I sista rondens parti gjorde Carlsen en djärv satsning mot Ralf Åkesson och levde farligt.

Engelskt (A 17)

Ralf Åkesson

Magnus Carlsen

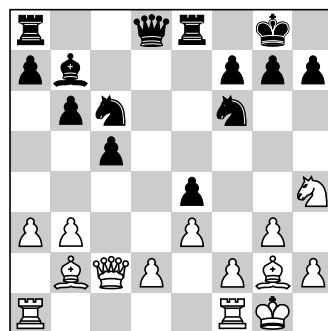
1.Sf3 Sf6 2.c4 e6 3.Sc3 Lb4 4.Dc2 0-0 5.a3 Lxc3 6.Dxc3 b6 7.g3 Lb7 8.Lg2 c5 9.0-0 d5

10.cxd5 Sxd5 11.Dc2 Sc6 12.b3 e5 13.Lb2 Te8 14.e3 e4!?

En frisk framstöt som vinner mer terräng, men som också kan skapa svagheter i svarts försvarslinje.

15.Sh4 Sf6

Efter 15...La6 kan vit inte bara acceptera någonting i stil med 16.Tfc1 Ld3. Åkesson hade fått satsa på kvalitetsoffret 16.Lxe4!?, t.ex. 16...Lxf1 17.Lxh7+ Kh8 18.Txf1 och svarts kung kan få det hett om öronen.

16.f3

Det kan vara frestande att äta upp bonden på e4, men risken finns att den är giftig: 16.Lxf6 Dxf6 17.Lxe4 g5!? 18.Lxh7+ (18.Sg2 Sd4! 19.exd4 Lxe4 20.d3 Lb7 ger svart goda angreppschanser.) 18...Kg7 19.Sg2 Se5 och svart har initiativet. Det kan vara värt ett par bönder. Åkesson väljer i stället att öppna f-linjen.

16...La6 17.fxe4!?

Att öppna f-linjen utan ett torn på f1 och med en löpare fastskruvad på d3 lockade inte.

17...Ld3 18.Dc3 Lxf1 19.Txf1 Se5 20.Tf5 Sfd7 21.Lf1 f6

Efter det blir vits batteri på långa diagonalen uddlöst.

22.La6

Han vill lirka in löparen till d5. Om den går till c4 riskerar den att bli avbytt.

22...Sf8 23.Lb7 Tb8 24.Ld5+ Kh8 25.Dc2

Damen är på väg till kungsflygel, där den gör bättre nytta i

angreppet.

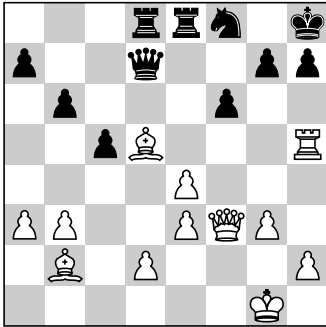
25...Sfg6 26.Sxg6+ Sxg6

26...hxg6? 27.Dd1! med hotet 28.Dh5+ skulle vara mumma för vit.

27.Th5 Dd7 28.Dd1

Ett tornoffer på h7 hägrar. Med kungen fast i hörnet kan man leka med olika mattbilder.

28...Sf8 29.Df3 Tbd8

30.Tf5

Man kan spekulera i om Åkesson allvarligt övervägde att nöja sig med den halva poäng som fanns att hämta efter 30.Lxf6 gxf6 31.Dxf6+ Dg7 32.Tg5 Sg6 33.Txg6 hxg6 34.Dh4+ Dh7 35.Df6+ med remischackar. Det gjorde han förmodligen inte. Efter partidraget är 31.Txf6 ett dödligt hot.

30...Se6

Det antyder att båda spelar på vinst. 30...Sg6 31.Th5 Sf8 kan uppfattas som ett remianbud.

31.Lc3 Sg5 32.Dg4 Sf7 33.De2

Svarts springare har gått ett varv från f8 till f7, utan att det har förändrat svarts läge på något dramatisk sätt. Här kunde Åkesson ha spelat 33.Dh4 med hotet Txf6, men svart kan förmodligen rädda sig på samma sätt som i partifortsättningen.

33...Dxf5!? 34.exf5 Txd5 35.Dc4 Td7 36.b4 cxb4 37.axb4 Sd6 38.Dc6 Tdd8 39.g4 Se4 40.Ld4 Sxd2 41.Lxf6

Det är dags att inställa vinstförsöken och acceptera ett remislut.

41...gxf6 42.Dxf6+ Kg8 43.Dg5+ Kh8

43...Kf7 44.Dh5+ och svart gör bäst i att låta kungen gardera h7-bonden. Det är bara dumt att försöka slinka undan remischackarna.

44.Df6+ Kg8 45.Dg5+ Kh8 remi

Slutresultat:

1. Magnus Carlsen, Norge 8; 2. Vladimir Dobrov, Ryssland 7; 3.

Kaido Kulaots, Estland 6½; 4. Vladimir Burmakin, Ryssland 6½; 5. Ralf Åkesson, Sverige 6; 6. Dejan Antic, Serbien-Montenegro 6; 7. Stellan Brynell, Sverige 6; 8. Øystein Hole, Norge 6; 9. Lars Karlsson, Sverige 5½; 10. Arnaud Hauchard, Frankrike 5½; 11. Geir Sune Tallaksen, Norge 5½; 12. Simon Silseth, Sverige 5½ poäng (9 ronder, 52 spelare)

Elo-listan

1 oktober 2005

Topp 100

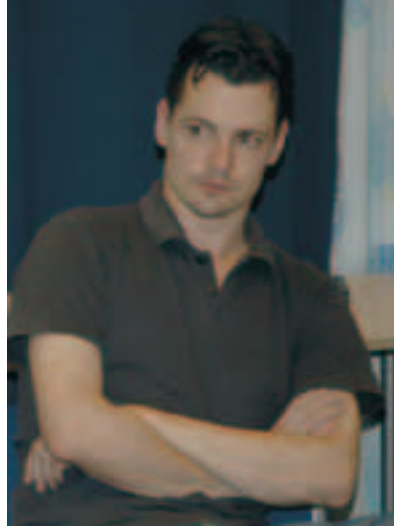
Kasparov, Garri	2812	Malachov, Vladimir	2670
Anand, Viswanathan	2788	Kasimdzjanov, Rustam	2670
Topalov, Veselin	2782	Delchev, Aleksander	2669
Leko, Peter	2751	Sakajev, Konstantin	2668
Ivantsjuk, Vassilij	2748	Volokitin, Andrej	2666
Svidler, Peter	2740	Moisejenko, Alexander	2663
Kramnik, Vladimir	2739	Sasikiran, Krishnan	2663
Polgar, Judit	2735	Eljanov, Pavel	2663
Bacrot, Etienne	2725	Nakamura, Hikaru	2662
Aronian, Levon	2724	Zvjaginsev, Vadim	2659
Gristjuk, Alexander	2720	Karjakin, Sergej	2658
Adams, Michael	2718	Timofejev, Artjom	2658
Gelfand, Boris	2717	Azmaiparasjvili, Zurab	2658
Shirov, Alexei	2710	Krasenkow, Michal	2655
Nisipeanu, Liviu-Dieter	2707	Sutovsky, Emil	2654
Akopian, Vladimir	2707	Avrukh, Boris	2653
Morozevitj, Alexander	2707	Aresjtjenko, Alexander	2653
Radjabov, Teimur	2704	Chalifman, Alexander	2653
Ponomariov, Ruslan	2704	Milov, Vadim	2652
Tiviakov, Sergej	2700	Gurevich, Mikhail	2652
Sokolov, Ivan	2696	Rublevskij, Sergej	2652
Drejev, Alexej	2694	van Wely, Loek	2648
Kamsky, Gata	2690	Georgiev, Kiril	2648
Bologan, Viktor	2682	Izoria, Zviad	2646
Lautier, Joel	2680	Navara, David	2646
Bruzon, Lazaro	2677	Nielsen, Peter Heine	2646
Barejev, Jevgenij	2675	Vescovi, Giovanni	2646
Mamedjarov, Sjachrijar	2674	Asrian, Karen	2645
Vallejo, Paco	2674	Jakovenko, Dmitri	2644
Smirin, Ilia	2673	Najer, Jevgenij	2641
Harikrishna, Pentala	2673	Naiditsch, Arkady	2641
Short, Nigel	2673	Onischuk, Alexander	2640
Karpov, Anatolij	2672	Almasi, Zoltan	2640
		Granda, Julio	2637
		Efimenko, Zahar	2637

Smirnov, Pavel	2637
Bu, Xiangzhi	2637
Hübner, Robert	2637
Miton, Kamil	2636
Felgaer, Ruben	2636
Aleksandrov, Aleksej	2636
Movsesian, Sergej	2635
Dominguez, Lenier	2635
Seirawan, Yasser	2635
Kobalia, Michail	2634
Mirosnjitjenko, Jevgenij	2634
Motylev, Alexander	2632
Aleksejev, Jevgenij	2632
Beliavsky, Alexander	2631
Timman, Jan	2630
Tkachiev, Vladislav	2629
Kotronias, Vasilios	2626
Bauer, Christian	2625
Fressinet, Laurent	2624
Gyimesi, Zoltan	2624
Sokolov, Andrei	2623
Istratescu, Andrej	2622
Atalik, Suat	2620
Kortchnoi, Viktor	2620
Belov, Vladimir	2620
Milos, Gilberto	2620
Kempinski, Robert	2619
Hjartarson, Johann	2619
Ehlvest, Jaan	2618
Cheparinov, Ivan	2618
Ibragimov, Ildar	2617
Fedorov, Alexei	2616
Vladimirov, Jevgenij	2616

Sverigetoppen

Hellsten, Johan	2574
Agrest, Evgenij	2571
Andersson, Ulf	2565
Berg, Emanuel	2540
Hillarp-Persson, Tiger	2534
Hector, Jonny	2509
Wedberg, Tom	2501
Karlsson, Lars	2501
Cicak, Slavko	2497
Brynell, Stellan	2496
Cramling, Pia	2492
Åkesson, Ralf	2486
Hall, Jesper	2485
Ernst, Thomas	2475
Barkhagen, Jonas	2460
Wiedenkeller, Michael	2454
Hermansson, Emil	2449
Carlsson, Pontus	2435
Lyrberg, Patrik	2432

Johansson, Jan	2432	Carlhammar, Magnus	2298
Ornstein, Axel	2426	Tairi, Faruk	2290
Lindberg, Bengt	2420	Berkell, Peder	2290
Bator, Robert	2409	Rörvall, Göran	2286
Eriksson, Johan	2408	Glimbrant, Torbjörn	2286
Vernersson, Per	2406	Winge, Stefan	2285
Olsson, Anders	2406	Eriksson, Jonas	2285
Ahlander, Björn	2401	Olsson, Krister	2284
Svensson, Bengt	2388	Lundin, Jan	2282
Jepson, Christian	2383	Johansson, Gunnar	2276
Åberg, Anton	2383	Malmstig, Erik	2275
Lindberg, Bo	2367	Ong, Kezli	2275
Engqvist, Thomas	2366	Marttala, Thomas	2269
Olsson, Linus	2354	Livner, Anders	2269
Larsson, Per	2353	Fäldt, Magnus	2267
Jansson, Börje	2349	Greiff, Håkan	2266
Couso, Luis	2347	Agrest, Svetlana	2266
Sjöberg, Mats	2346	Berntsen, Peter	2264
Tikkanen, Hans	2343	Burwick, Malte	2264
Hedman, Erik	2340	Andersson, Tommy	2263
Eriksson, Magnus	2338	Rygaard, Michael	2258
Moberg, Karl Johan	2336	Aurell, Bo	2257
Eriksson, Anders	2335	Friberg, Hans	2256
Ziegler, Ari	2335	Hultin, Johan	2252
Åkesson, Joel	2334	Karlsson, Tomas	2249
Helgason, Reynir	2333	Engström, Kaj	2249
Hjelm, Niclas	2330	Nithander, Victor	2243
Silseth, Simon	2328	Sagit, Rauan	2243
Kinmark, Ove	2328	Lundvik, Jonas	2243
Andréasson, Ingvar	2326	Johansson, Viktoria	2242
Jonsson, Mikael	2320	Lindgren, Fredrik	2241
Johansson, Lars-Erik	2318	Hellborg, Teodor	2240
Schneider, Stefan	2317	Lindberg, Henrik	2239
Magnusson, Jörgen	2315	Grujic, Matej	2239
von Bahr, Oskar	2314	Andersson, Björn	2238
Rylander, Dennis	2311	Lundin, Anders	2238
Näslund, Mikael	2310	Ask, Josef	2236
Åström, Göran	2308	Henriksson, Jakob	2236
Backelin, Rikard	2306	Tetenkina, Irina	2235
Carlsson, Daniel	2298	Collett, Peter	2234

**Johan Hellsten
ny Sverigeetta.**

Foto: Calle Eriandsson

Europacupen i Saint Vincent

Av Björn Ahlander

Europacupen för klubbtag spelades i Saint Vincent i norra Italien. Det är en vinterparadisort, belägen i Aostadalen, inklämd mellan några av Europas högsta berg cirka 35 km från Schweiz och 70 km från Frankrike. Enligt legenden var det här någonstans Hannibal passerade med sina elefanter på väg till Rom.

Sverige representerades av elitserievinnaren SK Rockaden från Stockholm (Lars Karlsson, Emil Hermansson, Jonas Barkhagen, Richard Wessman, Anders Olsson, Robert Bator, Erik Hedman och Anders Livner) och Limhamns SK (Björn Ahlander, Magnus Eriksson, Stefan Schneider, Peter Berntsen, Conny Holst och Osmani Penalver. Lagledare: Gustav Nilsson).

Varje match spelades över sex bord. Nämnas kan att Limhamns spelarna själva bekostade sin resa.

Förutom de svenska spelarna från Rockaden och Limhamn deltog även Pia Cramling för Internet CG Podgorica, Serbien-Montenegro och Michael Wiedenker för de Sprenger Echternach, Luxemburg. På domarsidan var Sverige representerat av Johan Berntsen. Det var inget svenskt lag i damgruppen.

Europacupen var den här gången inte lika stark som tidigare år. Detta berodde bland annat

på att VM-turneringen i Argentina började bara några dagar efter att Europacupen hade slutat. Dessutom saknades spelare som Kasparov, Kortchnoi, Shirov och Sokolov jämfört med tidigare. Trots detta var det ändå många starka spelare på plats. Vad sägs till exempel om världsstjärnor som Kramnik, Drejev, Gelfand, Ivantjuk, Gristjuk och Aronian.

Kramnik gjorde ett säkert framträdande, utan att förta sig, i de fyra partier han spelade. Så här gick det till när han vann sitt enda parti.

Trompowsky (A 45)

Luke McShane,

Werder Bremen

Vladimir Kramnik, NAO

Bord 1, rond 6

1.d4 Sf6 2.Lg5

Trompowsky, en öppning som knappt ansågs spelbar för vit när jag var junior, men som idag flyttat in i finrummet. Detta tack vare spelare som Julian Hodgson och vår egen Jesper Hall.

2...e6 3.e4

Det populäraste och mest ambitiösa alternativet. Här finns också de solida fortsättningarna 3.Sf3 och 3.Sd2.

3...h6

Svart tar hand om löparparet som motvikt till vits centrum och utvecklingsförsprång. För den som

gillar att spela Franskt finns här även 3...d5.

4.Lxf6 Dxf6 5.Sc3 Lb4

Planen 5...d6 följt av g7-g5 och Lg7 anses också vara intressant.

6.Dd3

Här är 6.Dd2 vanligare som till exempel i partiet Carlsen-Aronian, Fide-VM 2004.

6...Sc6 7.Sf3 0-0 8.0-0 d6

Kramnik spelar sitt vanliga solida spel vilket passar McShane illa. McShane gillar komplicerade, obalanserade ställningar och hamnar ofta i svår tidsnöd.

9.Kb1 Dg6

Öppnar vägen för f-bonden samtidigt som damen trycker mot e4 och g2. Ibland kan svart också ta på c3 varefter vit är tvungen att antingen offra en bonde eller spela bxc3 och ta på sig en dubbelbonde.

10.h4 f5 11.h5 Df7 12.exf5 Dxf5 13.Dc4

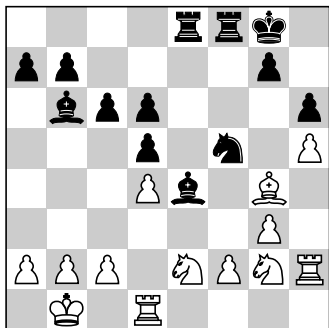
Typiskt McShane att inte byta dam. Säkrare var annars 13.Dxf5 Txf5 och 14.Se2 eller 14.Ld3 och vit står inte sämre.

13...Da5 14.Se2 Dd5 15.Dxd5?

Ger svart ett vackert bonde-massiv i centrum. Bönderna tar dessutom många fält för vits springare. Samtidigt underlättar vit för löparen på c8.

15...exd5 16.Th4 Se7 17.Sf4 c6 18.g3 Lf5 19.Lh3 Le4 20.Lg4 La5 21.Th2 Sf5 22.Sd2 Tae8

23.Sf1 Lb6 24.Se2 Se7 25.Se3 Sf5 26.Sg2?

26...Sxd4! 27.Sgf4

Efter 27.Sxd4 Txf2 blir trycket mot c2 och bindningen av springaren på g2 mer än vad vit klarar av. 27...Lxc2+ 28.uppg.

Rockaden gjorde en mycket bra tävling och fick i sista ronden möta NAO Chess Club, de senaste två årens vinnare. De flesta i Rockaden spelade mycket inspirerat och Lars Karlsson, som verkligen verkar ha hittat formen igen, fick pris som tredje bästa förstabordsspelare med en prestationsrating på 2752! Även Anders Olsson imponerade och gjorde en prestation på 2607. Han spelade dock inte alla sju partierna och fick därför ingen stormästarenteckning.

Inför sista ronden var ställningen den att Tomsk skulle vinna hela tävlingen om man klarade av att ta 2½ partipoäng i matchen mot Polonia Plus vilket var precis vad man gjorde. Samtidigt slog NAO våra svenska hjältar med 4½–1½ efter att Karlsson remise-rat mot Bacrot, Hermansson mot Gristjuk och Olsson mot Lautier. Rockaden blev bästa nordiska lag och hamnade på en tolfte plats i det 48 lag starka fältet. Mycket bra gjort.

Ivantjuk i Polonia Plus blev bäste andrabordsspelare med en prestationsrating på otroliga

2940. Det var den högsta prestationsratingen av alla deltagare i tävlingen. Så här tog han hand om Leif Erlend Johannessen.

Sicilianskt (B 33)

Vasilij Ivantjuk,

Polonia Plus GSM

Leif Erlend Johannessen,

Oslo Schakselskap

Bord I, rond I

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 e5

I slutet av 1970-talet, när Svesjnikovvarianten var högsta mode, fanns det kommentatorer som satte ett utropstecken efter 5...e5. 6.Sdb5 d6 7.Lg5 a6 8.Sa3 b5 9.Sd5 Le7 10.Lxf6 Lxf6 11.c3 Lg5 12.Sc2 0-0 13.a4 bxa4 14.Txa4 a5 15.Lc4 Tb8 16.b3 Kh8 17.0-0 f5

En mycket vanlig ställning, som har förekommit i hundratals partier.

18.Te1

En nyhet, det finns åtminstone inga andra partier med det här draget i min databas. Det är särskilt vanligaste draget är 18.exf5, ett drag med vilket Ivantjuk tidigare slagit Kramnik. Kanske anade Ivantjuk ugglor i mossen och ville bort från upptrampade stigar. Idén med draget är ungefär att på f1 står tornet passivt och måste gardera f2-bonden, på e2 garderar tornet också f2 och står aktivare.

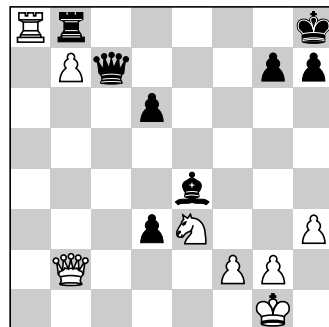
18...fxe4 19.Txe4 Lf5 20.Te2

En annan finess med att ha tornet på e2 är att det mycket snabbt kan komma till a-linjen, och fortfarande gardera f2 samt att den vita damen hela tiden kan stå kvar på d1, vilket kanske är damens bästa fält.

20...Dd7 21.Sce3 Lg6 22.Tea2 e4 23.Lf1

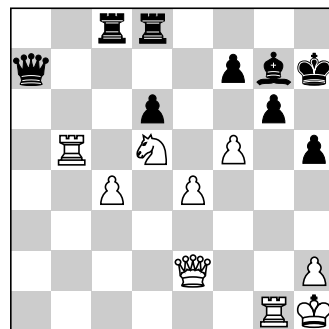
Vit har en väldigt enkel plan, som består i att avancera med b-bonden. Vad svart ska spela på är inte lika enkelt att säga.

23...Ld8 24.b4 axb4 25.cxb4 Se5 26.Dd4 De6 27.b5 Lf6 28.Sxf6 Dxf6 29.h3 De6 30.Ta7 Df6 31.Dd2 Sd3 32.b6 Dd4 33.b7 Db6 34.Lxd3 exd3 35.Db2 Dc5 36.Ta8 Le4 37.Txb8 Txb8 38.Ta8 Dc7

39.Db6! uppg.

Tomsks Viktor Bologan på andra bordet tog endast 3½ poäng av 7 möjliga. Han får tacka sina lagkamrater för guld. Men i första ronden fick han till det riktigt snyggt.

Vit drar och vinner

Bologan-van Haastert

Ställningen efter 38...Db7-a7

39.fxg6+ fxg6 40.Dxh5+! gxh5 41.Sf6+ Lxf6 42.Txh5 matt

Snyggt av van Haastert att låta motståndaren sätta matt.

Anders Olsson presterade följande intressanta holmgång i sista ronden.

Sicilianskt (B 91)

Anders Olsson, SK Rockaden
Joel Lautier, NAO

Bord 5, rond 7

**1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4
4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.g3**

Anders specialare mot Najdorf. Draget är sunt och undviker samtidigt de allra mest upptrampade stigarna.

6...e5 7.Sde2 b5

Babula gjorde 7...Le7 mot Anders i Lag-EM, i ett parti som Anders förlorade.

8.Lg2 Sbd7 9.h3

En av vits huvudidéer är att göra g3-g4 följt av Se2-g3 med idén att ta kontroll över de försvagade vita fälten d5 och f5.

9...Le7

Ralf Åkesson spelade 9...Lb7 mot Anders i årets SM. Det partiet slutade remi efter tretton drag.

**10.a3 Sb6 11.Lg5 Lb7 12.O-O
O-O 13.De1 Dc7 14.Td1 Lc6
15.Sc1**

Ser lite konstigt ut, men idén är att placera springaren centralt på d5 via b4. Till b4 kan den komma från både a2 eller d3 där den även understödjer f4.

15...h6 16.Lxf6 Lxf6 17.De2

Bromsar upp svarts motspel på damflygeln.

17...Tac8 18.S1a2

På 18.Sd3 finns 18...a5, som hade stoppat springaren från att komma till b4.

18...Sc4 19.Tb1 Lb7

19...a5 gick inte på grund av 20.a4 och svart har problem.

**20.Sb4 Dd7 21.Sbd5 Ld8 22.Lf3
g6**

Många av vits drag så här långt har varit logiska och säkert ganska enkla för Anders att hitta, men hur ska vit nu komma vidare?

23.h4!

Mjugar upp svart ytterligare på de redan tidigare svaga vita fälten.

23...Tc5

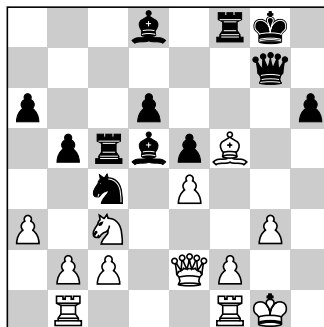
Europacupen, Saint Vincent 2005

1. Tomsk-400 , Ryssland	12	29½
2. Polonia Plus GSM , Polen	12	29
3. NAO Chess Club , Frankrike	12	27½
4. Ural , Ryssland	10	28
5. Werder Bremen , Tyskland	10	27
6. TV Tegernsee , Tyskland	10	25½
7. I & A Tbilisi , Georgien	10	24½
8. TPS , Ryssland	10	24½
9. Ashdod City Club , Israel	9	25½
10. Beer Sheva Chess Club , Israel	9	25½
11. Union Ansfelden , Österrike	9	25½
12. SK Rockaden , Stockholm	9	25
43. Limhamns SK	4	16

(7 ronder, 48 lag)

Om svart hade spelat 23...h5 hade f7-f5 blivit mycket svårt att genomföra.

**24.h5 gxh5 25.Lxh5 f5 26.Lg6
Dg7 27.Lxf5 Lxd5**

28.b4!

Poängen med vits spel. Det här draget måste Anders ha sett långt i förväg. Naturligtvis var 28.Sxd5 Txf5! dåligt för vit.

**28...Sxa3 29.Sxd5 Txd5 30.Tb3
Sxc2 31.Dxc2 Td4 32.Ta1 Db7
remi**

Antagligen kände Lautier att han höll på att komma sämre och passade därför på att bjuda remi innan det blivit för sent. Efter 33.Tba3 följt av Txa6 har vit de bättre chanserna. Anders visade dock vilken begåvning han är och att han kan spela jämnt med hur bra spelare som helst när det stämmer. Det ska bli intressant att följa Anders, som säkert kan utvecklas en hel del till.

En annan svensk som kan vara mycket nöjd är Limhamns Magnus Eriksson som tog sin första IM-inteckning. Vi lär dock få vänta på nästa inteckning eftersom Magnus spelar mycket sparsamt, detta på grund av tillökning i familjen och ett krävande arbete. Det enda han spelar just nu är lagmatcher. Nästa chans att ta en inteckning blir kanske i Österrike, där Europacupen kommer att spelas nästa år.

Skol-SM i Borlänge

Starkt men litet Skol-SM

Arets Skol-SM spelades i Folkets Hus i Borlänge den 23-25 september. Arrangemangen var enligt de flesta tillfredsställande, med några förseningar och brist på personal som små missar. Tyvärr var deltagarantalet lägre än på många år med bara drygt 500 startande. Det är svårt att veta exakt vad det beror på. En faktor kan vara att många överskattat avståndet till Borlänge (Borlänge ligger inte i Norrland!), men det kan förstås också vara tecken på allvarligare saker än så. Hur mår ungdomsschacket egentligen? Vad kan vi göra för att det ska bli bättre? Jag vill passa på att uppmuntra till diskussion ute i distrikt, klubbar och på internetsidor som Schackforum (www.schackforum.se).

En rolig detalj som i någon mån kan väga upp det låga deltagarantalet var att man livesände från toppborden i de äldsta grupperna. Ett trevligt initiativ som jag hoppas många tog tillvara på genom att gå in och följa partierna. Något som också var glädjande var att bortfallet av de högst rankade ungdomarna, något som befarades skulle öka för några år sedan, var relativt litet. Det gör att Skol-SM får den status det förtjänar.

Maten var enligt de flesta vi talade med god, men kanske lite dyr. Schackbutiken var som vanligt på plats med sitt stora bokbord, och det fanns kafeteria för köp av smörgåsar, godis, läsk, kaffe, etc.

Som kringaktiviteter lottades det bland annat ut en cykel. Dessutom var hemsidan bra med snabb resultatrapportering, många trevliga bilder och ljudfiler från när lokalradion var där. Gå in på www.dalashack.com och titta!

Grupp A: födda 1985–1988

Kezli Ong har haft en resultatmässigt miserabel schacksommar med stort ratingtapp och var nog rejält revanschugen. Kezli gjorde det tidigt klart var skåpet skulle stå och vann en relativt bekväm seger. Tyvärr var det en kvartettspelare vars frånvaro man direkt lade märke till. Förutom juniormästaren Rauan Sagit var även bröderna Norberg och Hans Tikkanen upptagna med annat. Men det fanns ett flertal andra välkända namn, bland andra JSM-spelarna Anton Frisk-Kockum, Axel Smith, Sebastian Nilsson, Gustav Hedén och Mathias Kardell, så gruppen var ändå väldigt stark.

Så här behandlade Kezli juni-

orkvalssegraren Peter Vas i ett teoretiskt intressant parti:

Ryskt (C 42)

Kezli Ong
Peter Vas

1.e4 e5 2.Sf3 Sf6

Ryskt är väldigt populärt i världseliten nuförtiden. Den brukar klassas som något av en remiöppning och är inte helt lätt att slå hål på även för de bästa spelarna. Nackdelen för svart är förstås att det inte brukar vimla av vinstchanser om vit inte kör på för hårt.

3.Sxe5 d6 4.Sf3 Sxe4 5.d4 d5 6.Ld3 Ld6 7.0-0 0-0 8.c4 c6 9.Dc2 Sa6 10.a3 Lg4 11.Se5 Lxe5 12.dxe5 Sac5 13.f3

Den här varianten är väldigt händelserik. Rent statistiskt brukar det gå bra för vit.

13...Sxd3 14.Dxd3 Sc5 15.Dd4

Om man inte har lärt sig allt detta utantill får man nog tänka en hel del för att klara ut vad som händer, men båda Ong och Vas verkar kunna sin teori.

15...Sb3 16.Dxg4 Sxa1 17.Lh6 g6

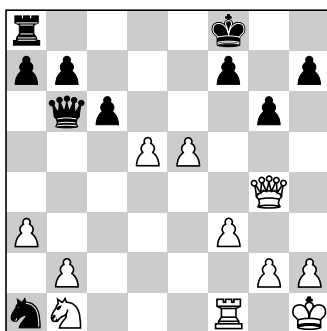
Nu står vit inför det första vägvalet på några drag. Här kan man välja att omedelbart ta tillbaka material med 18.Lxf8 eller att behålla löparen med förhoppningen att kunna fortsätta angreppet. Världsstjärnan Alexei Shirov valde (sin vana trogen) att fortsätta angreppet mot Peter Leko i Wijk aan Zee 2000 med 18.Sc3, men Leko är en av världens bästa försvarare och klarade att hålla remi trots att han kom under hård press.

18.Lxf8 Kxf8 19.cxd5 Db6+

Efter 19...Dxd5 20.Sc3 Dc5+ 21.Kh1 Sc2 22.Dg5 Te8 23.Dd2 Sd4 24.f4 har vit en liten fördel på grund av svarts svaga svarta fält på kungsflygeln, men det är gott om spel kvar och remi är inte helt osannolikt.

20.Kh1

20...Dxb2?

Det här är fel. Svart kommer att få betala dyrt för den bonden. Bättre var att slå på d5 med bonden, då spelet ganska snabbt förflackas och glider in i remidimman: 20...cxd5 21.Sc3 Dxb2

22.Sxd5 Dxe5 23.Db4+ Kg7 24.Dxb7 Td8 25.Sb4 De2 och vit kan inte hoppas på mer än remi.

21.e6!

Nu agerar e6-bonden murbräcka och sliter sönder svartas kungsflygel.

21...fxe6 22.dxe6 Ke7??

Det här är en ren självmordsturné. Nu tar partiet snabbt slut.

Bättre är 22...Kg8 23.Df4 Tf8 24.Dd6 Sb3 25.e7 Te8 26.Dd7 Kf7 27.Dxb7 Txe7 28.Dxc6 och vit har vunnit en bonde, men svart har goda remichanser eftersom det är få pjäser kvar och vit inte har några fribönder.

23.Dh4+ Kxe6 24.Dxh7 De2

24...Kf6 25.g4 och svart kan inte stå emot vits angrepp.

25.Dxg6+ Kd7 26.Dg7+ Kd6 27.Tg1 Sc2 28.Sc3 De6 29.Se4+ Kd5 30.Td1+ Kc4 31.Dc3+ uppg.

Svart är matt i fyra drag. Ett teoretiskt intressant parti där svart bara gjorde två misstag, men där det första (20...Dxb2) ledde till trubbel och det sista (22...Ke7) var avgörande.

Kezli vann till slut med en hel poäng före Anton Frisk-Kockum och Axel Smith efter att bara ha släppt två remier på åtta partier.

Grupp B: födda 1989–90

B-gruppen hade inte ett lika stort bortfall av spelare som A-gruppen. Här deltog både Drazen Dragicevic som gjorde en stark insats i Mästareelit i somras, samt

JSM-gruppspelarna Erik Blomqvist och Simon Rosberg. Man saknade dock Nicolai Zadruzny som istället satt och slaktade ryssar i Ungdoms-EM i Serbien-Montenegro.

Många hade nog trott på Drzen Dragicevic efter goda insatser i både Ungdoms-VM och SM, men istället var det Blomqvist som tog kommandot och det rejält. Efter att ha radat upp sju segrar säkrade Blomqvist guldet med en remi mot just Dragicevic i sista rondan.

Grupp C: födda 1991

Grupp C var en jämnare historia än både A och B. Lucas Wickström gjorde dock ett säkert intryck och släppte bara två remier, en i mitten av tävlingen och en i sista rondan.

Den som bäst klarade att hålla jämna steg med Wickström var Torbern Sonnek som med tanke på ratingen får ses som en något överraskande tvåa.

Grupp D: födda 1992

Den nordiske mästaren Alfred Krzymowski gick in som en ganska stor favorit i grupp D och lyckades motsvara de högt ställda förväntningarna, trots att han darrade på manschetten med en förlust mot Johan Hansson redan i rond tre. Sedan var han dock hänsynslös mot motståndet och vann resten av partierna. Detta räckte till seger, en halv poäng före Jonathan Berggren och Dimitrij Lyubartsev, som spelade tre remier var.

Grupp E: födda 1993

Nils Grandelius har en förmåga att gå fram som en slättermaskin i Skol-SM. Förra året vann han alla partier och så även i år. Detta trots motstånd från bland andra farlige miniormästaren Eric Vaarala, som Ungdomssidorna skrev

om i nummer 5. Många ser Grandelius som en blivande storspelare och han har redan låtit höra tala om sig med två medaljer från Skol-NM (silver och brons) samt en andraplats i Kadett-SM (trots att han bara går i sjätte klass!) som främsta meriter.

Nils berättade att han gärna skulle vilja bli schackproffs och att han tränar schack ungefär tre timmar om dagen om man räknar med ratingpartier. Dessutom tränar han två timmar i veckan med Emil Hermansson över internet, och de träffas ibland och går igenom partier. Nils har redan passerat 2000 i flytande ranking och har en elo-inteckning på 2044.

– Jag tränar kombinationer nästan varje dag, och analyserar partier med Emil eller någon annan då och då. Annars tränar jag ibland teori, men man lär sig också spelöppningar om man analyserar sina partier noggrant, säger han.

Du var ju en av två gruppvinnare som vann alla sina partier. Kände du att det gick enkelt eller hade du tur i något parti?

– Jag kände att jag spelade väldigt säkert i alla partierna, och stod aldrig mycket sämre i något parti. Jag kom inte heller i tidsnöd i något parti, så jag var aldrig nära förlust.

Ser du Skol-SM som en extra viktig tävling?

– Skol-SM prioriterar jag alltid högt, eftersom man dels blir Sverigemästare, dels blir uttagen till NM.

Förutom schackspelet spelar Nils fotboll i Dalby Gif med träningar tre gånger i veckan.

– Vi vann Lundazonens A-division före bland andra Lunds BK och Malmö FF, så vi är rätt så bra.

På tävlingsschemat står Manhem Open i början av november och han ställer kanske upp i Rilton Cup vid årsskiftet. För tillfället spelar Nils med i LASK Open och Mumiens höstturnering, där man spelar ett parti i veckan.

Vad tycker du om tävlingsschacket i Sverige?

– Jag tycker att det borde finnas mer internationella tävlingar i Sverige, som Rilton Cup, Hallsberg eller Manhem Open. Det är alltid kul för uppåtsträvande juniorer att få möta starkt utländskt motstånd.

Nils har hjälpt till att kommentera en av sina vinster från Skol-SM.

Aljechin (B 02)

Carl-Johan Örndal

Nils Grandelius

1.e4 Sf6 2.Sc3 d5 3.exd5 Sxd5 4.Sxd5 Dxd5 5.Df3

“Ett typiskt exempel på att de lägre rankade spelarna gärna byter pjäser, allra helst damen, mot högre rankat motstånd.“ Det är nog rätt som Grandelius säger – många använder den typen av strategi för att försöka få remi. Detta brukar dock ha motsatt effekt eftersom man signalerar svaghet till motståndaren. Dessutom är det ofta så att den högre rankade spelaren har lite större säkerhet i slutspel. Man bör därför sträva efter att spela som vanligt, eller varför inte ännu lite tuffare för att visa motståndaren att “jag är här för att vinna!”.“ Ska man bli en bättre schackspelare kan man inte gå in i ett parti med sikte på remi.

5...Dxf3 6.Sxf3 Sc6 7.Lb5 Ld7 8.d3

“Detta känns lite passivt, 8.d4 är bättre.“ Här har vi alltså precis det vi pratade om i förra paragrafen: man måste våga spela ut, oavsett motstånd.

8...0-0-0 9.Ld2

“Detta drag spelades för att ta kontroll över diagonalen a1-h8 (löparen ska till c3), men också för att förhindra svarts svartfältare från att komma ut. Men efter svarts nästa drag blir det meningslöst.”

9...f6

“För att ta kontroll över centrum och passivisera vits svartfältare.”

10.d4

“För att förhindra e5, men nu ser man tydligt att bonden borde ha tagit två steg redan i åttonde draget.”

10...a6 11.Le2 Lg4

“Svart planerar e5 och hotar nu att ta på f3, sen på d4.”

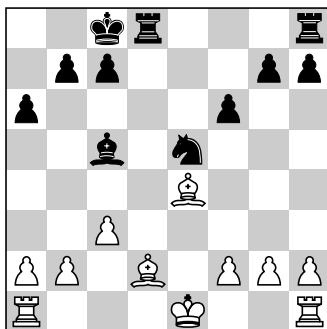
12.c3 e5 13.dxe5 Lxf3!

“Svart ger temporärt bort löparparet, men får rejäl press på vits ställning.” Ett mycket bra exempel på att man måste frångå principer på grund av konkreta varianter. Många skulle avstå från att ge vit löparparet, men här har Grandelius räknat ut att det är det bästa draget.

14.Lxf3 Sxe5 15.Le4?!

15.Le2 Lc5 hotar förstås att slå på f2. Efter 16.Td1 The8 17.0-0 Sd3 18.Lg4+Kb8 har svart mycket bra press på vits ställning.

15...Lc5

“Svart hotar med 16...Lxf2+.”

16.f4??

Det här är ett avgörande misstag, men vit var satt under stor press och det är inte helt lätt att se hur

Foto: Jonas Eriksson

Axel Tiger-Norqvist, Grupp F, med mascot.

han ska klara sig undan bondeförlust. Det bästa är 16.Tf1 g6 17.0-0-0 f5 och svart har greppat initiativet, men vit kan kämpa vidare.

16...Sc4

“Svart hotar såväl bonden på b2 som Sxd2 och The8.”

17.0-0-0 Txd2

“Svart vinner pjäs.” 17...Sxd2 vinner förstås också.

18.Txd2 Le3 19.Td1 Sxd2 20. uppg.

Grupp F: födda 1994

Grupperna F-I spelas med elva halvtimmepartier istället för de äldre gruppernas åtta entimmepartier. Det gör Skol-SM till en slitsam tävling oavsett åldersgrupp. Fast det är ju bara trevligt att man får spela så mycket schack på bara tre dagar.

Namnet Jakob Apéria känner många till från Talangjakten och nu kan han även lägga en andra gruppseger i Skol-SM till sitt namn. Likt flera av årets vinnare förlorade han inget parti, utan tappade bara två remier under

slutet av turneringen. Han berättar själv om sin väg till segern:

– När jag kom till Borlänge hade jag förberett mig genom att preparera nya öppningar. De sex första ronderna vann jag, därefter blev det hårdare motstånd. Från andra rondan satt jag på ledarbordet ända till tävlingen var över. I sjunde rondan mötte jag Jonathan Westerberg, som blev tvåa i tävlingen. Det partiet slutade remi. Jag vann i åttonde rondan och i nionde mötte jag Axel Tiger Norqvist, som blev trea, och vann. I tionde vann jag igen. Detta innebar att jag inför sista rondan kunde förlora, men ändå vinna gruppen. Jag tog det säkra före det osäkra och spelade remi mot Martin Trost som vann Skol-SM förra året.”

– Jag tycker att Skol-SM är en mycket rolig och viktig tävling. Jag ser den som den viktigaste av de jag tävlar i. Min pappa vann Skol-SM 1974, det är därför kul att även jag deltar i denna tävling. Jag har nu deltagit tre gånger med goda resultat. Första gången jag

var med 2003 vann jag tävlingen. Det var min första schacktävling överhuvudtaget. Det innebar att jag fick representera Sverige i Nordiska mästerskapen i början av 2004 i Karlstad. Det var jättekul. Andra året kom jag tvåa, på samma poäng som ettan, efter särskiljning. Nu vann jag igen och blev oerhört glad.“

Hur tränar du?

– Mina tränare är Luis Couso och Kezli Ong. Jag tränar tillsammans med Torben Sonnek och Dmitrij Lyubartsev i en grupp som leds av Luis. Jag tränar också ensamt med Kezli. Hemma har jag tränat med min pappa Tony, som själv spelade schack med framgång när han var ung.

Jacob berättar att han studerar alla typer av schackböcker, öppningar, kombinationer och slutspel. Han spelar inte på internet, men använder sig ibland av datorprogram i träningen.

Vad gör du för att koppla av från schacket?

– Jag är mycket sportintresserad, spelar fotboll, pingis och squash. Tycker egentligen att alla sporter är roliga. Det är dock fotbollen som är mitt största intresse efter schack. Jag spelar mittback (jag brukar dock ofta göra mål ändå) i Djurgården.

Han tycker att schacket förtjänar mer publicitet än det får idag.

– Schack är en rolig sport som jag tycker bör uppmärksammas mer i tidningar och tv. Jag blev jätteglad när jag såg tv-programmet med Magnus Carlsen från Norge. Han är riktigt duktig.

Jacob berättar att han lärde sig pjäserna av pappa Tony redan när han var fem sex år gammal, men att hans intresse för schack väcktes ordentligt först när han gick i Engelska skolan i Stock-

holm (en skola med schacklig profil). 2003 började han spela för Sollentuna SK och han har nu ett ratingtal på 1644.

Jacob har kommenterat ett av sina partier från Junior-DM i Stockholm.

Trompowsky (A 45)

Jakob Apéria

Dmitrij Lyubartsev

Junior-DM i Stockholm 2005

1.d4 Sf6 2.Lg5

“En överraskning eftersom Dmitrij brukar tro att jag ska spela Damgambit.“ Trompowsky har blivit ett populärt vapen för svenska juniorer, möjligtvis tack vare Jesper Hall som framgångsrikt använt varianten och skrivit om den i sin bok “Träna schack med Jesper Hall.“ Bosse Lindberg är en av dem som använt varianten mest.

2...g6?!

“Skapar dåliga bönder“, skriver Jakob och det är bara att hålla med. 2...g6 är precis ett sådant drag som vit hoppas på efter 2.Lg5. Men det är lätt hänt att spela partidraget, inte tror väl svart att vit ska byta löparen mot springaren bara för att det ger svart en dubbelbonde?

3.Lxf6 exf6 4.e3 Lg7 5.c4

Vit kan också välja en uppställning utan c4, eftersom svart genom c5 kan skapa tryck mot vits centrum. Nackdelen är förstås att svart ostört kan spela d5 och att det då blir svårare för vit att hävda någon fördel.

5...0-0 6.Sc3 d6 7.g3

“Löparen står bättre på g2 än på d3 eller e2.“

7...c5

Svart spelar helt rätt här. Det är viktigt att snabbt irritera vits centrum. Vit har en sundare struktur och därför bättre utsikter på längre sikt. Svart måste handla snabbt.

8.dxc5

8.Sge2 var ett naturligt alternativ, men vit använder svarts dubbelbonde som motiv till ett bättre slutspel. Frågan är dock: är slutspelet verkligen bättre för vit?

8...dxc5 9.Dxd8 Txd8

“Nu står vit bättre, för han har en bra ruta för hästen på d5.“ Vit står nog minimalt bättre, men svarts löpardagonal g7-a1 kompenenserar en del.

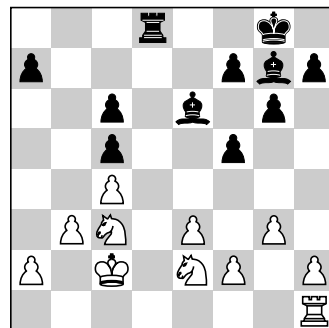
10.Lg2 Sc6 11.Lxc6

“Skapar än sämre bönder för svart.“ Ett intressant positionellt beslut. Vit förlorar fältet d5, men svart får ytterligare en dubbelbonde. Denna typ av positionella överväganden är ett av de svåraste elementen i schack. Hade vit låtit springaren vara kunde den ha blivit ganska farlig på b4 eller e5.

11...bxc6 12.Sge2 Le6 13.b3 f5 14.Td1 Txd1+

Svart vill egentligen behålla tornen för att kunna skapa aktivitet, men eftersom det bara finns en öppen linje är det svårt att se hur.

15.Kxd1 Td8+ 16.Kc2

“Nu står vit på vinst.“ Detta är ett modigt uttalande. Vit står tack vare svarts bondestruktur klart bättre, men det är fortfarande en bra bit kvar till en vinstställning. Det enda sättet svart kan överleva är dock att försöka skapa aktivitet. Det är en mycket intressant ställning med springarpar mot löparpar – det ser man inte varje dag!

Foto: Jonas Eriksson

Djeila Ahundzada blev tävlingarnas bästa flicka med andraplatsen i grupp G.

16...Lf6 17.Td1 Kf8 18.Txd8+ Lxd8

Vit har lyckats byta av tornen och svarts bondesvagheter är ännu tydligare. Ett mycket trist slutspel återstår för svart.

19.Sf4 Ke7 20.Kd3 g5 21.Sfe2 Kd6 22.f4

“Ett bra drag som stoppar svarts kungsflygelbönder.”

22...f6 23.Sg1 h6 24.Sf3 Ld7 25.Sd2 La5 26.Kc2 Lc8 27.Sf3 Ld8 28.Se1 Lb6 29.Sd3 Ld7 30.Sa4 Lc8?

Svart tappar tålamodet och gör ett misstag. Men det är inte svårt att förstå honom. Vit kan bekvämt söka efter olika metoder att sätta press på svarts bönder

och ta många varv med springarna. 30...Le6 måste spelas. Vid exakt spel är det troligtvis remi, men det är ju människor som spelar.

31.b4!

“Vinner en bonde.”

31...Ke7 32.Sdxc5 Lxc5 33.Sxc5 Kd6 34.Kd3 g4 35.Kd4 h5 36.a4 a6 37.Sd3 Le6 38.Sb2 Lc8 39.b5 c5+ 40.Kd3 a5 41.Sd1 Lb7 42.Sc3 La8 43.e4 fxe4+ 44.Sxe4+ Lxe4+ 45.Kxe4 Ke6 46.f5+ Kd6 47.b6 Kc6 48.b7 Kxb7 49.Kd5 Kb6 50.Kd6 Kb7 51.Kxc5 uppg.

Ett snyggt positionellt parti som såg väldigt enkelt ut från start till

mål. Jakob skaffade sig en permanent positionell fördel redan från start och när motståndaren tappade tålamodet tog han chansen direkt.

Grupp G: födda 1995

Eidenert är likt Ong, Grandelius och Krzymowski ett namn som man börjar känna igen på Ungdomssidorna. Carl Eidenert lyckades försvara förra årets titel trots hård konkurrens från Djeila Ahundzada och Jessica Bengtsson. Carl var klar segrare före sista ronden, då han nöjde sig med en remi. Djeila vann mötet mot Jessica (huvudkonkurrenten om titeln “bästa tjej”) och delade

därför andraplatsen med Jacob Fallesen, Jonathan Lundsberg, och Dennis Lyubartsev.

Grupp H: födda 1996

Martin Östlund tog åtta raka segrar innan han stötte på patrull mot slutlige tvåan Mattias Bjerkliden i rond nio. Då hade Bjerkliden fått upp ångan ordentligt efter att ha tappat två poäng (en förlust och två remier) tidigare i tävlingen. Trots att Bjerkliden vann resten av sina partier räckte det ändå inte för att komma ikapp Östlund, som säkrade segern med en remi mot Daniel Karelin i sista ronden.

Förra årets vinnare, Mattis Olofsson-Dolk, hade det lite kämpigare i år men lyckades ändå komma på en hedrande bronsplats.

Grupp I: f 1997 eller yngre

I den yngsta gruppen finner vi tävlingens andra fullpoängare i Egon Norlin. Han imponerade och var hela två och en halv poäng före Anton Agrest som tog silvret.

Bästa skola blev helt överlägset Mälärhöjdens skola med dryga 93(!) poäng före Fruängens skola på 30 poäng. Trea blev vinnaren av årets Schack4an, Stockholm International School, vilket visar att den schackliga satsningen där inte bara sträcker sig till Schack4an. Inte helt oväntat hade de sju första skolorna anknytning till Stockholm, vilket kan vara resultatet av en satsning på Schack4an, samt att flera skolor har någon form av schacklig profil. Det vore fantastiskt roligt om skolor på andra håll i landet kunde ge schackspelet en riktigt chans!

Känner du till någon skola som satsar på schackspelet i någon form? Skicka brev eller e-post till Ungdomssidorna och berätta.

Grupp A

1. Kezli Ong, Värmdö Gymnasium, Värmdö	7
2. Axel Smith, Lunds Universitet, Lund	6
3. Anton Frisk-Kockum, Östrabo Gymnasiet, Uddevalla	6
4. Dan Eriksson, Internationella, Stockholm	5½
5. Mathias Kardell, Kungshögskolan, Mjölby	5½
(8 ronder, 32 spelare)	

Grupp B

1. Erik Blomqvist, Fruängensskola, Stockholm	7½
2. Drazen Dragicevic, S:t Petri, Malmö	6½
3. Alexander Turpin, Södra Latin, Stockholm	6½
4. Mladen Gajic, S:t Petri, Malmö	6½
5. Christopher Lissäng, Södertörns It, Stockholm	6
(8 ronder, 76 spelare)	

Grupp C

1. Lucas Wickström, Kungsbergsskolan, Linköping	7
2. Torbern Sonnek, Mörbyskolan, Danderyd	6½
3. Anton Fritz, Ludvigsborgsskolan, Västervik	6
4. Rasmus Janse, Önstaskolan, Västerås	6
5. David Ahrner, Björkskataskolan, Luleå	6
(8 ronder, 54 spelare)	

Grupp D

1. Alfred Krzymowski, Mälärhöjdens skola, Stockholm	7
2. Jonathan Berggren, Kunskaþsskolan, Tumba	6½
3. Dimitrij Lioubartsev, Engelska skolan, Järfälla	6½
4. Simon Hänniger, Sjöängsskolan, Stockholm	6
5. Max Andreasson, Vallaskolan, Östersund	6
(8 ronder, 78 spelare)	

Grupp E

1. Nils Grandelius, Nyvångsskolan, Dalby	8
2. Eric Vaarala, Vallhov, Sandviken	6½
3. Pontus Echardt, Mälärhöjdens skola, Stockholm	6
4. Martin Eriksson, Sturebyskolan, Stockholm	6
5. Josef Falesen, Segeltorpskolan, Huddinge	6
(8 ronder, 55 spelare)	

Grupp F

1. Jakob Aperia, Johannesskolan, Stockholm	10
2. Jonathan Westerberg, Bällstabergsskolan, Vallentuna	9½
3. Axel Tiger-Norqvist, Skogsbo skola, Avesta	8½
4. Martin Lundsberg, Tjärnaängsskolan, Borlänge	8
5. Martin Trost, Matteusskolan, Stockholm	8
(11 ronder, 100 spelare)	

Grupp G

1. Carl Eidenert, Örsundsbroskolan, Enköping	10½
2. Djeila Ahundzada, Skallbergsskolan, Västerås	8
3. Jacob Fallesen, Segeltorpskolan, Huddinge	8
4. Jonathan Lundsberg, Läreda skola, Vinslöv	8
5. Dennis Lioubartsev, Sandviksskolan, Järfälla	8
(11 ronder, 61 spelare)	

Grupp H

1. Martin Östlund, Krusboda, Tyresö	9½
2. Mattias Bjerkliden, Örsundsbroskolan, Enköping	9
3. Mattis Olofsson-Dolk, Ervalla skola, Ervalla	8
4. Alfred Andersson, Stockholm International School	7½
5. Tommy Wallin, Årstaskolan, Stockholm	7½
(11 ronder, 52 spelare)	

Grupp I

1. Egor Norlin, Europaskolan, Stockholm	11
2. Anton Agrest, Österskärskolan, Åkersberga	8½
3. Felix Forslund, Vätternskolan, Motala	8
4. Filip Johansson, Högdalsskolan, Mölnlycke	7½
5. Dennis Dvinskikh, Engelska Skolan Norr, Stockholm	6½
(11 ronder, 26 spelare)	

Svenska ljusglimtar i natursköna omgivningar

Av Lars Grahn

Scenen känns på något vis välbekant. Ett sällskap anländer sent till ett sjavigt hotell. Trötta efter en lång resa somnar de in. Nästa morgon upptäcker de nymornade att hotellet är vackert beläget vid ett blånande hav med höga berg i bakgrunden. Utsikten från balkongen är betagande.

Så var det ungefär när svenska truppen anlände till turistorten Herceg Novi vid Montenegros kust mot Adriatiska havet. Det handlade om Ungdoms-EM.

Det var lätt att förlika sig med att bussförbindelsen till spelokalen i fyrstjärniga Hotel Plaza två kilometer bort inte fungerade som den skulle alla gånger, när man lika gärna kunde ta sig dit längs den underbara strandpromenaden. Mellan varven kunde man förbereda sig på badstranden i trettio graders värme.

Sverige ställde upp med fem juniorer och Stellan Brynell fanns med som ledare. I pojkgrupperna spelade Victor Nithander (U18) och Nicolaj Zadruzny (U16), i flickgrupperna Annika Lönnemark (U18), Lena Lönnemark (U16) och Ragna Löfgren (U14). Systrarna Lönnemark bekostade själva sitt deltagande.

Ryssland hade den i särklass största truppen med 120 spelare, ledare och föräldrar. Man hade i genomsnitt åtta spelare i varje grupp.

Två svenskar har vunnit junior-EM: Ralf Åkesson 1981 och Ferdinand Hellers 1985. Sedan dess har det varit många hedersamma resultat i dessa sammanhang men inga fler fullträffar. Konkurrensen har också hårdnat med åren.

Ur svensk synvinkel fanns det ändå mycket att glädjas åt under dagarna i Herceg Novi. Ragna Löfgren besegrade femterankade Varvara Repina i tredje rondon och låg i delad ledning på tre poäng. Ryskan vann sedermera gruppen medan Löfgren föll tillbaka. Av de 643 spelarna från 42 nationer var ryssen Nikita Vitiugov högst rankad. Victor Nithander besegrade honom snabbt och behändigt i andra rondon. I rondon dessförinnan spelade Nithander remi med slutlige gruppvinnaren Pawel Czarnota.

Sicilianskt (B 76)

Nikita Vitiugov

Victor Nithander

Pojkar under 18, rond 2

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7 7.f3 0-0 8.Dd2 Sc6 9.Lc4 Ld7 10.0-0-0 Tc8 11.Lb3 Se5 12.h4 h5 13.Lg5 Tc5 14.Kb1 b5 15.Sd5

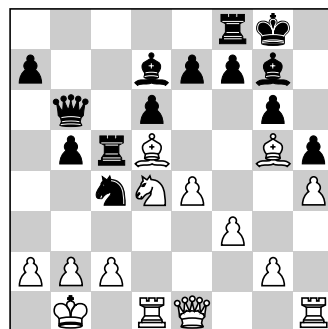
Förmodligen en brist i öppningskunskaperna och inte ett utslag av experimentlusta. Fortsättningen tyder på det. Det är annars

15.g4 som gäller.

15...Sxd5 16.Lxd5 Sc4 17.De1?

Svart kan effektivt utnyttja att damen lättar på bevakningen av d4.

17...Db6!

Det hotar 18...Txd5 följt av slag på d4, och det finns indirekt tryck mot b2. 18.Lxe7? Te8 accentuerar bara hotet mot d5. Vit har hamnat på defensiven. Det kom aldrig i gång ett angrepp på kungsflygeln.

18.c3 b4!

Vi har knappt lämnat öppningen och Vitiugov är redan förlorad.

19.Lxc4 Txc4 20.Sb3 bxc3 21.Tc1 Tfc8 22.uppg.

När slutlige ettan och tvåan, Czarnota och Vitiugov, drabbade samman i sjunde rondon så verkade ryssen bättre påläst.

Damgambit (D 43)

Nikita Vitiugov

Pawel Czarnota

Pojkar under 18, rond 7

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sf3 Sf6 4.Sc3 e6 5.Lg5 h6 6.Lh4 dxc4 7.e4 g5 8.Lg3 b5 9.Le2 Lb7 10.h4 g4 11.Se5 Tg8

Fyra dagar senare spelade Motylev 11...Sbd7 mot Gristjuk i Europacupen borta i Saint Vincent. I dessa internettider kan man misstänka att de kände till partiet från Herceg Novi. Gristjuk fortsatte med 12.Sxd7 och efter 12...Dxd7 13.Le5 De7

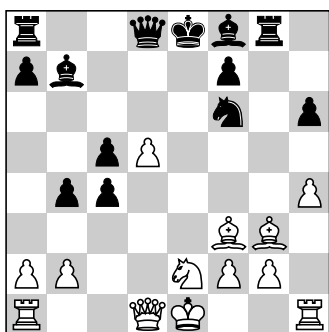
14.Lxg4 Tg8 15.Lf3 Sd7 16.Lh2
0-0-0 17.0-0 Lg7 18.d5 bjöd han
remi. Det är förstaeligt om Mo-
tylev tvekade innan han antog
anbudet. Svart har klar fördel
efter 18...b4.

**12.Sxg4 Sbd7 13.Sxf6+ Sxf6
14.Lf3**

I fjol satt Vitiugov på andra sidan
brädet i ett parti mot Riazantsev
och spelade 14...Db6. Det anty-
der förstås att han har en ingående
kunskap om ställningen.

14...b4 15.Se2 c5 16.d5 exd5

Det här är Fritz förstaval, åt-
minstone till en början. Möjligen
fungerade det som en inspira-
tionskälla för Czarnota i förbere-
delserna. Draget är förmodligen
en nyhet. I ett parti Potkin–Grist-
tjuk, Krasnojarsk 2003, följde i
stället 16...Dd7 17.0-0 0-0-0 18.
Dc1 exd5 o.s.v. Just det, Gristjuk
är också en av dem som känner
varianten både som vit och svart.
17.exd5

17...Ld6

Efter 17...Lxd5 får svart oöver-
stigliga problem på d5, t.ex. 18.
Da4+! Dd7 19.Dxd7+ Kxd7 20.
0-0-0 Kc6 21.Txd5 Sxd5 22.Sf4
Td8 23.Sxd5 och vit vinner.

**18.0-0 Dd7 19.Tc1 0-0-0 20.
Txc4 Kb8 21.Dc1!**

Inte 21.Txc5 Tgx3!, men efter
partidraget är hotet mot c5 verk-
ligen besvärande.

21...Sxd5 22.Td1 De6

Det är inte lätt för svart att parera
hoten på c- och d-linjen. Efter

Ungdoms-EM, Herceg Novi 2005

Pojkar under 18

1. Pawel Czarnota , Polen	7
2. Nikita Vitiugov , Ryssland	7
3. Viktor Laznicka , Tjeckien	6½
22. Victor Nithander , Sverige
(9 ronder, 66 spelare)	5

Pojkar under 16

1. Zaven Andriossian , Armenien	7
2. Davit Jojua , Georgien	7
3. Sergej Trofimov , Ryssland	6½
15. Nicolaj Zadruzny , Sverige
(9 ronder, 72 spelare)	5½

Flickor under 18

1. Salome Melia , Georgien	7½
2. Maka Purtseladze , Georgien	7
3. Baira Kovanova , Ryssland	6½
34. Annika Lönnemark , Sverige
(9 ronder, 50 spelare)	4

Flickor under 16

1. Inna Ivachinova , Ryssland	7
2. Natacha Benmesbah , Frankrike	7
3. Deimante Daulyte , Litauen	6½
41. Lena Lönnemark , Sverige
(9 ronder, 61 spelare)	4

Flickor under 14

1. Varvara Repina , Ryssland	7½
3. Jelena Tairova , Ryssland	7
2. Adeline-Ramona Uta , Rumänien	7
25. Ragna Löfgren , Sverige
(9 ronder, 51 spelare)	4½

22...De7 faller 23.Txc5 åter på 23...Txg3, men efter 23.Lxd6 Txd6 24.Sg3 har svart stora problem.

23.Txc5

Nu fungerar slaget på c5.

23...Sc3

Det är lika dåligt som allt annat.

24.bxc3 Lxf3

Nus skulle 25.gxf3? Dxe2 26.Txd6 Txg3+ skänka svart hopp. Men det finns en enkel lösning för vit.

25.Txd6 Txd6 26.Sd4 Txg3 27.fxg3 Txd4 28.cxd4 Ld5 29.Tb5+ uppg.

Bäst poängmässigt i den svenska truppen klarade sig Nicolaj Zadruzny. Han låg i delad ledning efter sjätte rondens hejdundrande vinst mot sjunderankade Giorgi Margvelasjvili från Georgien.

Caro-Kann (B 13)

Nicolaj Zadruzny

Giorgi Margvelasjvili

Pojkar under 16, rond 6

1.e4 c6 2.Sf3 d5 3.exd5 cxd5 4.Se5 Sf6 5.d4 e6?!

I partifortsättningen får svart förbluffande svårt att utveckla vitfältslöparen. I årets grekiska lagmästerskap spelades ett parti Navara–Izoria där svart var med och kämpade om initiativet efter 5...Sc6 6.Lb5 Ld7 7.Sxd7 Dxd7 8.c3 e6 9.Sd2 Ld6 10.Sf3 0-0 11.0-0 Se4 12.Te1 f5.

6.Ld3 Sc6 7.c3 Ld6 8.f4 0-0 9.Sd2 Se7 10.0-0 b6 11.De2 Lb7 12.g4!?

Med ett stabilt centrum sätter Zadruzny i gång ett flankangrepp.

12...Se8

Tanken är att köra bort springaren från e5, men det visar sig att den inte viker undan i första taget.

13.Tf3 f6 14.Th3 g6

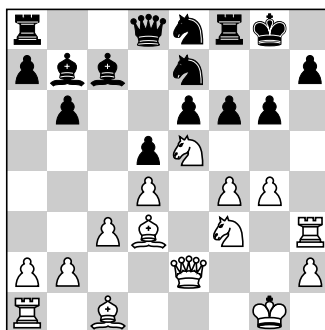
Efter 14...fxe5 15.Lxh7+ Kf7 16.fxe5 är svarts kung illa ute.

15.Sdf3!

Kaxigt och starkt. Det är fortfarande farligt för svart att slå springaren, t.ex. 15...fxe5 16.fxe5 med idén Sg5 och svart har svårt att försvara sig. Vit kan å sin sida få med damen i angreppet via e1 och h4.

15...Lc7?

Det hade varit bättre att börja mobilisera i försvaret med 15...Sg7. Bonden på e6 kunde behöva en hjälpare hand. Med partidraget följde ett remianbud.

16.Sxg6!?

Ett tufft sätt att avslå remianbudet. Zadruzny hade en vacker fortsättning i sikte. 16.Df2 fxe5 17.Dh4 är också ett intressant vinstförsök, t.ex. 17...h5 18.fxe5 (Svart har ett förfärligt dåligt löparpar.) 18...Sg7 19.Lg5 Tf7 20.gxh5 gxh5 (20...Sxh5 21.Lxg6 och vit vinner.) 21.Lf6 De8 22.Kh1 Kf8 23.Tg1 Sg8 24.Lg6 med avgörande angrepp.

16...hxg6?

Det som fick Zadruzny att offra på g6 var upptäckten av varianter som 16...Sxg6 17.Dxe6+ Kg7 18.Sg5!! fxg5 19.Txh7+! Kxh7 20.Dxg6+ Kh8 21.Dh7 matt. Men här kan svart försvara sig bättre med 17...Tf7, t.ex. 18.Txh7 Sg7 19.Txg7+ Kxg7 20.Lxg6 Kxg6 21.Sg5 De8 22.f5+ Kg7 23.Sxf7 Dxf7 24.Lh6+ Kg8 25.Te1 och vit har kompensation för pjäsen, men frågan är om han kan få i gång kungsflygelbönderna.

17.Dxe6+ Tf7 18.Th8+! Kxh8 19.Dxf7 Sd6

Vit var beredd att fortsätta angreppet med Sh4, men partidraget underlättar vits uppgift.

20.Dxf6+ Kg8 21.Lxg6

21.Sg5 med e6 i sikte är ännu vassare. Båda parter kunde ha förstärkt sitt spel på sina ställen i det följande, men partiet får ändå ett logiskt slut.

21...Sxg6 22.Dxg6+ Kh8 23.f5 Dg8 24.Df6+ Dg7 25.Dh4+ Dh7 26.Lh6 Se4 27.Sg5 Sxg5 28.Dxg5 Te8 29.Tf1 Te2

Förlovar direkt, men ställningen var hur som helst bankruttmässig, t.ex. 29...La6 30.f6! Lxf1 31.Lg7+ Kg8 32.Dxd5+ med matt.

30.Df6+ Kg8

och svart gav upp innan Zadruzny hann sätta matt på f8.

Skollag-NM i Århus

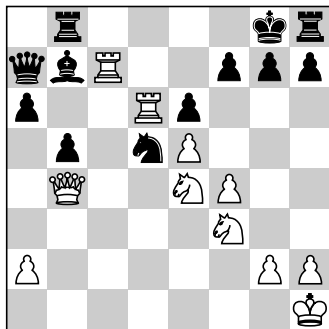
Av Lars Grahn

De svenska lagen i Skollag-NM i Århus, högstadie- och gymnasiegruppen, slutade båda på sista plats.

I gymnasiegruppen spelade ABB Industrigymnasium från Västerås (Anders Lundbäck, Valter Larsson, Tobias Fjellander och Niklas Norberg). Det var verkligen tufft motstånd. Norsk Toppidrettsgymnas i Bærum segrade inte oväntat. Island kom tvåa med Dagur Arngrimsson (elo 2350) på förstabordet. Finland tog bronset, men var bara en partipoäng bättre än Sverige.

Vi återger en partiställning från första rondan, där Sverige förlorade med 1–3 mot Finland.

Anders Lundbäck, Sverige

Teemu Tiinanen, Finland

Svarts tunga pjäser har fått trista biroller, och springargaffeln är inte mycket värd.

30.Txd5! exd5 31.De7 Tf8 32.e6!

Lundbäck's kung har livvakter på ömse sidor, men de har inte skuggan av en chans att avvärja angreppet.

32...h6 33.exf7+

Ensäker vinstväg. Snabbare, mera svårfunnet och vackrare är 33. Dxf8+! Kxf8 34.e7+ Kg8 35. Sf6+! gxf6 36.e8D+ och 37.Dxf7 matt.

33...Kh7 34.Txb7

Lugnt och fint. Mera direkt på sak är 34.Sfg5+! hxg5 35.Dxg5 g6 36.Sf6+ Kg7 37.Se8+ med matt.

34...Da8 35.Tb6 uppg.

Eller möjligen förlorade svart på tid. När det står "1-0" i bulletinen är det inte lätt att veta. På 35...dxe4 finns 36.De6 Txf7 37.Dxf7 med avgörande angrepp, t.ex. 37...exf3 38.f5! f2 39. Txb6+! Kxb6 40.Dg6 matt.

Gymnasiegruppen

1. Norge	11
2. Island	9½
3. Finland	7
4. Danmark	6½
5. Sverige	6

Mälardalshögskolan från Stockholm

(Daniel Gullberg, Amelia Krzymowska, Antonia Krzymowska, Alexander Karlsson och Tobias Gullberg) fick trots placeringen ett pris. Laget tilldelades fair play-priset, som utdelades till det lag som visat den bästa sportsmanandaan. Gänget från Mälardalshögskolan kom friskt tillbaka även efter försmädliga nederlag.

Högstadiegruppen

1. Island	14
2. Norge	11½

3. Danmark II	10½
4. Finland	9½
5. Danmark I	9
6. Sverige	5½

Danmark II hade spelare från olika skolor och deltog utom tävlan.

Spelförhållandena på Kaløvig Sejl- og Kursuscenter var idealiska och arrangörerna såg till att det blev live-sändning från tio partier varje rond. Det hela för-siggick i rogivande hammiljö.

Flicklandslaget i Hockenheim

Av **Lars Grahn**

Mats Eriksson fick med kort varsel samla ett flicklandslag till en tävling i Hockenheim, Tyskland. Det var inte lätt eftersom flera av de tilltänkta lagmedlemmarna uppehöll sig utomlands. Och det tillstötte komplikationer på vägen till Hockenheim.

Julia Almer hade varit på semester i Spanien. Tanken var att hon skulle stanna till i Amsterdam på hemvägen. Hennes resesällskap fortsatte mot Sverige medan Almer skulle vidare med flyg till Tyskland. På flygplatsen gick det upp för henne att hon hade glömt att ta med passet, som nu var på väg mot Göteborg. Den säkerhetsansvarige från Ryanair visade först kalla handen, men med hjälp av fotokopior på dokument och övertalning fick Almer till slut tillåtelse att dra vidare mot Tyskland. Att komma därifrån till Sverige fick bli ett senare problem.

Den här tävlingen är tänkt att vara årligen återkommande. Under några år var den en angelägenhet för Danmark, Norge, Sverige och Tyskland. När Danmark drog sig ur fick man rika inbjudningar åt annat håll. Det har varit olika konstellationer på senare år. Den här gången fanns det landslag från Norge, Polen, Sverige och Tyskland. Dessutom kom det ett universitetslag från Moskva och ett lag från tyska delstaten Baden-Württemberg.

Det fanns en särskild anledning till att det kom ett ryskt lag. Tävlingen utkämpades på en schackakademi som bär Anatolij Karpovs namn. Exvärldsmästaren var inte själv närvarande under tävlingen, men han förmedlade en inbjudan till det ryska laget, som anlände med stormästaren Sergej Archipov som sekundant och ledare.

Med tanke på Polens många framgångar i olika ungdomsmäs-

terskap – och det var ingen tillfällighet att Polen vann damklassen vid Lag-EM i Göteborg – kunde man förvänta sig en hård kamp om förstaplatsen mellan Polen och det ryska laget. Och så blev det. Polen besegrade Moskva i första rondan med 3½–2½, men när Polen förlorade i sista rondan mot Baden-Württemberg med samma siffror, så blev det ryskt på förstaplatsen efter avslutande 5–1 mot Sverige.

Sverige ställde upp med ett lag bestående av Inna Agrest, Ellinor Frisk, Julia Almer, Ragna Löfgren, Hanna Svensson och Kamelia Tadjerbashi. Inna visade att hon har styrka och erfarenhet att konkurrera i internationella sammanhang. På förstabordet noterade hon två vinster, två remier och en förlust. Den enda förlusten kom mot ryskan Irina Vasilevitj, som jämte landsmanninnan Kristina Tjerenko blev tävlingens bästa poängplockare med 4½ poäng på de fem ronderna. Vasilevitj har den kvinnliga GM-titeln och spelar schack professionellt.

Sicilianskt (B 22)

Inna Agrest, Sverige

Jana Gussakovski, Baden-W.

Bord 1, rond 2

1.e4 c5 2.c3 g6 3.d4 cxd4 4.cxd4 d5 5.e5 Sc6 6.Sc3 Lg7 7.Le2 f6

Den raka planen i den här ställningstypen. Löparen på g7 tänker inte stå överksam och stirra på en ostörd e5-bonde.

8.f4 Sh6 9.Lf3 Le6 10.Sge2 Sf5 11.0-0 0-0 12.g4!??

Det är väl i vildaste laget.

12...Sh4 13.Lh1

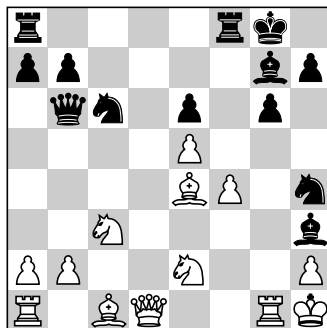
Vit får släppa g4-bonden. Det blir värre om hon klamrar sig fast vid den med 13.Dd3, t.ex. 13...fxe5 14.dxe5 (14.fxe5 Txf3 15.Txf3 Sb4 och svarts springarpar avgör.) 14...Db6+ 15.Le3

Sxe5! 16.fxe5 Sxf3+ 17.Txf3 Txf3 och svart vinner.

13...Lxg4 14.Lxd5+ e6 15.Le4 fxe5 16.dxe5 Db6+

Inna fick tillbaka bonden men hennes kung har det inte lätt.

17.Kh1 Lh3 18.Tg1

18...Sxe5?!

Ett frestande och mycket svåröverskådligt pjäsoffer. Det fanns lugnare alternativ, som kunde ha säkrat svarts initiativ.

19.fxe5 Lxe5 20.Sg3

Efter 20.Dd3 Lf5 21.Le3 ser vits försvarsmur på e-linjen rätt stadig ut.

20...Tf2 21.De1

Det hotar 22.Le3.

21...Ld4 22.Sce2

22.Sa4 och damen bort från diagonalen a7-g1 hade bäddat för 23.Le3. Det är ett förvirrande pjäsmyller kring vits kung, och båda parter fortsätter att mobilisera.

22...Taf8 23.Lh6 Sf3 24.Lxf3 T8xf3

Vit måste nu se upp med hotet 25...Txg3! med idéer som 26.hxg3 Dc6+ och 26.Sxg3 Dxb2.

25.Tc1

Det är viktigt att få i gång ett motspel och en schack på c8 skulle kunna göra susen. Svart tar genast bort den möjligheten.

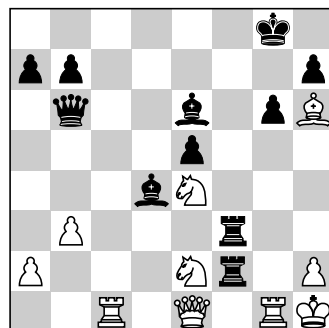
25...e5 26.b3 Le6!

Svart vill ha möjlighet att växla in löparen på den långa diagonalen.

27.Se4

Vart ska tornet på f2 ta vägen?

Det var uppenbarligen en fråga som sysselsatte båda spelarna.

27...Txh2+?

Gussakovski räknade fel. Svart kunde ha bibehållit trycket med 27...Th3! 28.Tg2 (Sämre är 28.Sxf2 Lxf2 29.Df1 Ld5+ 30.Tg2 Txh6.) 28...Txg2 29.Kxg2 Txh6 o.s.v.

28.Kxh2 Th3+ 29.Kg2 Txh6 30.Th1

Var finns kompensationsen för det offrade tornet?

30...Le3 31.Td1 Lf5 32.S2g3 Txh1 33.Kxh1 Lg4 34.Td6 Lf3+ 35.Kh2 Da5 1-0

Dambortsättning i ett hopplöst läge.

Övriga spelare i svenska laget hade det tufft och Sverige hamnade på sista plats. Matchen mot Baden-Württemberg slutade 3–3. Sverige förlorade de andra matcherna.

Kamelia Tadjerbashi avslutade på ett sätt som hjälpte henne att komma över fyra förluster dessförinnan. Det återstod sista rondan och ryskan Jekaterina Volkova väntade. Det blev inte en femte förlust.

Preussiskt (C 55)

Kamelia Tadjerbashi, Sverige

Jekaterina Volkova, Moskva

Bord 6, rond 5

1.e4 e5 2.Sf3 Sc6 3.Lc4 Sf6 4.d4 exd4 5.e5 d5 6.Lb5 Se4 7.Sxd4 Ld7 8.Lxc6 bxc6 9.0-0

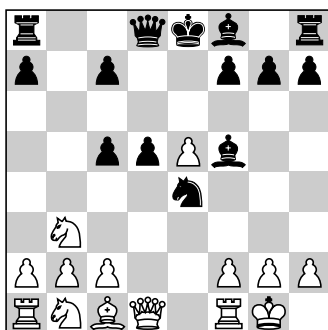
Fördelen med att damma av en gammal variant är förstås att det finns en god chans att motståndaren inte är särskilt påläst. Den uppkomna ställningen är genomtröskad i äldre spelöppningslitteratur, men förekommer sällan i dagens praktik. Michail Tal lekte med den här varianten på 1960-talet.

9...c5

Volkova har börjat slira. 9...Lc5 anses vara bäst.

10.Sb3 Lf5??

Och där föll hon i diket. Hon förlorar sin viktigaste bonde, den på d5. Men svarts ställning var redan besvärlig. I korppartiet Estrin-Sadomskij från 1962, variantens storhetstid, följde 10...c6 11.c4 dxc4 12.S3d2 Sxd2 13. Sxd2 Le6 14.Da4 Db6 15.Dc2 med fördel för vit.

11.f3! Sg5 12.Lxg5 Dxc5 13. Dxd5 Td8 14.Dc6+ Ld7 15.Dxc7 De3+ 16.Kh1 Lb5 17.Tg1

Naturligtvis inte 17.Tc1?? Dxc1+.

17...c4 18.Sa5

Mothotet 18.Sc3 hade satt ännu hårdare press på svart.

18...Lc5 19.Sc3 Lb6 20.Db7 0-0 21.Sxb5 Lxa5 22.Sxa7 Td2

Med tre bönder under måste svart satsa allt på ett kungsangrepp.

23.Sc6 Lb6

Det förlorar ännu mer material, men det fanns inte något vettigt alternativ.

24.Se7+ Kh8 25.Sd5 Dxc1+ 26.

Txg1 Lxg1 27.Kxg1 Td8 28.Se3 h6 29.Kf1 uppg.

Slutresultat:

1. Moskva	8	22½
2. Polen	8	19
3. Tyskland	6	16½
4. Baden-Württemberg	5	16
5. Norge	2	7
6. Sverige	1	9

Mycket av tyskt ungdomsschack kretsar kring akademien i Hocken-

heim. Tyskland kommer bland annat att ställa upp med två ungdomslag vid olympiaden i Dresden 2008. Ungdomarna kommer att tränas i Hockenheim, där stormästaren Yossif Dorfman är chefstränare.

Polen har erbjudits att arrangera flicklandskampsturneringen nästa år. Även Tyskland har visat intresse att åter ta hand om världskapet.

Schackhistoriska strövtåg

Redaktör: Calle Erlandsson, Nyckelkroken 14
226 47 Lund. E-post: callena@telia.com

Äntligen har detektivarbetet med oidentifierade schacknålar gett napp. Stort tack till Bosse Jörstål och Sture Almquist. Förhoppningsvis finns det fler läsare som kan hjälpa till i spaningarna. Vi uppmärksammar också Jens Petterssons schackhistoriska arbete, som var och en kan ta del av via Kristallens SK:s hemsida och utgåva nr 12 av Schackkultur.

18. Skärblackska SK (SHS 16)

Säsongen 2005-06 spelar Skärblackska SK i allsvenskan division IV:14 och inledde med en knapp förlust mot Norrköpings SS. Klubben bildades 1916 och kan alltså fira sitt 90-årsjubileum nästa år. Bosse Jörstål bidrar med följande klarläggande uppgifter:

“Såg fyra klubbålar i TfS nr 6. Letade fram de klubbålar jag hade från Skärblackska. Har en som den nedre vänstra från min tid som medlem i Skär-

blackska schackklubb, SSK. Om vi lyckades plocka vissa poäng i serie-matcher kunde man dessutom få brons-, silver- eller guldkrans som en halvåge nedanför tornet. När man plockat totalt 25 poäng genom åren fick man guldkransen och jag lyckades få en sådan som medlem i SSK åren 1973-1985, då jag fick ihop 38½ poäng på 75 partier. Numera är jag bosatt i Nyköping och medlem i NASK (Nyköpings Allmänna Schackklubb).“

19. Schackkamraterna Solna (SHS 16)

Numera avsomnade Schackkamraterna Solna (SKS) hade en klubbåla som starkt påminner om Skärblackska SK:s (SSK). Sture Almquist ger oss följande intressanta information:

“Klubbålen längst ned till höger (i SHS 16) med ett guld-

torn har tillhört Schackkamraterna Solna. Jag var medlem och spelare i den klubben under senare delen av 50-talet och början av 60-talet.

Schackkamraterna Solna

Solna SS:s Klubbemblem

Klubben grundades av leg. läkaren Karl-Emil Lindeberg. Den utvecklades snabbt, vid sidan av nuvarande Rockaden, till att vara Stockholmsregionens starkaste schackklubb. Lindeberg lyckades med viss sponsring få så starka spelare som Manne Joffe, Nils Bergkvist, Björn Häggkvist, Stig Hamrin, Åke Olsson med flera att spela för klubben. Jag hade nöjet att vara lagledare för detta lag i den dåvarande elitserien som bara bestod av Stockholmsklubbar men som i praktiken innehöll landets absolut starkaste klubbar. SKS verkade en tid efter Lindebergs död, men då denne dynamiske ledare inte längre höll sin hand över verksamheten tonade aktiviteterna ut och det befanns vara lämpligt att gå ihop med en annan Solnaklubb. Det gemen-

samma nya namnet blev Solna Schacksällskap – Solna SS.“

Solna SS bildades 1967 och på hemsidan www.geocities.com/solnaschack kan vi läsa: “Organiserad schackverksamhet i Solna kan spåras tillbaka i tiden till 1927, då Ulriksdals Schacksällskap bildades. År 1942 bildades Solna Schack 42. Under större delen av 50- och 60-talet företrädde Solna av Schackkamraterna Solna och Solna Schackklubb. Dessa båda klubbar slogs samman till Solna Schacksällskap i september 1967.

20. Södermalms Schackklubb

Jens Pettersson, Kristallens SK, forskar i KSK:s historia och redovisar högintressant material på hemsidan www.kristallen.org

Under rubriken Historia och maratontabeller hittar vi bland annat en förteckning över KSK:s klubbmästare 1930-2004. Om vi klickar på Henrik Wirström 1933-34 hittar vi nedanstående foto och andra intressanta uppgifter.

Jens Pettersson skriver:

“Henrik Wirström var medlem i Kristallen mellan 1933 och cirka 1938-1940. (...) Henrik Wirström hade en tid som schackspelare innan flytten till Kristallen också. En buckla i familjesamlingen bär graveringen 'Södra, 1928-29, B-laget' och en annan 'Södermalms Schack-klubb, 1916, 1 pris'. Av syskonen får jag känslan att Henrik kanske hade sin storhetstid som spelare redan i ungdomsåren. Den som vill gräva vidare i den stockholmska schackmyllan hittar kanske Henriks namn i andra sammanhang än Kristallens. 'Södra' lever än idag kvar som klubb i sammanslagning med SASS, däremot är 'Södermalms SK' en klubb vars historia är mer okänd.“

Claes Henrik Napoleon Wirström föddes den 17 november 1891 i Katarina församling i Stockholm och var skriven på Nordmarksvägen 84 i Farsta då han avled 90 år gammal den 12

Henrik Wirström till vänster i ett vänskapsparti i föräldrahemmet på 1910-talet.

september 1982.

Vi återkommer till Stockholms Södra SS, SASS och Södra SASS, men vad är känt om Södermalms Schack-klubb? I mina källor har jag inte kunnat hitta några belägg för klubben på söder, som troligen inte var ansluten till Sveriges Schackförbund, som bildades 1917. Vi ber därför läsekreten om hjälp.

21. Intervju med 95-åriga John Collett

I septembernumret av Schackkultur (Schackets Kulturhistoriska Sällskaps medlemsblad nr 12) bidrar Peter Holmgren med en intressant intervju – "Ett samtal med John Collett om svunna tider, stora personligheter och små ransoner". Fem sidor ägnas åt

Johns schackminnen där storheter som Fritz Kaijser, Reuben Fine, Gideon Ståhlberg, Gösta Danielson, Kristian Sköld, Erik Lundin, Stig Lundholm, Zandor Nilsson, Åke Olsson, Michail Botvinnik, Folke Rogard och Ludvig Collijn får passera revy.

I övrigt innehåller Schackkultur Roald Berthelsens referat från sex lyckade Chess-föreställningar på Tibbleteatern i Täby. Det estetiska programmet på Tibble gymnasium mönstrade drygt hundra elever för att besätta alla funktioner i ensemblen.

Ett fantastiskt schackspel är rubriken på en rikligt illustrerad artikel av SKS-ordföranden Arne Johansson. Spelet som sannolikt är tillverkat i början av 1700-talet har ägts av bland andra kur-

fursten Fredrik August III och hamnade så småningom i Sverige "där det finns nu".

Rolf Littorin berättar om J. Fredrik Sparrs mystiska manuskript om Schackspelets historia. 68 sidor gavs ut som en följetong i Schackvärlden, men den avsnodade samtidigt som tidskriften år 1945. Enligt uppgift hade Sparr bedrivit trägen schackhistorisk forskning i mer än ett decennium, men det mesta han publicerade tycks vara rent plagiat.

Sex sidor ägnas åt Fischeriana och Anders Öhman utlovar fortsättning i nästa nummer av Schackkultur. Stöd gärna SKS:s schackhistoriska arbete med ett medlemskap. Plusgirokontot är 35 64 81-2 och årsavgiften 200 kr.

Gamla årgångar av TfS

Den då artonårige Bobby Fischer vann interzontturneringen i Stockholm 1962. Gideon Ståhlberg skriver om det under rubriken "En överlägsen seger" i TfS nummer 3/62. I detta nummer finns också en intervju med amerikanen. I nummer 7/62 skriver Eero Böök en intressant artikel under rubriken "Är det möjligt för en maskin att spela högklassig schack?" Idag vet vi så mycket mer om den saken.

Vi har fortfarande **TfS 1962** och många andra gamla årgångar på lager. Priserna nedan gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt! Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 25 kr.

Postgiro 60 46 34-6.

1954	150 kr	1966	200 kr	1976	100 kr	1986	100 kr	1996	140 kr
1956	150 kr	1967	200 kr	1977	100 kr	1987	100 kr	1997	140 kr
1957	150 kr	1968	200 kr	1978	100 kr	1988	100 kr	1998	140 kr
1958	200 kr	1969	120 kr	1979	100 kr	1989	140 kr	1999	140 kr
1959	200 kr	1970	120 kr	1980	100 kr	1990	140 kr	2000	140 kr
1960	200 kr	1971	120 kr	1981	100 kr	1991	140 kr	2001	140 kr
1962	200 kr	1972	200 kr	1982	100 kr	1992	140 kr	2002	140 kr
1963	150 kr	1973	100 kr	1983	100 kr	1993	140 kr	2003	140 kr
1964	150 kr	1974	100 kr	1984	100 kr	1994	140 kr	2004	140 kr
1965	150 kr	1975	100 kr	1985	100 kr	1995	140 kr		

Special: Tio TfS-nummer från olika årgångar 50 kr

Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping.

Höstpremiär i elitserien

Av Lars Grahn

För några år sedan vimlade det av utländska stormästare i elitserien, men ekonomiska realiteter har knackat på klubbarnas dörrar och presenterat sig. I säsongsupptakten i Malmö och Stockholm ställde exempelvis toppklubbarna SK Rockaden, Sollentuna SK och Limhamns SK upp utan långväga stormästare.

Det har skett en rankingmässig utjämning elitserielagen emellan. Det finns inga slagpåsar. Vi kan räkna med att de tre nykomlingarna Linköpings ASS, SS Luleå och SS Manhem kommer att svara för ett och annat uppseendeväckande resultat. Det visade sig redan i de tre första ronderna. Som när Eksjö-Aneby-Alliansen, efter att ha förlorat stort i de två första ronderna, besegrade Sollentuna SK. Överraskande var också att mästarlaget SK Rockaden fick nöja sig med oavgjorda matcher mot de båda Göteborgslagen.

När jag talade med Luleås lagkapten Tobias Pettersson i somras var han full av optimism om klubbens möjligheter att hänga kvar. Han menade att det skulle bli en tuff höst men att lottningen gav laget goda möjligheter att återvinna mark framåt vårkanten.

Starten för Norrlandslaget blev mardrömslik. I fotbollssamman-

hang brukar man notera vem som gör säsongens första mål. Ischackets elitserie var det Christer Niklasson, Lunds ASK som svarade för det med de vita pjäserna mot Luleås Kaj Engström: **1.d4 d5 2.c4 c6 3.Sc3 Sf6 4.e3 a6 5.c5 Sbd7 6.Sf3 Dc7 7.Sa4 e5 8.dxe5 Sxe5 9.Sxe5 Dxe5 10.Dd4 De7?? 11.Sb6 Tb8 12.Df4 uppg.**

Luleås förstabordsspelare Robert Åström har inte varit särskilt aktiv på senare år, men är enligt Pettersson tillräckligt stark för att kunna besegra en och annan stormästare. Att det inte bara är tomt prat visades i andra rondan, när Åström vann mot Einar Gausel i matchen mot Skara SS. Luleå förlorade ändå den och sina båda andra matcher. Men när tjälän har gått ur jorden efter årsskiftet ...

Linköping har förstärkt med paret Pia Cramling och Juan Bellon. Det betalade sig redan i första rondan när Linköping spelade oavgjort mot Skara.

Dambondespel (A 41)

Juan Bellon, Linköpings ASS

Ari Ziegler, Skara SS

Bord 2, rond 1

1.d4 d6 2.g3 g6 3.Lg2 Lg7 4.Sc3 Sf6 5.Lg5 0-0 6.Dd2 c6 7.Lh6 Lxh6 8.Dxh6

Vits önskedröm är att spela en springare till g5, jaga bort livvack-

ten från f6 och sätta matt på h7. Den drömmen går nästan i uppfyllelse.

8...Da5

8...Db6 verkar mer utmanande, t.ex. 9.0-0-0 Sg4 10.Df4 e5 och vits önskedröm tycks krackelera.

9.Sf3 Lf5

Hur ska vit gardera bonden på c2? Efter 10.0-0-0 har svart det angenäma valet mellan 10...Sg4 och 10...b5!?

10.Sg5!?

Bellon sparar tid i angreppet genom att strunta i c2-bonden.

10...Lxc2 11.0-0 d5 12.Lh3

När svarts löpare så småningom tvingas retirera blir det obehagligare att göra det via f5, där den kommer att bli avbytt med försvagning kring svarts kung som följd.

12...Db4 13.Tac1 Lf5

Efter 13...Le4 14.e3 kan 14...Dxb2 besvaras med 15.Scxe4 dxe4 16.Tb1 Dxa2 17.f3! exf3 18.Txb7 De2 19.Txe7 Sbd7 20.Se6! och vit vinner.

14.Lxf5 gxf5 15.e3

Förutom att det garderar d4-bonden kan vit också börja fantisera om springarmanövern Sc3-e2-f4-h5, och dyker det upp väghinder får springaren aktiveras på något annat sätt. Den behövs i angreppet.

15...Sbd7

Ziegler mobiliserar en ny försva-

rare. Alternativet var att förhindra springarmanövern via e2 med 15...Dxb2, men då kunde springaren ha sökt andra vägar via a4 och c5.

16.Se2 Tfe8

Med en springare på f8 blir den på f6 inte lika känslig för angrepp. Det är inte lika intressant för Bellon att styra springaren till h5, men han finner nya vägar i omgrupperingen.

17.g4!?

Med det bondeoffret öppnas en möjlighet för springaren att smyga via g3 till f5.

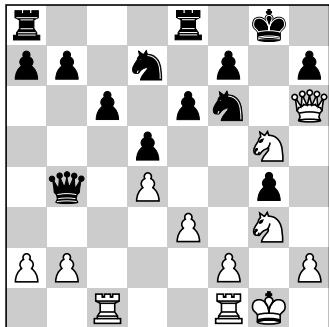
17...fxg4?

Det kostar värdefull tid och visar sig vara ett avgörande misstag. 17...e5! med idén Df8, även efter 18.dxe5 Txe5, hade gjort det mycket svårare för vit.

18.Sg3

Springaren hotar att gå vidare till f5 eller h5.

18...e6

Det förhindrar Sf5 och bäddar för försvarsdraget Db4-f8, men Bellon placerar ett tungt hinder på den för svart livsviktiga diagonalen mot f8.

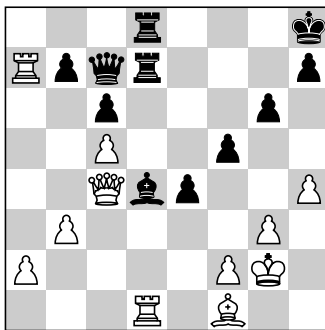
19.Tc5!! uppg.

Tornet är gjort av armerad betong. Det tar tid att avlägsna. Damen hinner inte till f8 i tid, t.ex. 19...Sxc5 20.Sh5 Sxh5 21.Dxh7+ Kf8 22.Dxf7 matt.

Junioren Drazen Dragicevic har spelat sig in i Limhamns elitserie-

lag. Denne Lill-Zlatan kan ibland göra en spektakulär fint när en säker passning hade varit mer på sin plats. Men vad ska man säga om finten trots allt leder till mål? I första ronden var det Peder Berkell som efter en säker brytning ändå gick bort sig. Båda spelarna var i tidsnöd.

Drazen Dragicevic, Limhamn

Peder Berkell, Wasa SK

Svart har klar fördel och kunde ha stärkt sitt grepp med exempelvis 28...De5. Men Dragicevic ville alltså vinna direkt med en liten kombination.

28...Lxf2?

Det hotar ju både 29...Txd1 och 29...Dxg3+ med matt. Men det finns ett drag som parerar båda hoten.

29.Td6! e3?

Slaget på f2 var ett misstag och det är ett ännu större fel att rädda löparen. Lika illa som partidraget är exempelvis 29...Le1 30.Dd4+ Kg8 31.Lc4+ med mattangrepp. Svart kan i stället försöka med 29...Dxd6! 30.cxd6 Lxa7 med ömsesidiga chanser.

30.Dc3+

Det leder forcerat till matt likasom 30.Dd4+ Kg8 31.Lc4+.

30...Tg7

Här kunde Berkell ha avgjort med 31.Txb7!! eller 31.Txd8! Dxd8 32.Txb7 Df8 33.De5 följt av 34.Tb8. Han spelade i stället

31.Df6? och efter en rad feldrag från båda parter slutade felkavalakaden med att Dragicevic vann efter ytterligare ett dussin drag.

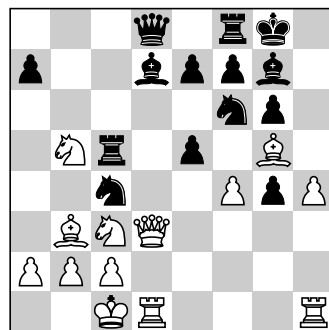
Hur står det egentligen till med draken? Är det sant att den har varit synlig på hjälpmedelscentralen? Men nog borde väl svarts ställning efter 18.Sdxb5 i följande parti klara sig utan kryckor?

Sicilianskt (B 78)

Johan Furhoff, Södra SASS
Håkan Thörnert, Eksjö-Aneby
Bord 4, rond I

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4
4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 g6 6.Le3 Lg7
7.f3 Sc6 8.Lc4 0-0 9.Dd2 Ld7
10.h4 Tc8 11.Lb3 h5 12.0-0-0
Se5 13.Lg5 Tc5 14.g4 hxg4 15.
f4 Sc4 16.Dd3

I partiet Sagit-Nithander från sommarens junior-SM följde 16.Lxc4 Txc4 17.e5 och senare remi.
16...b5 17.e5 dxe5 18.Sdxb5?!

Ett ovanligt drag i den här ställningen. Om syftet var att få bort drakspecialisten Thörnert från gängse teori så får det betraktas som ett lyckat val. Avigsidan med partidraget visades i partiet Sangari-Vescovi, Moskva 1994: 18...Sxb2! 19.Kxb2 e4 20.Dd2 Db6 21.Sd4 Tfc8 22.Sce2 a5 23.a4 Lxa4 24.Lxf6 Lxf6 25.Ka2 Txc2+ 26.Lxc2 Txc2+ 27.uppg.
18...Db8? 19.Lxc4 Lf5 20.De2 exf4 21.Lb3 Sh5

Här skulle vit kunna sätta den sista pjäsen i spel med 22.The1,

Rond 1 (14 oktober)**SK Rockaden – SK Kamraterna 4 – 4**

Ulf Andersson – Bengt Svensson	½-½
Anders Olsson – Matti Svenn	½-½
Jonas Barkhagen – Gösta Svenn	1 – 0
Robert Bator – Jesper Hamark	1 – 0
Richard Wessman – Dennis Wallin	½-½
Erik Hedman – Anders Wengholm	½-½
Thomas Engqvist – Tom Borvander	0 – 1
Anders Livner – Olle Häggström	0 – 1

Södra SASS – Eksjö-Aneby-Alliansen 7 – 1

Kaido Kulaots – Jacek Gdanski	1 – 0
Ralf Åkesson – Per Vernersson	1 – 0
Axel Ornstein – Harry Schüssler	½-½
Johan Furhoff – Håkan Thörnert	1 – 0
Mats Sjöberg – Dennis Miskulin	1 – 0
Thomas Welin – Håkan Rothén	½-½
Bo Adler – Johan Andersson	1 – 0
Lennart Werner – Fredrik Gustafsson	1 – 0

Sollentuna SK – SS Manhem 5 – 3

Evgenij Agrest – Magnus Carlhammar	1 – 0
Emanuel Berg – Philip Landgren	0 – 1
Pontus Carlsson – Rauan Sagit	1 – 0
Miralem Dzevljan – Lars-Åke Schneider	1 – 0
Luis Couso – Joel Åkesson	0 – 1
Kezli Ong – Karl Johan Moberg	1 – 0
Jonas Eriksson – Johan Hultin	½-½
Fredrik Andersson – Ove Kinnmark	½-½

SS Luleå – Lunds ASK 3 – 5

Robert Åström – Linus Olsson	0 – 1
Anders Larsson – Hans Tikkanen	1 – 0
Kaj Engström – Christer Niklasson	0 – 1
Nicklas Marklund – Daniel Semcesen	½-½
Gunnar Pousette – Esben Lund	0 – 1
Magnus Rohlén – Björn Johnson	½-½
Tobias Pettersson – Sebastian Nilsson	1 – 0
Tomas Dedorson – Christian Unmack	0 – 1

Wasa SK – Limhamns SK 2 – 6

Patrik Lyrberg – Jonny Hector	0 – 1
Teodor Hellborg – Stellan Brynell	0 – 1
Oscar von Bahr – Christian Jepson	½-½
Göran Åström – Björn Ahlander	0 – 1
Peter Collett – Anders Nylén	1 – 0
Peder Berkell – Drazen Dragicevic	0 – 1
Felix Nordström – Osmani Penalver	0 – 1
Ragnar Nyström – Conny Holst	½-½

Linköpings ASS – Skara SS 4 – 4

Pia Cramling – Einar Gausel	½-½
Juan Bellon – Ari Ziegler	1 – 0
Nejdelko Malesevic – Amir Mohammadi	0 – 1
Conny Olsson – Sven Svensson	0 – 1
Miron Vujadinovic – Göran Andersson	½-½
Martin Klashed – Lars-Göran Eklund	0 – 1
Jörgen Fransson – Simon Olsson	1 – 0
Ingvar Carlsson – Anton Skoog	1 – 0

ROND 2 (15 oktober)**Eksjö-Aneby-Alliansen – SK Rockaden 2 – 6**

Jacek Gdanski – Ulf Andersson	½-½
Per Vernersson – Lars Karlsson	½-½
Harry Schüssler – Jonas Barkhagen	½-½
Håkan Thörnert – Robert Bator	0 – 1
Dennis Miskulin – Richard Wessman	0 – 1
Fredrik Gustafsson – Erik Hedman	0 – 1
Johan Andersson – Thomas Engqvist	½-½
Christopher Krantz – Anders Livner	0 – 1

SS Manhem – Södra SASS 3½–4½

Joel Åkesson – Kaido Kulaots	0 – 1
Philip Landgren – Ralf Åkesson	0 – 1
Lars-Åke Schneider – Axel Ornstein	0 – 1
Rauan Sagit – Johan Furhoff	1 – 0
Victor Niithander – Mats Sjöberg	0 – 1
Björn Andersson – Thomas Welin	½-½
Karl Johan Moberg – Gunnar Holmquist	1 – 0
Magnus Carlhammar – Bengt Sjodin	1 – 0

SK Kamraterna – Sollentuna SK 2½–5½

Bengt Svensson – Evgenij Agrest	0 – 1
Matti Svenn – Emanuel Berg	0 – 1
Gösta Svenn – Pontus Carlsson	0 – 1
Jesper Hamark – Bo Lindberg	0 – 1
Anders Wengholm – Luis Couso	1 – 0
Olle Häggström – Kezli Ong	1 – 0
Tom Borvander – Jonas Eriksson	0 – 1
Dennis Wallin – Fredrik Andersson	½-½

SS Luleå – Skara SS 3 – 5

Robert Åström – Einar Gausel	1 – 0
Anders Larsson – Rikard Winsnes	1 – 0
Magnus Rohlén – Lars-Göran Eklund	0 – 1
Nicklas Marklund – Ari Ziegler	1 – 0
Tobias Pettersson – Göran Andersson	0 – 1
Gunnar Pousette – Sven Svensson	0 – 1
Kaj Engström – Amir Mohammadi	0 – 1
Tomas Dedorson – Simon Olsson	0 – 1

Lunds ASK – Wasa SK 4 – 4

Christer Niklasson – Patrik Lyrberg	½-½
Hans Tikkanen – Göran Åström	½-½
Linus Olsson – Teodor Hellborg	0 – 1
Esben Lund – Oscar von Bahr	½-½
Daniel Semcesen – Peder Berkell	½-½
Christian Unmack – Peter Collett	0 – 1
Sebastian Nilsson – Felix Nordström	1 – 0
Jens Riis – Ragnar Nyström	1 – 0

Limhamns SK – Linköpings ASS 6½–1½

Jonny Hector – Juan Bellon	½-½
Stellan Brynell – Pia Cramling	1 – 0
Christian Jepson – Nejdelko Malesevic	0 – 1
Björn Ahlander – Conny Olsson	1 – 0
Anders Nylén – Martin Klashed	1 – 0
Drazen Dragicevic – Miron Vujadinovic	1 – 0
Osmani Penalver – Ingvar Carlsson	1 – 0
Conny Holst – Jörgen Fransson	1 – 0

men Furhoff har omedelbara taktiska förvecklingar i sikte.

22.Dxe7

Vit tillåter slag på b5, inte för att ge sina båda springare för ett torn utan för en taktisk vits.

22...Txb5 23.Lxf7+

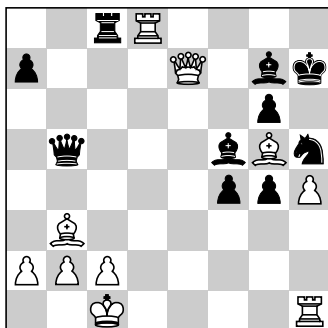
Så var det tänkt. 23...Txf7 ska besvaras med 24.Td8+. Men det visar sig att det är för tidigt att avblåsa analysen, för efter 24...Dxd8 25.Dxd8+ Tf8 har svart helt okej kompensation för damen.

23...Kh7 24.Sxb5 Dxb5

Svarts löparpar och de förbundna fribönderna är intressant kompensation för kvaliteten.

25.Lb3 Tc8!

Det hotar 26...Txc2+ 27.Lxc2 Dxb2+ med avgörande angrepp. 26.Td8

Det visar sig att med tornet på d8 i stället för på d1 är slaget på c2 inte längre ett överhängande hot. Svart har däremot möjligheten 26...Txd8 27.Dxd8 Le6!!, som är ett vackert sätt att avvärja mattotet mot g8. Poängen är att 28.Lxe6? kan besvaras med 28...Dxb2+, t.ex. 29.Kd1 Da1+ 30.Kd2 Dc3+ 31.Kd1 Df3+ 32.Kd2 Lc3+ 33.Kc1 Dxb1+ och svart vinner. I stället för 28.Lxe6? kan vit spela 28.De7, men efter 28...Lxb3 29.axb3 f3 börjar svarts fribönder bli hotfulla.

26...Txc2+? 27.Kd1!!

Kungen står förbluffande säkert på d1. På andra sidan brädet

hotar 28.Th8+! med matt. Det är en ren synvilla att vits kung är mer utsatt än svarts.

27...Tc4 28.Df7 Tc1+ 29.Kxc1 Dc6+ 30.Lc4

Inte 30.Kd2? Dg2+ och svart har remischackar.

30...Dxb1+ 31.Td1(?)

Man anar att Furhoff var i tidsnöd och då är väl inte det provokativa 31.Kd2 det första drag man tänker på, men det visar sig att det är draget som leder forcerat till matt.

31...Da8 32.Ld8

Det var nog inte aktuellt att spela 32.Td8 Dh1+ 33.Kd2! – se förra kommentaren. Och för all del, svart har stora problem även med en avskärmande löpare på d8.

32...Kh6 33.Dg8?!

Om det rädde tidsnöd så var det väl frestande att skapa ett eller annat matthot i väntan på mer tid, men det ger svart chansen att framtvunga ett dambyte.

33...Sf6 34.Lxf6 Dxb1 35.Lg5+ Kh7 36.Lxb1+ Kxb1 37.Lxf4 Lf6

Vit står på vinst men han får slita lite för ettan.

38.Lg3 Le7 39.Td5 a6 40.b3 Kf7 41.Kd2 Ke6 42.Te5+ Kf6 43.Ke3 Kf7 44.Ta5 Lc8 45.a3 Ke6 46.b4 Ld8 47.Te5+ Kf6

Elitserien 2004-2005

1. Limhamns SK	3	3	0	0	18	6
2. Södra SASS	3	3	0	0	16½	6
3. Skara SS	3	2	1	0	14½	5
4. SK Rockaden, Sthlm	3	1	2	0	14	4
5. Sollentuna SK	3	2	0	1	13½	4
6. Lunds ASK	3	1	2	0	13	4
7. Linköpings ASS	3	0	2	1	9½	2
8. Eksjö-Aneby Alliansen	3	1	0	2	8	2
9. SS Manhem	3	0	1	2	10½	1
10. SK Kamraterna	3	0	1	2	9½	1
11. Wasa SK	3	0	1	2	8½	1
12. SS Luleå	3	0	0	3	8½	0

48.Td5 Lb6+ 49.Kd2 Lg1 50.Td8 Lb7 51.Td7

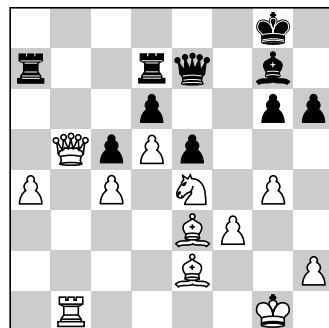
Svart kan inte hålla a6-bonden.

51...Lg2 52.Td6+ Kf5 53.Txa6 Ke4 54.Txb6 Le3+ 55.Kc3 Ld4+ 56.Kb3 Kf3 57.Ld6 Lf1 58.h5 Ld3 59.a4 Lxb6 60.hxb6 Ke4 Eller 60...g3 61.Lxb3 Kxb3 62.b5 o.s.v.

61.Kc4 Lg7 62.a5 Kf5 63.a6 uppg.

Vi ska se ett exempel från rond 2 på kraften i förbundna fribönder:

Victor Nithander, SS Manhem

Mats Sjöberg, Södra SASS

Svart hotar att spela ett torn till

b7, och på sikt hoppas han förstås att kunna trycka ihjäl a-bonden och utjämna det materiella läget.

33.a5!?

Det fanns enklare lösningar.

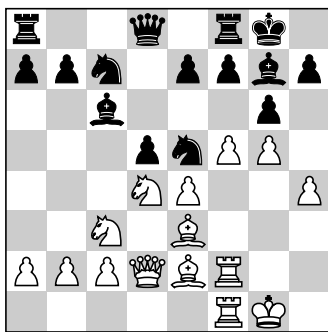
33...Tab7 34.a6!

Två långt framskjutna förbundna fribönder är förstås inte att leka med.

Svart är förlorad.

34...Txb5 35.cxb5 Dd8 36.b6 Db8 37.b7 Td8 38.Ld2 Kf7 39.La5 Tf8 40.Lc7 Dxc7 41.a7 Tb8 42.a8D Lf8 43.Da6 Le7 44.Dc6 Da5 45.Sxd6+ Kg7 46.Dd7 uppg.

I mobilreglernas barndom, elitserien 2003-2004 förlorade Evgenij Agrest ett parti mot Rune Djurhuus utan att ha gjort ett enda drag. I rond 2 denna höst-säsong drabbades Sollentuna SK åter av en signalförlust. Den här ställningen uppkom i partiet mellan Luis Couso, Sollentuna SK och Anders Wengholm, SK Kamraterna:

Vit vid draget förlorar

Den uppgiften skulle knappast platsa i en julpristävling.

Det kan bli svårt för Sollentuna att vinna elitserien om man fortsätter att lämna mobilhandikapp.

En kvartett tog tre poäng den första helgen: Stellan Brynell, Limhamns SK, Kaido Kulaots, Södra SASS, Amir Mohammadi, Skara SS och Mats Sjöberg, Södra SASS. Som framgång av TfS nr 5/05 blev Erik Hedman näst bästa poängplockare förra säsongen. Denna gång öppnade han med 2½

ROND 3 (16 oktober)

SK Rockaden – SS Manhem 4 – 4

Ulf Andersson – Lars-Åke Schneider	½-½
Lars Karlsson – Ove Kinnmark	1 – 0
Anders Olsson – Philip Landgren	½-½
Robert Bator – Magnus Carlhammar	½-½
Richard Wessman – Victor Nithander	0 – 1
Erik Hedman – Rauan Sagit	1 – 0
Thomas Engqvist – Joel Åkesson	0 – 1
Anders Livner – Johan Hultin	½-½

Sollentuna SK – Eksjö-Aneby-Alliansen 3 – 5

Evgenij Agrest – Jacek Gdanski	½-½
Pontus Carlsson – Per Verneresson	0 – 1
Emanuel Berg – Harry Schüssler	½-½
Bo Lindberg – Håkan Rothén	½-½
Jonas Eriksson – Dennis Miskulin	0 – 1
Luis Couso – Håkan Thörnert	1 – 0
Fredrik Andersson – Johan Andersson	½-½
Kezli Ong – Fredrik Gustafsson	0 – 1

Södra SASS – SK Kamraterna 5 – 3

Kaido Kulaots – Gösta Svenn	1 – 0
Ralf Åkesson – Bengt Svensson	½-½
Axel Ornstein – Dennis Wallin	0 – 1
Johan Furhoff – Olle Håggström	1 – 0
Mats Sjöberg – Anders Wengholm	1 – 0
Thomas Welin – Matti Svenn	1 – 0
Stefan Winge – Jesper Hamark	½-½
Bo Adler – Tom Borvander	0 – 1

Wasa SK – Skara SS 2½-5½

Patrik Lyrberg – Rikard Winsnes	0 – 1
Oscar von Bahr – Einar Gausel	½-½
Teodor Hellborg – Ari Ziegler	0 – 1
Peter Collett – Amir Mohammadi	0 – 1
Göran Åström – Lars-Göran Eklund	1 – 0
Felix Nordström – Göran Andersson	0 – 1
Peder Berkell – Sven Svensson	½-½
Ragnar Nyström – Simon Olsson	½-½

Linköpings ASS – Lunds ASK 4 – 4

Juan Bellon – Hans Tikkanen	½-½
Pia Cramling – Linus Olsson	1 – 0
Conny Olsson – Christer Niklasson	½-½
Nejdelko Malesevic – Björn Johnson	1 – 0
Miron Vujadinovic – Esben Lund	0 – 1
Martin Klashed – Sebastian Nilsson	½-½
Jörgen Fransson – Jens Riis	0 – 1
Ingvar Carlsson – Axel Smith	½-½

Limhamns SK – SS Luleå 5½-2½

Stellan Brynell – Robert Åström	1 – 0
Jonny Hector – Anders Larsson	1 – 0
Christian Jepson – Nicklas Marklund	½-½
Björn Ahlander – Kaj Engström	0 – 1
Conny Holst – Magnus Rolén	1 – 0
Drazen Dragicevic – Gunnar Pousette	½-½
Osmani Penalver – Tobias Pettersson	½-½
Thomas Johansson – Tomas Dedorson	1 – 0

poäng. Partiet mot juniormästaren Rauan Sagit bjöd på mäterlig mittspelsbehandling från Hedmans sida.

Sicilianskt (B 94)

Erik Hedman, SK Rockaden

Rauan Sagit, SS Manhem

Bord 6, rond 3

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 Sf6 4.Sc3 cxd4 5.Sxd4 a6 6.Lg5 Sbd7 7.f4 b5 8.Lxf6 Sxf6 9.e5 b4 10.Sch5 axb5?!

Sagit borde inte ha tillåtit slaget på f6. 10...Se4 är ett intressant alternativ.

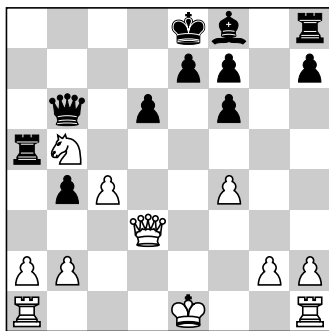
11.exf6 Ld7 12.Lxb5 Lxb5 13.Sxb5 Db6

Svart får försöka komplicera spelet. Efter 13...gxf6 14.Dd3 har svart kommit efter i utvecklingen.

14.Dd3 Ta5 15.c4

Den möjligheten står till buds eftersom 15...bxc3 16.Sxc3 Dxb2 kan besvaras med 17.0-0 och svarts kung är ett stycke från säkerheten, t.ex. 17...Db6+ 18.Kh1 Da6 19.Dd2 och svarts dåliga utveckling börjar bli besvärande.

15...gxf6

16.0-0-0!

Det handlar inte längre om att täppa till diagonalen mot g1 för att kunna rockera kort. Hedman finner en originellare lösning som inbegriper ett bondeofer med en öppen a-linje.

16...Txa2 17.Kb1 Da5

Alternativet är att låta tornet

retirera. 17...Ta8? faller på 18.c5! och svarts ställning slits sönder. 17...Ta5 förhindrar den bondeframstöten, men 18.The1 hotar Sxd6+ och efter 18...e6 19.f5 e5 20.Sxd6+ Lxd6 21.Dxd6 Dxd6 22.Txd6 har vit klar fördel.

18.Sa3 Txa3 19.bxa3 Lg7

På 19...bxa3 slår vit vakt om sin fördel med 20.Db3.

20.Dd5 Dxd5

Efter dambytet har vit ett klart fördelaktigt slutspel. 20...Dxa3 är enda chansen att försöka trassla till det, men då kan vit framtvunga dambyte med 21.Td3 Da6

(21...Da7?! 21.Dc6+ Kd8 23.c5) 22.Db5+, fast med lite sämre villkor än efter partidraget.

21.Txd5 bxa3 22.Ka2 0-0 23.Kxa3 Tc8 24.Kb3 Lf8 25.Ta1 e6 26.Tb5 Tc7 27.Ta8 Kg7 28.Tbb8 Le7 29.Tg8+ Kh6 30.Tg3 d5 31.cxd5 Td7 32.dxe6 fxe6 33.Tag8 Td5 34.Te3 Lc5

Svarts torn måste vara berett att gå emellan på h5, så e-bonden är förlorad.

35.Txe6 Tf5 36.g3 Lg1 37.g4 Txf4 38.Txf6+ Txf6 39.g5+ Kh5 40.gxf6 Lxh2 41.Kc4 Ld6 42.Kd5 upp.

Bekräftar undantaget regeln?

Av Ingemar Johansson

Är "det odödliga dragtvångspartiet" egentligen odödligt eller ej? Det spelades av Aron Nimzowitsch i Köpenhamn 1923 mot Friedrich Sämisch. Aron var ju en systembyggare av rang, och han tyckte om att braska på ordentligt när han lanserade sina teorier. Beteckningen "det odödliga dragtvångspartiet" är – måste man nog förmoda – en syrlig kommentar till diverse "odödliga" 1800-talspartier (sitt vinstparti mot Paul Johner i Dresden 1926 utnämnde förresten Nimzowitsch till "det odödliga blockadpartiet").

Partiet gör verkligen ett mäktigt intryck, i synnerhet när man läser det med Nimzowitschs kommentarer. Vit pressas allt mer

samman och kan till slut inte röra sig. Så varför skulle det inte vara förtjänt av epitetet "odödligt"? Kanske är det en petitesse, men faktum är att Nimzowitsch antingen missade eller också avstod från en mycket enkel vinst på vägen, och att hansuveräna bortviftning härav i 75 år tycks ha gäckat de flesta schackskribenter, inklusive Edward Winter. Jag har sett det här partiet kommenterat av åtskilliga starka spelare under årens lopp, men bara en enda har uppmärksammat och förklarat "Arons bluff".

Till saken hör att partiet till en början inte uppmärksammades alls. Edward Winter har – av skäl andra än mina egna – företagit en rundbläddring i 1923 års schack-

press utan att finna ett endaste spår av det. Först när Nimzowitsch själv lyfte fram partiet, initialt i *Wiener Schachzeitung* nr 2 1925 och senare samma år i sin litterära debut *Die Blockade*, började hans (och Sämischs) skapelse att valsa runt i spalter och samlingsverk. Allt enligt Winter. Det kan förstås vara så, men medge att Savielly Tartakower var snabb när han just det året, 1925, i sin bok *Die hypermoderne Schackpartie*, utgiven på – tro det eller ej – Verlag der Wiener Schachzeitung, kommenterade den kritiska ställningen efter svarts 24...Ld3 nedan med orden: "Mycket elegantare än den banala (i originalet: *landsläufige*) damvinsten 24...Te2 25.Db3 La4". All heder åt Tartakower alltså, men i övrigt tycks Arons dunster i omvärldens ögon ha varit tillräckligt blå för att ingen skulle reagera.

Jag har tillsammans med min vän och själsfrände Gösta Svenn gått igenom partiet ganska ingående, och jag har också lagt in Arons egna kommentarer här och var för att ge en föreställning om den pompa han kunde iscensätta kring sig själv, då han var på det humöret. Först och främst har vi hans inledning:

"Min käre kollega Sämisch tar säkert inte illa upp därför att jag överallt anför detta parti, av danskarna kallat 'det odödliga dragtvångspartiet' – jag måste helt enkelt göra det. Ty i sin angreppsförnekande offeranda är det lika karaktäristiskt för vår tidsålder som det odödliga angreppspartiet var för Anderssens tidsålder. Nu för tiden offerar vi för profylaxens skull, för att inleda en blockering, för att förminska de fientliga stridskrafternas dynamiska verkningar, och ingalunda för att inleda ett brutalt överfall. Brutalitet är omodernt."

"I vart fall i schack", borde kanske Nimzowitsch ha tillagt för att riktigt fylla upp den profetiska skruden. Nu till själva partiet.

Damindiskt (E 06)
Friedrich Sämisch
Aron Nimzowitsch

Köpenhamn 1923
1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.Sf3 b6 4.g3 Lb7 5.Lg2 Le7

AN: "Det är möjligt att det hade varit bekvämare att byta av löparen med 5...Lb4+ 6.Ld2 Lxd2+ 7.Dxd2 osv, men svart är inte rädd för att få en lite trång ställning."

6.Sc3 0-0 7.O-0 d5 8.Se5 c6 9.cxd5

AN: "Härmed lämnar vit helt grundlöst ifrån sig initiativet. Korrekt var 9.e4."

9...cxd5 10.Lf4 a6 11.Tc1 b5 12.Db3 Sc6 13.Sxc6 Lxc6 14.h3?!

AN: "Den sista möjligheten att befria spelet var 14.Se4! med utjämning."

Detta har han alldeles rätt i: efter 14...dxe4 (14...Tc8 15.Sc5 är inte bättre) 15.Txc6 Dxd4 16.Td1 Db4 17.Dxb4 Lxb4 18.Lg5 och vit vinner tillbaka bonden utan problem.

I det följande spelar vit i stället märkligt passivt.

14...Dd7 15.Kh2!?

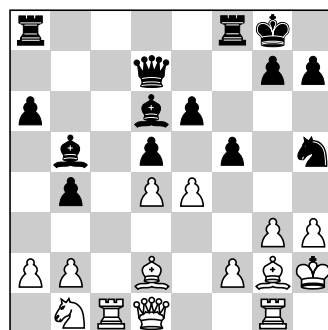
Om 15.e3 så 15...Sh5 16.Se2 g5! - ett intressant förslag från Gösta Svenn: "Vit måste spela g4 direkt eller efter 17.Le5 f6 och svart bör kunna se ljust på framtiden (där han ligger i sin mörka grav?!?)." **15...Sh5 16.Ld2 f5 17.Dd1?**

17.Sb1! ser också det passivt ut, men tycks ta udden av svarts angrepp på damflygeln, tex. 17...a5 18.Df3 Sf6 19.Tc2 b4 20.Tfc1 och man kan fråga sig vem som egentligen står bäst.

17...b4 18.Sb1 Lb5 19.Tg1

AN: "Man känner tydligt hur vit skrumpnar ihop."

Ja, det gör man, men 19.De1 a5 20.a3 Sf6 21.axb4 axb4 22.Lxb4 Lxb4 23.Dxb4 Lxe2 24.Tfe1 Tfb8 25.Dd2 var ett mer aktivt alternativ. Bonden på b2 är visserligen svag, men detsamma gäller den svarta kollegan på e6. 25...Lc4 26.De3 Kf7 27.Sd2 La6 28.Sf3 är en belysande variant. **19...Ld6 20.e4**

20...fxe4!

AN: "Ett positionsoffer. Två bönder, pattställning av de vita pjäserna, ett torn som inte går att fördriva från andra raden jämte möjligheten att vinna bönderna på b2 och a2, allt detta utgör tillräcklig ersättning för den offerade pjäsen".

Men för all del inte förförelsen 20...Sxg3? 21.fxg3 dxe4 22.Te1 f4 23.Lxf4 Txf4 24.gxf4 Lxf4+ 25.Kh1 Lxc1 26.Dxc1 Dxd4 27.Txe4 och vit står närmast på vinst.

21.Dxh5 Txf2

AN: "Tornet, sekunderat av Lb5, har nu en förlamande inverkan på vits spel. Lägg märke till hur förlamningen sprider sig under de följande dragen. Jag vill uttryckligen betona att inga angreppsmotiv föresvävade mig, tvärtom utgjorde blockaden mitt närmast eftersträfvade mål."

22.Dg5?

Här kan man misstänka att Sämisch var i tidsnöd (vilket också Tartakower, visar det sig vid en noga efterforskning, bekräftar i turneringsboken från

Köpenhamn 1923). Alternativen är dock inte uppmuntrande:

a) 22.Tge1 leder till svart fördel efter 22...Taf8 23.Dg4 T8f3 24.Kg1 Txg3 25.Kxf2 Txg4 26.hxg4 liksom

b) 22.Tgf1 Lxf1 23.Txf1 Txf1 24.Lxf1 Tf8 25.Lg2 Da4 26.Dg4 Tf6 27.Lg5 Tg6 28.h4 h6 29.Dh5 Kh7 30.Sd2 Dc2 31.Sf1 Dxb2. Mera intrikat är

c) 22.b3!? eftersom svart inte bör ge sig in på 22...e3? 23.Lxe3 Le2 24.Dg5 (eller 24.Dh4 Le7 25.Lg5! - Gösta Sverin) Tf5 25.Dxf5 (25.Dh4 Le7) 25...Lxg3+ 26.Kxg3 exf5 (en märklig variant som ger vit bättre spel), utan spela 22. - Taf8! med den oförvägna fortsättningen 23.Tge1 Lxg3+! 24.Kxg3 T2f5 25.Dg4 Dd6+ 26.Kh4 h5 och vit måste ge dam för torn (27.Dg6 Tf4+!).

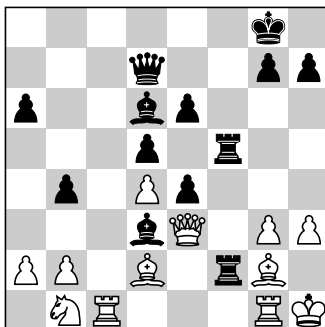
22...Taf8 23.Kh1

23.Tge1 och nu kan svart spela 23...Ld3 som i partiet, men 23...T8f5 24.Dg4 T5f3 25.Kg1 Txg3 leder till variant a) i 22:a draget och den var ju god nog.

23...T8f5 24.De3?

24.Dh4!? var sista chansen för att på 24...Le7 spela 25.Tc8+, men efter 25...Kf7 (25...Dxc8?

26.Dxe7) är det ändå slut för vit. **24...Ld3**

AN: "Med hotet 25...Te2 och svart vinner dam".

Här har vi Arons bluff. En genial kommentar som tycks ha dragit all världens schacksribben förutom Tartakower vid näsan och fått dem att förbise att svart redan här har damvinst med just 24...Te2!, varefter den tvungna fortsättningen lyder 25.Db3 La4 26.Tc8+ Tf8 27.Txf8+ Lxf8. Då hade det förstås inte blivit något odödligt dragtvångsparti, utan bara en fråga om simpel bortsättning. Denna omedelbara möjlighet till damvinst är naturligtvis bara ännu ett uttryck för hur överlägset svart står, men om

Nimzowitsch missade den, så kanske inte Sämisch gjorde det. Man kan fråga sig huruvida de båda analyserade partiet efteråt eller ej? Blev Nimzowitsch då varse varianten, eller såg han den någon gång senare? Eller var han så förblindad av sina egna teoriers förträfflighet att han aldrig upptäckte det hela? Eller höll han bara masken?

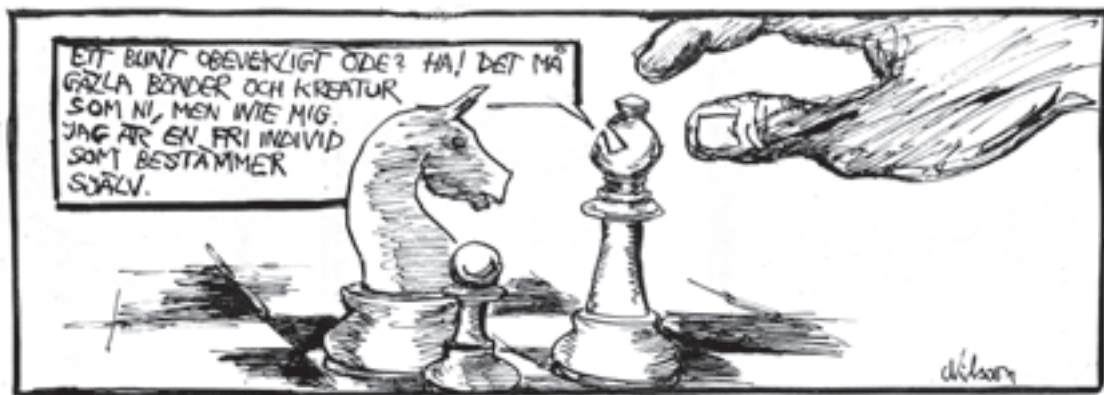
25.Tce1 h6!

AN: "Ett glänsande drag som förklarar dragtvång. Vit har inte längre några drag, på t ex 26.Kh2 sker 26...T5f3 och detsamma följer på g3-g4."

26.uppg.

Man kan förstå det massiva intryck som partiet efter Nimzowitschs egen propaganda gjorde på samtiden, i synnerhet i kombination med hans närmast dogmatiska kommentarer. Men hur ska man förklara det faktum att bara Tartakower har påpekat den "banala" damvinsten? Och att alla andra snällt gått i Arons mystifierande ledband. Är det undantaget som bekräftar regeln? Eller är det masspsykos, auktoritetstro eller vad?

NILSSONS PJÄSER

MATCHEN

Ratingskillnaden märks i kritiska skeden

Av Lars Grahn

När det dukas upp för allsvenskans premiärrond brukar det vara slut på sommaren och höstsäsongen startar på allvar. I division II, grupp 4 tog Säffle SK emot Örgryte SK. Säffle spelar sin fjärde säsong i följd i division II medan nystartade Örgryte är på väg upp genom seriesystemet. Förra säsongen, den första i allsvenskan, vann klubben sin division III-grupp.

Hemmalaget satte sig till rätta vid de åtta borden med måttligt uppskrivade förväntningar. Det skulle förvåna om inte Örgryte står som seriesegrare i mars. Och visst vann göteborgarna den här matchen med stora siffror.

Det var som det brukar vara i den här typen av ratingmässigt ojämna matcher. Partier stod och vägde men när de kom in i kritiska faser var det i regel den högre rankade spelaren som segrade.

Örgrytes förstabordsess Anton Åberg har spelat flera säsonger för SK Kamraterna i elitserien och har varit med i den internationella hetluften. När han tog en IM-inteckning i Rilton Cup 2001/2002 avslutade han med att be-

segra stormästarna Jurij Jakovijtj och Tiger Hillarp-Persson. Han har slagit fler stormästare men saknar fortfarande den slutgiltiga inteckningen i IM-titeln. Det är en styrkedemonstration när han möter upp till matcherna i division II. Ändå var det långt ifrån en säker etta mot Säffles Jan Zizala.

Holländskt (A 93)

Anton Åberg, Örgryte SK

Jan Zizala, Säffle SK

Bord I, rond I

1.d4 d5 2.c4 e6 3.Sf3 f5 4.g3 Sf6 5.Lg2 Le7 6.0-0-0 7.b3 b6 8.La3 Lxa3 9.Sxa3 De7 10.Dc1 c5 11.Sb5 Lb7 12.Df4 Sc6 13.cxd5 Sxd5 14.Dg5 Tf6 15.dxc5 Dxc5 16.a4 a6 17.Tac1 Db4 18.Tc4

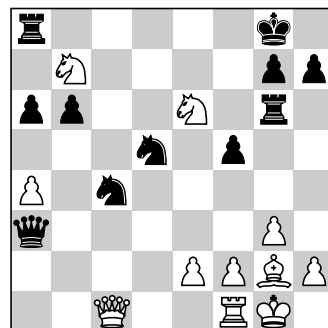
Enda sättet att rädda springaren på b5.

18...Dxb3 19.Sd6 Sa5 20.Sd4 Da3 21.Sxb7

Det finns olika sätt att satsa på den långa diagonalen. Efter 21.S4xf5 exf5 22.Sxb7 Sxc4 23.Lxd5+ Kh8 24.Lxc4 Dxa4 25.Ld5 är det ömsesidiga chanser.

21...Sxc4 22.Sxe6 Tg6 23.Dc1 Efter 23.Dxf5 Se7 24.Df4 Tc8

vore kanske 25.Sbd8 Tf6 26.Dg4 Tg6 27.Df4 och remi ett logiskt slut.

23...Dxc1?

I tidsnöd väljer Zizala en felaktig avveckling. Han kunde ha slagit vakt om initiativet med 23...Sc3! 24.Sf4 Tc8!? 25.Sxg6 hxg6, men inte 25...Sxe2+ 26.Kh1 Sxc1?? 27.Ld5 matt!

24.Txc1

Svarts båda springare hänger och han kan inte gärna slå på e6. Bladet har vänt, vit har klar fördel.

24...Sce3 25.fxe3 Sxe3 26.Sf4 Th6 27.Lf3

Det råder i stort sett materiell jämvikt, men svarts pjäser sam-

arbetar inte.

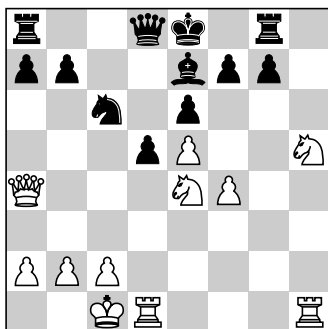
27...g5 28.Sd5 Sg4?

28...Te8 måste spelas, t.ex. 29. Sxe3 Txe3 30.Ld5+ Kf8 31.Tc8+ Te8 och svart är fortfarande med i partiet.

29.Se7+ Kf7 30.Sxf5 uppg.

Örgrytes Gunnar Johansson, även känd som "professorn", fick in en specialare i spansk centrum-gambit, något som han fördjupade sig i för trettio år sedan. Det blev ett lyckat besök på lagret. Och vi fick se en liten kombination på bord fem:

Gunnar Andersson, Säffle SK

Robert Ruonala, Örgryte SK

Svart har problem med att få sin kung i säkerhet, något som Ruonala utnyttjade.

21.Sxg7+!

Det handlar förstas om åttonde raden. Efter 21...Txg7 22.Th8+ Kd7 23.Txd8+ Txd8 har svart knappast full kompensation för damen. I den här analysvarianten går det inte att rädda damen med 22...Lf8, för då finns 23.Sf6+ Ke7 24.Da3 med matt.

21...Kf8 22.Sh5 Da5 23.Dxa5 Sxa5

Materiell jämvikt och damerna har lämnat brädet – har svart ridit ut stormen? Nja ...

24.Shf6!

Det är fortfarande problem för svart på åttonde raden.

Foto: Björn Wiklund

Vid väggen: Anton Åberg (th) mot Jan Zizala. Vid Åbergs sida grubblar Johan Eksmyr.

24...dxe4 25.Sxg8 Lc5

Svart kan ju inte slå tillbaka på g8: på 25...Kxg8 avgör 26.Tdgl+.

26.Sf6 Kg7 27.Th7+ Kg6 28. Tdh1

Det finns flera vinstvägar. Snabbast var 28.Th5 med idén att placera tornen på g5 och h1, t.ex. 28...Le3+ 29.Kb1 Lxf4 30.Tdgl+.

28...Le3+ 29.Kd1 Lxf4 30.Tg1+ Lg5 31.Th5 uppg.

Säffle SK ställde upp med två lag i allsvenskan i fjol, men omöbleringar i grupperna in i det sista skapade oreda i planeringen. När andralaget, med flera juniorer, hamnade i en division IV-grupp där det bland annat väntade en match i Eskilstuna 26 mil bort och totalreslängd under hela säsongen på 116 mil valde man att låta andralaget utgå ur serie-spelet.

Säffle Schackklubb har en klubb-tidning som heter "Schackrutan" och som är inne på sin sjätte årgång. I nr 1/2005 läser vi om de

problem som kan dyka upp när det är dags att ta ut laget en söndag morgon. Det handlar om hemmamatchen den 16 januari 2005. Redaktören Björn Wiklund skriver. "Ett litet aber var att jag inte kunde ta ut laget förrän några minuter före start då Pontus hade planerat sin hustrus barnafödande så illa att det nästan stämde med matchdatum. Nåväl, jag hade ordnat så att Hasse fanns på plats och Pontus kom i god tid och meddelade att hustrun förmodligen skulle kunna hålla ställningen en dag till."

Och hur gick det då? Pontus Nordström förlorade sitt parti – han hade nog tankarna någon annanstans – men Säffle vann ändå matchen mot Kärra SS med 5–3. Fyra dagar senare fick Pontus Nordström en son. Ibland tränger sig livet på.

Björn Wiklund är en eldsjäl. Han är huvudansvarig för ungdomsschacket i Säffle SK och det är mycket hans förtjänst att SSK nu är den livaktigaste klubben i Värmland.

Säffle gjorde sig kanske mest bemärkt när man arrangerade välbesökta julturneringar 1967–1976. Då fanns det ibland spelare från Norge och Danmark i startfältet. Efter denna intensiva period somnade klubben in och återuppstod först drygt tjugo år senare. År 1998 kom Wiklund in i bilden och då tog det fart på allvar med spel i allsvenskan.

Den geografiskt närmaste SM-tävlingen var i Karlstad 1926. Vid den tiden hade Säffle SK 26 medlemmar och spelkvällar på Ekstedts konditori. Kongresstävlingarna i Karlstad samlade 59 spelare i tre klasser (Mästareklassen, Första klassen och Andra klassen). Ingen av deltagarna kom från Säffle. Men klubben markerade i alla fall sin existens genom att skänka ett hederspris till vinnaren av Första klassen, grupp 2. Förstaplatsen delades av en viss Gideon Ståhlberg, Göteborg och Erik Bernflyckt, Mellerud och ett särspelsparti slutade remi. Efter lottdragning var det Bernflyckt som fick hederspriset. Senare spelades ännu ett särspelsparti och då vann Ståhlberg, men Säffles hederspris fick han alltså inte.

Säffle SK lär ha grundats 1919 av Thure Hast, som enligt Wiklund var en för många Säfflebor känd och färgstark person. Det finns dessvärre inga dokument arkiverade som kan berätta om klubbens första år.

Örgryte Schackklubb bildades i fjol. Anton Åberg berättar om klubbens tillblivelse:

“Våren 2004 spelade jag i SK Kamraterna och som läget var då fanns det ett gemensamt intresse för att skaffa en ny klubblokal. I samma veva fick jag av Johan Eksmyr veta att det i Örgryte stod ett tomt gammalt 1700-tals-
hus, som ägdes av Kulturfästigheter i Göteborg och som ännu

Division II, grupp 4, rond 1

Säffle SK	Örgryte SK	1½–6½
1. Jan Zizala	Anton Åberg	0 – 1
2. Björn Wiklund	Johan Eksmyr	0 – 1
3. Ulf Svanqvist	Gunnar Johansson	0 – 1
4. Pontus Nordström	Lennart Fransson	½–½
5. Gunnar Andersson	Robert Ruonala	0 – 1
6. Sven-Ove Ark	Alf Björsson	1 – 0
7. Mattias Hammersberg	Mikael Karlsson	0 – 1
8. Hans-Åke Danielsson	Dennis Wikman	0 – 1

<p>Säffle SK Bildad: 1919 Antal medlemmar: 67 Distrikt: Värmlands SF</p>	<p>Örgryte SK Bildad: 2004 Antal medlemmar: 18 Distrikt: Göteborgs SF</p>
---	--

inte hade fått någon ny hyresgäst. Bostadsrättsföreningen i området hade förtur men tackade nej eftersom det ansågs bli för mycket jobb att rusta upp huset, så turen gick då hastigt och lustigt till SK Kamraterna.

En vacker vårdag var vi några från SK Kamraterna som åkte ut och tittade på huset och mycket riktigt, det var rejält nedgånget. Men samtidigt uppstod en förälskelse vid första ögonkastet, skulle man kunna säga. Då SK Kamraterna sedermera tackade nej var vi ett gäng entusiaster som inte

kunde motstå charmen som detta hus utstrålade, så vi beslutade oss för att med egna medel rusta upp det och samtidigt starta en ny schackklubb som skulle husera i den charmiga miljön. Detta blev starten till Örgryte Schackklubb som våren 2004 grundades av Anton Åberg, Mikael Herberts och Johan Eksmyr. Vi kände då och känner fortfarande det väldigt stimulerande att vara med om att skapa en trivsamt miljö för schack, som tyvärr ofta tvingas föra en undanskymd tillvaro i någon källarlokal.“

Schackets Dag i Säffle

Foto: Björn Wiklund

På Schackets Dag den 3 september ställde Säffle SK upp med olika aktiviteter. Det var bland annat blyxt på torget (bilden ovan) och en schackutställning på apoteket (bilden till höger). Det hela slogs upp stort i Säffle-Tidningen.

Kulturhuset Nilsson i Örgryte

Foto: Susanne Karlsson

Under SM-tävlingarna i Göteborg de två senaste somrarna har Örgryte SK:s klubbhus haft kvällsöppet för schackspelarna. Det har blivit mycket blyxt och partigenomgångar, mat och dryck.

Skellefteå Kraft Open

Dålig uppslutning i Skellefteå

Av Lars Grahn

Hur lockar man sörlänningar till en öppen turnering i Norrland? De som har några bra tips kan lämpligen vidarebefordra dem till arrangörerna av Skellefteå Kraft Open. När tävlingen nu spelades för sjätte gången behövde man bara placera ut åtta bräden i den spatiösa spellokalen på Scandic Hotel. Sexton deltagare, det var allt.

Kurt Setterqvist vann turneringen i fjol och gällde som favorit till förstapriset även den här gången. Men han fick bara ihop 4½ poäng på de sju ronderna. Det fanns anledning att spärra upp ögonen när man fick se den annars så säkre Setterqvist bli utmanövrerad av den betydligt lägre rankade Thomas Gustafsson från arrangörsklubben Skellefteå SK.

I fjol missade angreppsmästaren David Nygren en framskjuten placering efter en avslutande förlust mot Setterqvist. Den här gången var det Nygren som slutade överst i prislistan.

Slutställningen:

1. David Nygren, SK Rockaden Umeå 5½; 2-3. Viktor Forsberg, SK Rockaden Umeå och Gösta Enqvist, Skellefteå SK 5; 4. Kurt

Setterqvist, SS Luleå 4½; 5-7. Thomas Gustafsson, Skellefteå SK, Nicklas Marklund, SS Luleå och Ola Grimsholm, SK Rockaden Umeå 4 poäng. (7 ronder, 16 spelare)

Nicklas Marklund spelar numera för SS Luleå i elitserien. I följande parti straffar han motståndarens tvivelsamma spelöppningsbehandling.

Franskt (C 06)

Nicklas Marklund
Johan Larsson

1.d4 e6 2.e4 d5 3.Sd2 Sf6 4.e5 Sfd7 5.Ld3 c5 6.c3 Sc6 7.Sgf3 cxd4 8.cxd4 f6 9.exf6 Dxf6?!

9...Sxf6 leder till en standardställning. En av fördelarna med att slå tillbaka med springaren är att det underlättar utvecklingen av den franska problemlöparen på c8. Nu blir detta ett problem genom hela partiet.

10.Sf1

Däriigenom är d4-bonden indirekt garderad.

10...h6?

Det fanns inte något direkt hot i stil med Lg5, så denna försvarsgening av de vita fälten är onödig.

11.Se3 Ld6 12.Sg4 Df7 13.0-0 0-0 14.Te1

Det är förstas frestande att spela 14.Lxh6, men efter 14...Dh5 blir det inte riktigt som det var tänkt.

14...Kh8

Utan en avdragsschack på h7 måste vit hålla ordentligt i d4-bonden.

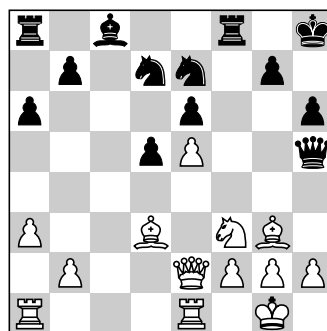
15.a3

Det verkar förnuftigt att hålla svarta pjäser borta från b4.

15...a6 16.De2 Te8 17.Sge5

Svart får inte ges chansen att befria sig med e6-e5.

17...Lxe5 18.dxe5 Dh5 19.Lf4 Tf8 20.Lg3 Se7

21.Tac1!

Svarts löpare är fortfarande i viloläge och tycks inte heller ha några möjligheter till aktivering. Vit kan börja forcera spelet. Tornet skulle kunna gå vidare till c7. Det kan avväjas men inte utan att det uppstår nya problem för svart.

21...Sc6 22.Dc2

Svarts svagheter på de vita fälten blir uppenbara. Det hotar 23.Lg6 Dg4 24.h3 Dc4 25.Dxc4 dxc4 26.Txc4 med bondevinst och fortsatt press.

22...Txf3

Ett försök att bryta en olycksbådande trend. Det ser i förstone ut som om svart får hyfsad kompensation för kvaliteten. En springare tar sikte på f3.

23.gxf3 Sdxe5

Efter exempelvis 24.Le2 Sxf3+ 25.Lxf3 Dxf3 kan svart vara rätt nöjd, men det finns en hake med partidraget.

24. Txe5! uppg.

24...Sxe5 faller ju på 25.Dxc8+.

Ett par av de teman som utvecklades i det här partiet går igen i nästa fransos. Det här är turneringsvinnarens enda förlustparti.

Franskt (C 11)

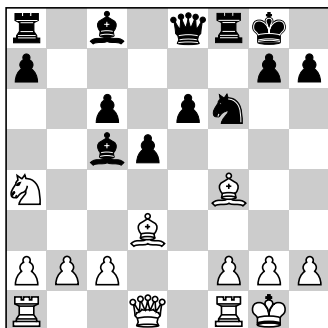
Viktor Forsberg

David Nygren

1.e4 e6 2.Sf3 d5 3.Sc3 Sf6 4.e5 Sfd7 5.d4 c5 6.dxc5 Sc6 7.Lf4 Lxc5 8.Ld3 f6 9.exf6 Sxf6 10.0-0 0-0 11.Se5 De8

I Norgemästerskapet i somras spelade Simen Agdestein som svart 11...Ld7 12.De2 De7 mot junioren Hammer. Det är ett beprövat alternativ.

12.Sxc6 bxc6 13.Sa4

13...Sh5?!

Nu får svart en svag kantspringare. Direkt 13...Le7 har tidigare prövats och funnits okej.

14.Le5 Le7 15.g3

Springaren hålls borta från f4. Det kunde ha gjorts på ett lite bättre sätt med 15.f4. Efter g2-g3 kan svart börja fantisera om spel på diagonalen a8-h1.

15...c5 16.c4 Lb7 17.Sc3 dxc4

Det är naturligtvis frestande att öppna den långa diagonalen. Alternativet var att kallt behålla spänningen i centrum med 17...Sf6.

18.Lxc4

En laddad ställning där svarts spel

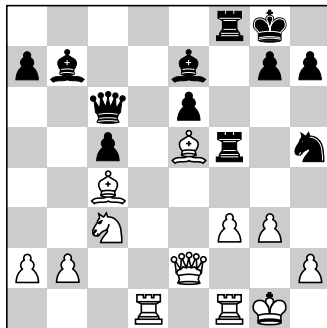
på långa diagonalen och f-linjen ställs mot svagheten på e6. Det är åska i luften.

18...Dc6 19.f3 Tf5

Det ser ut som om svart kan dubblera på f-linjen med tempo.

20.De2 Taf8 21.Tad1

Stilla och fint. 21.g4?! Txf3 22.Txf3 Txf3 23.Ld5 exd5 24.Dxf3 Sf6 skulle ge svart goda motspelchanser.

Svart har laddat upp så mycket det går mot f3 – och nu? Säkert ägnade Nygren mycket tid åt att beräkna konsekvenserna av ett slag på f3. Efter 21...Txf3 22.Txf3 Txf3 23.Ld5 exd5 24.Dxf3 d4 har svart god kompensation för kvaliteten. Fribonden kan ge vit lite huvudbry. Problemet är att vit i stället för 23.Ld5 spelar det enkla 23.Lb5. Då blir det genast besvärligare för svart, t.ex. 23...Te3 24.Lxc6 Txe2 25.Sxe2 Lxc6 26.Sf4 och svarts fribonde ser inte särskilt hotfull ut.

21...Db6

Det måste ha gjort lite ont att minska trycket mot f3 och tvingas koncentrera sig på att hålla e6-bonden.

22.Ld6!

Starten på ett förkrossande motangrepp. 22.g4 Txe5 23.Dxe5 Sf4 är inte lika klart.

22...Lxd6 23.Dxe6+ Kh8 24.Txd6 Da5

Damen måste fortsätta att bevakas d8 så att vit inte får chansen till 25.Dxf5 med matthot på

åttonde raden. Efter 24...Dc7 25.Td7 har vit merbonde och angreppet fortsätter. Efter parti-draget blir det ännu enklare för vit.

25.De7

Här var även 25.g4 möjligt, men det kan vänta. Med damen offside på a5 är det inte mycket bevänt med svarts angrepp.

25...Lxf3 26.Le2 c4

Lika hopplöst som allt annat. 26...Lxe2 besvaras med 27.Dxf8+.

27.Txf3 Txf3 28.Lxf3 Df5 29.Td8 uppg.

■ **Åland:** 1. Evgenij Agrest 10; 2. Stefan Djuric 9½; 3–6. Emanuel Berg, Pia Cramling, Pontus Carlsson och Sergej Ivanov 8 poäng. (11 ronder, 73 spelare)
Snabbschack med tidshandikapp. Turneringen ingår i Scandinavian Grand Prix.

■ **Hallstahammar Open:** 1. Ralf Åkesson, Södra SASS 7; 2. Thomas Ernst, Sandvikens SK 6½; 3. David Nygren, SK Rockaden Umeå 6½; 4. Bengt Lindberg, Farsta SK 6½; 5. Jan Lundin, Karlskoga SK 6; 6. Anders Eriksson, Västerås SK 6; 7. Henrik Lindberg, Upsala ASS 6; 8. Erik Norberg, Västerås SK 6; 9. Staffan Zetterberg, Örebro SS 6; 10. Emanuel Berg, Sollentuna SK 6 poäng. (8 ronder, 126 spelare)

■ **Stockholm Open:** 1. Lars Karlsson 9; 2. Bo Lindberg 7½; 3. Bengt Lindberg 7; 4. Kaj Hansen 6½; 5. Rasmus Holving 6½; 6. Björn Gambäck 6½; 7. Alfred Krzymowski 6½; 8. Vladimir Poley 6; 9. Mats Bergsten 6; 10. Per Isaksson 5½; 11. Andres Owen Jansson 5½; 12. Toni Johansson 5½; 13. Burim Breznica 5½; 14. Eva Jiretorn 5½; 15. Zoran Todorovic 5½; 16. Gunnar Johansson 5½ poäng. (9 ronder, 72 spelare)

Göstas minnes- turnering

Gemytlig snabbchack-
turnering för veteraner
i Stockholm den 26
november.

För mer info:
[www.kristallen.org/2005/
goesta05](http://www.kristallen.org/2005/goesta05) eller ring Urban
Bylund, 08-99 65 21.

Gösta Westerholm (1907-
2000), eldsjäl i och en av
grundarna av Kristallens SK.

Tidskrift för Schack

Vi har alla årgångar
Inbundna 1906-1994

Många lösnummer.
Köper-Säljer. Hela samlingar
schackböcker. Humana priser.

S E Consult, Box 48095,
418 23 Göteborg.
Tel. 031-91 04 44,
fax 031-91 46 55.

Tala med Stellan Persson.
E-mail: chesshou@algonet.se

Tävlingskalender

November

- **Hägerstensåsen 19–20 november**
Rockaden-Junioren. Lagtävling för juniorer födda 1990 och senare. Info: Olof Eleby 08-645 11 59 eller Leif Stenberg 08-733 46 35.
- **Hägerstensåsen 25–27 november**
Juniorallsvenskan, division I.
- **Hägerstensåsen 26–27 november**
Juniorallsvenskan, division II.

December

- **3–4 december**
Elitserien rond 5, Allsvenskan rond 3.
- **Täby 10–11 december**
SCT Grand Prix, tredje deltävlingen – **se annons i nummer 6!**
- **Malmö 16–18 december**
Malmö Open och MSF Open – **se annons på sidan 603!**
- **Stockholm 27 december – 5 januari**
Rilton Cup – **se annons i nummer 6!**

Januari

- **Sundsvall 6–8 januari**
Januariturneringen, öppen turnering.
Info: www.sundsvallsschack.se
- **Wijk aan Zee 13–29 januari**
Schackfestival, bland annat med öppna turneringar.
Info: www.coruschess.com
- **Gausdal 16–23 januari**
Gausdal Classics I. IM-grupp (tio spelare) och elo-grupp (öppen turnering). Info: Hans Olav Lahlum, e-post: hanso.lahlum@c2i.net
- **21–22 januari**
Elitserien rond 6-7, allsvenskan rond 4.

Februari

- **12 februari**
Allsvenskan rond 5.
- **Skara 18–19 februari**
Västgöta Open. Info: www.skaraschack.se

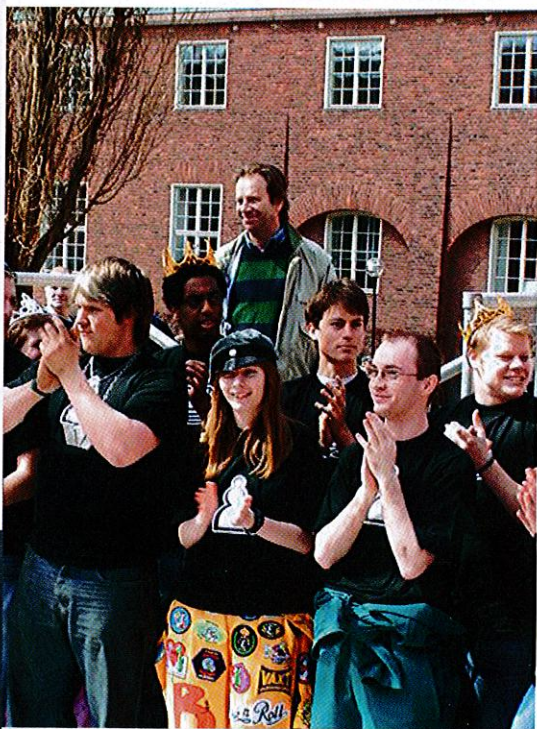
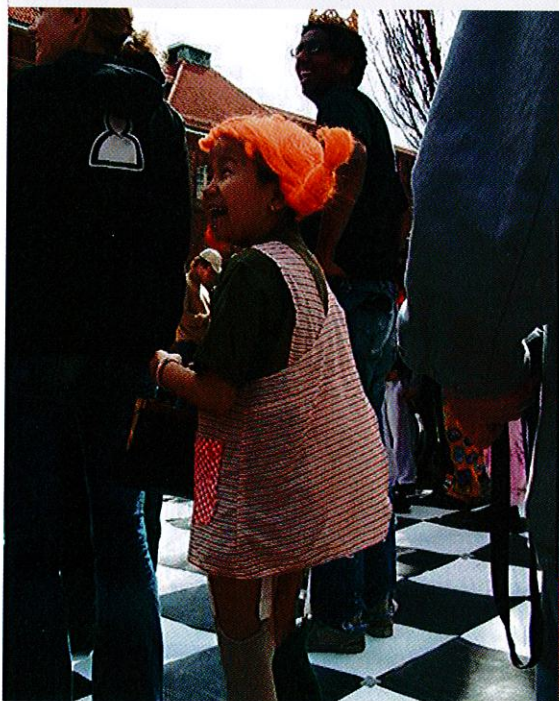
Sök schacklinjen på METAPONTUM

- för Dig som vill ha annorlunda gymnasietid!

Önskar Du en annorlunda gymnasietid med helhjärtad satsning på både schack och skola så har Metapontum något extra att erbjuda Dig:

- 15 timmar schack i veckan under ledning av GM och IM
- 4-5 resor med deltagande i internationella turneringar
- tillgång till schackbibliotek och databaser
- centrala läget på Campus KTH med mycket spännande samarbete mellan skolorna

För övrigt läser Du naturvetenskapligt program med omfattande utbud av kurser.

Schacklinjen på Metapontum startar hösten 2006 och har fått stöd från bl.a. Sveriges schackförbund och Schackakademien. Du som är intresserad av det fantastiska spelet och vill utveckla dina färdigheter får nu en unik chans att göra det. På Din skoltid! Dessutom får Du vara med och arrangera tävlingar för och kanske även träna mindre barn, vilket utvecklar dina pedagogiska egenskaper.

Men – vi söker motiverade elever!

Teknikringen 10, 114 28 Stockholm
08-579 704 45, www.metapontum.se

Malmö Open

16-18 december

- Spellokal:** Rådhushallen, Malmö Rådhus
- Priser:** 10.000, 6.000, 3.000, 1.500, 500, 500, 500, 500, 500 kr.
Ratingpriser à 1000 kr/15 deltagare
- Spelform:** Sju ronder modifierad schweizer.
- Betänketid:** Rond 1-4 1 timme per spelare och parti. Rond 5-7 2 timmar per spelare och parti.
- Anmälan:** Sker genom att sätta in startavgiften, 350 kr, på postgirokonto 184 90–3 (Malmö Open) senast den 9 december. Ange ratingtal och klubbtilhörighet. Vid efteranmälan tillkommer en extra avgift på 50 kr. IGM och IM fri start. Personlig anmälan i spellokalen den 16/12 19.00 och första ronden startar 20.00.
- Logiförslag:** Clarion Hotel Malmö, Engelbrektsgratan 16, Malmö. Enkelrum 550 kr/natt, dubbelrum 600 kr/natt. Bokning via Malmö Schackförbund.

MSF OPEN

Samtidigt som Malmö Open arrangeras MSF Open, en tävling för spelare som har under 1500 i rating. **OBS! MSF Open är endast öppen för spelare från de nordiska länderna.**

- Priser:** 1.500, 1.000, 700, 500, 300, 300, 300, 300, 300, 300 kr.
Ratingpriser à 400 kr/15 deltagare.
- Spelform:** Sju ronder modifierad schweizer.
- Anmälan:** Sker genom att sätta in startavgiften, 200 kr, på postgirokonto 184 90–3 (Malmö Open), senast den 9 december. Ange ratingtal och klubbtilhörighet. Vid efteranmälan tillkommer en extra avgift på 50 kr.
- Information:** Malmö Schackförbund,
Box 300 55,
200 61 LIMHAMN.
Tfn/fax: 040/15 03 88,
Mobil: 0709/31 75 74 (endast 16-18/12 !)
E-post: msf@telia.com

Avsändare: Sveriges Schackförbund, Slottsgatan 155, 602 20 Norrköping.

Svenska Schackbutiken AB

"Allt i Schack"

Med butiker i Stockholm och Göteborg!

Fritz 9, världens starkaste schackprogram: 2850 i Elo!

Programmet har omfattande schackliga kunskaper och en mänsklig värderingsstruktur, som garanterar att det hittar bra drag och intressanta idéer även när det inte vägleds av direkta taktiska möjligheter. Du kommer att uppskatta värdet av detta när du analyserar med programmet. Fritz 9 tänker och planerar som en människa, men programmet behåller den taktiska grymheten hos världens toppmotor.

Om du snabbt vill öka din spelstyrka är Fritz 9 den perfekta tränaren för dig. Förutom de många populära tränings- och spelnivåerna, har Fritz 9 nya funktioner för att förbättra din schackliga förståelse. Till exempel en högst kompetent "privatlärare i positions-spel" som med naturligt språk förklarar situationen på brädet för dig på ren engelska. De nya träningsmodulerna "angrepp", "schackar" och "försvar" låter dig med en snabb blick se var händelserna på brädet koncentreras. Dessutom finns det splitter nya tränar- och handikappfunktioner, liksom en gigantisk Fritzdatabas med mer än en miljon schackpartier.

Fritz 9 tar dig direkt till den stora världens schack på toppnivå. Du kan följa högklassiga evenemang, som sänds live på Fritzservern playchess.com. "Evenemangskalendern" informerar dig om kommande sändningar, turneringar och träningskurser. Det nya "multibrädet" laddar automatiskt alla toppartier i ett enda fönster. Och det finns många nya, användbara serverfunktioner: utmaningar med variabel tidskontroll, "vem bor här"-information, harmonisering av chatt, Fritz väderservice och mycket, mycket mer.

Allt presenteras med optimerad grafik, surround-ljud och häpnadsväckande realistisk pjäsåtergivning.

Pris: 490 kr

Tiger's Modern av stormästare Tiger Hillarp Persson, 2005, 216 s, 225:-

I denna underhållande bok, förklarar den svenske stormästaren hur det är möjligt att spela ambitiöst utan att behöva memorera floder av analyser. Tigers Moderna täcker huvudsakligen varianter som startar med dragen 1...g6, 2...Lg7, 3...d6 och 4...a6. Tiger leder läsaren till djup förståelse genom rikligt kommenterade partier kryddade med insiktsfulla resonemang. Tiger går ofta på tvärs gentemot känd teori och så kallade "experter". Texten är sålunda rik på viktiga förbättringar av existerande teori i stort sett i alla undersökta varianter. Boken är vackert producerad och lätt att orientera sig i. Boken riktar sig till orädda spelare och tänkare med ranking från 1400 till 2700. Rekommenderas!

Behöver du schackböcker, schackprogram eller spel? Vi har allt en schackspelare behöver. Har vi varan hemma skickas den samma dag. Beställningar under 1000 kr skickas mot faktura. Du lägger bara till för portöt. Inga mystiska tilläggskostnader. Vår styrka är gedigen produktkompetens och mycket hög servicenivå. Vill du ha rabatt varje gång du handlar? Gå med i Schackbutiken Klubb! 15% på böcker och 10% rabatt på allt schackmaterial. Fullständiga villkor finns på vår hemsida.

Ny prislista för säsongen 2005-2006 ute nu! Ring och beställ den!

Hemsida: www.schack-kompaniet.com e-brev: order@schack-kompaniet.com

I Svenska Schackbutiken AB arbetar Gunnar Fredin, IM Karl Johan Moberg, Lennart Smith och IM Ari Ziegler. Välkommen att besöka våra välsorterade butiker där du hittar Nordens största lager av schackartiklar!

Öppet mån-fre 09.30-18.00, Vegagatan 18, 413 09, Göteborg, Tel/fax: 031-24 47 14

Stockholmsbutiken: Brännkyrkagatan 71, mån-tor 10.00-19.00 (Lunch 13-14) Fre 10-17. Tel 08-720 39 90

